

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία,
Κλασική Παράδοση»**

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΤΙΓΦ), ΕΚΠΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	3
Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας	4
Ιταλική Αναγέννηση, Ουμανισμός και νεο-ουμανιστικές αναβιώσεις στην ελληνική διανόηση	9
Αθήνα-Ρώμη: αμφίδρομες πολιτισμικές σχέσεις	17
Φιλολογία και Τυπογραφία: από τον χειρόγραφο κώδικα στο έντυπο βιβλίο	23
Μουσικοί «διάλογοι» μεταξύ λατινόφωνης Δύσης και ελληνόφωνης Ανατολής: Μεσαίωνας— Αναγέννηση.....	29
Νεοελληνική διασπορά στην ιταλική χερσόνησο, 15 ^{ος} -19 ^{ος} αιώνας.....	35
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	47
Ο Πολιτισμός της Ελληνόφωνης Ιταλίας κατά τη Βυζαντινή περίοδο	48
Η τέχνη στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου.....	53
Λατινικές κυριαρχίες στην ανατολική Μεσόγειο	57
Η λογοτεχνία στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελληνικού χώρου	62
Η Ελλάδα στη λογοτεχνία της ιταλικής παλιγγενεσίας	67
Ταξιδιωτική λογοτεχνία: Η Ελλάδα στα περιηγητικά κείμενα Ιταλών λογίων	73
Το μουσικό αποτύπωμα των ελληνοϊταλικών αλληλεπιδράσεων κατά τους νεότερους χρόνους	79
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	84
Ιταλία και Νεοέλληνες λογοτέχνες	85
Αρχεία και πηγές για τις αμφίδρομες ελληνοϊταλικές σχέσεις στην Ιστορία και τον Πολιτισμό	90
Η Ελλάδα στη σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία και η σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία στην Ελλάδα.....	95
Ελληνοϊταλικά θέματα ιστορίας των ιδεών και του πολιτισμού	102
Ελληνικές επιδράσεις σε Ιταλούς διανοούμενους του 20ού αιώνα.....	109
Ρητορική παράδοση και ιταλική μουσική δημιουργία (16ος-21ος αιώνας).....	115
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ	121
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	122

A' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- Μπορούν να συγγράφουν μια επιστημονική εργασία, προαπαιτούμενο της οποίας είναι η έρευνα.
- Γνωρίζουν σε ποια βασικά εργαλεία θα καταφύγουν (Βιβλιοθήκες, Διαδίκτυο, αρχαιακές συλλογές κ.λπ.), για να συγκεντρώσουν τα αναγκαία για την εργασία τους βιβλιογραφία και υλικό, προκειμένου να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία.
- Γνωρίζουν όλα τα βήματα που χρειάζονται για την οργάνωση της έρευνάς τους -με μεθοδολογικά σύγχρονο και ορθό τρόπο- στις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να αποκτήσει ο πτυχιούχος από το συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, το μάθημα της Μεθοδολογίας της Επιστημονικής Έρευνας αποσκοπεί.

- Στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση παραδοσιακών, αλλά και σύγχρονων τεχνολογιών.
- Στον σχεδιασμό, διαχείριση και παρουσίαση κάθε είδους γραπτής και προφορικής εργασίας.
- Στην προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης, ακολουθώντας τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας.
- Στην προαγωγή της κριτικής σκέψης και της ικανότητας να προσεγγίζεται η κατεκτημένη γνώση μέσα από νέα ερωτήματα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μερικά από τα επιμέρους θέματα που αναλύονται κατά τις παραδόσεις του μαθήματος είναι:

- Οι επιστημολογικές και οι παρεπόμενες μεθοδολογικές διαφορές μεταξύ των ανθρωπιστικών και των θετικών επιστημών, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων επιστημών.
- Η χρήση της γλώσσας στην επιστήμη και ιδιαίτερα στις ανθρωπιστικές επιστήμες.
- Τα διαφορετικά κειμενικά γένη των ερευνητικών εργασιών και ο ακαδημαϊκός λόγος που σχετίζεται με αυτά.
- Τα ποικίλα βιβλιογραφικά πρότυπα και οι αντίστοιχες τυποτεχνικές συμβάσεις που απαιτούνται για τη σύνταξη μιας εργασίας.
- Η ποιοτική και η ποσοτική εξαγωγή δεδομένων στις ανθρωπιστικές επιστήμες (σύνταξη ερωτηματολογίων, συνέντευξη, αποδελτίωση κ.ά.)
- Η χρήση του διαδικτύου για την υποστήριξη της ερευνητικής εργασίας σε όλα τα στάδιά της.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none">• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της χρήσης του διαδικτύου• Αξιοποίηση ψηφιακών αρχείων• Χρήση PowerPoint σε κάθε παράδοση του μαθήματος• Χρήση παραδειγμάτων και ασκήσεων για την κατανόηση και εμπέδωση της θεωρίας του μαθήματος στην πράξη
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</i>	Διαλέξεις 39 Γραπτή και προφορική εξέταση 3 Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας, ασκήσεις, εκπόνηση μελέτης 195 (13X15)

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Ατομική επικοινωνία με τον διδάσκοντα (προαιρετική) 5</p> <p>Σύνολο Μαθήματος 237 [5προαιρετικές] 242</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στην ελληνική γλώσσα με γραπτές και προφορικές εξετάσεις. • Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται με την κατάθεση μιας εργασίας (έως 5.000 λέξεις) σε ένα θέμα των θεωρητικών σπουδών, στην οποία ακολουθούνται όλοι οι κανόνες της μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας. Όσο για την προφορική εξέταση, αυτή σχετίζεται με την παρουσίαση της εργασίας των φοιτητών σε κοινό μέσω της χρήσης PowerPoint. • Η εξεταστέα ύλη, οι διαδικασίες και τα κριτήρια της αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των παραδόσεων. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας τους να συζητήσουν με τον διδάσκοντα τα διάφορα στάδιά της, αλλά και τα προβλήματα που προκύπτουν από αυτά και να ζητήσουν τις συμβουλές του για τη μεθοδολογικά σωστή ολοκλήρωσή της.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bakhtin M. M., «Προς μια μεθοδολογία των ανθρωπιστικών επιστημών». (μτφρ. Μ. Γνησίου, Δ. Αγγελάτος), Σημείο 3 (1995-1996), σ. 170-185. ▣ Eco Umb., Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία, μτφρ. Μ. Κονδύλη, Νήσος, Αθήνα 1994. ▣ Martin J.R., Halliday M.A.K., Η γλώσσα της επιστήμης, μτφρ Γ. Γιαννουλοπούλου, Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.
--

- ▣ Ανδρεαδάκης Ν., Βάμβουκας Μ., *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας*, Ατραπός, Αθήνα 2005.
- ▣ Ευδωρίδου Ε., Καρακασίδης Θ., *Ακαδημαϊκή Γραφή*, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα 2015².
- ▣ Ζαφειρόπουλος Κ., *Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2005.
- ▣ Ζήσης Θ., *Επιστημονική Τεχνογραφία: Πως γράφεται μια επιστημονική εργασία*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1985.
- ▣ Λάββας Γ., *Έννοια-είδη-τεχνική της επιστημονικής εργασίας*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1978.
- ▣ Μητροπούλου Β., *Υποδείγματα συγγραφής εργασιών και βιβλιογραφίας*, Εκδόσεις Μέθεξις, Θεσσαλονίκη 2009.
- ▣ Μπεζέ Λ., *Η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας*, ΔΠΘ, Αλεξανδρούπολη 1995.
- ▣ Μπουρλιάσκος Β., *Πως γράφεται μια επιστημονική εργασία: πρακτικός οδηγός*, Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα 2010.
- ▣ Παππάς Θ., *Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες*, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2002.
- ▣ Τσιπλητάρης Α., Μπάμπαλης Θ., *Δέκα παραδείγματα μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας: από τη θεωρία στην πράξη*, Ατραπός, Αθήνα 2006.

Ιταλική Αναγέννηση, Ουμανισμός και νεο-ουμανιστικές αναβιώσεις στην ελληνική διάνοηση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1031	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Αναγέννηση, Ουμανισμός και νεο-ουμανιστικές αναβιώσεις στην ελληνική διάνοηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα επιστημονικής περιοχής (Scientific expertise) Ειδικού υποβάθρου, εξειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Ιταλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL144/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αναμένεται να:

- εξοικειωθούν με τον πολιτισμό της Αναγέννησης και με πνευματικά επιτεύγματα κύριων εκπροσώπων του καθώς και με ιδιαιτερότητες αντιπροσωπευτικών έργων, σε επίπεδο θεματικής, περιεχομένου, λεξιλογίου και ύφους
- γνωρίζουν κύρια στοιχεία σχετικά με την ιταλική λογοτεχνία της Αναγέννησης, τα βασικά πρότυπα, τη σπουδαιότητά της, τη σχέση της με την ελληνική αρχαιότητα και την απήχηση σημαντικών αναγεννησιακών ιταλικών λογοτεχνημάτων στη σύγχρονη Ελλάδα.
- αναπτύξουν την ικανότητα κατανόησης, ανάλυσης και σχολιασμού χαρακτηριστικών κειμένων που εντάσσονται στη λογοτεχνική παραγωγή της ιταλικής Αναγέννησης.
- αντιλαμβάνονται και να εξετάζουν με βάση τα δεδομένα της εποχής και την ιδιοσυγκρασία των δημιουργών συνήθη θέματα, μοτίβα, ιδέες, απόψεις, στοχασμούς κ.λπ. που απαντούν σε αναγεννησιακά κείμενα.
- καλλιεργήσουν την ικανότητα ανίχνευσης και μελέτης ελληνικών επιδράσεων σε ιταλικά αναγεννησιακά λογοτεχνήματα
- μπορούν να συσχετίζουν ελληνικές επιδράσεις στα ιταλικά έργα με την παιδεία, το πνεύμα, τα ενδιαφέροντα και στόχους των δημιουργών, καθώς και με επιδιώξεις και γενικότερες τάσεις της εποχής.
- εξοικειωθούν στη σύνδεση απόψεων που εκφράζονται σε αναγεννησιακά έργα με πηγές, αξίες, πρότυπα και κλασικά ιδεώδη της ελληνικής αρχαιότητας καθώς και με γενικότερα χαρακτηριστικά της αναγεννησιακής λογοτεχνίας
- συνειδητοποιήσουν τη διαχρονική αξία κλασικών ιδεωδών και της ανθρωπιστικής παιδείας.
- να εντοπίσουν διδαχές του Ουμανισμού που βρίσκουν απήχηση στις μέρες μας, να αναζητήσουν παράγοντες που ευνοούν την αναβίωση τους, μαζί με κίνητρα που πυροδοτούν το ενδιαφέρον σύγχρονων διανοουμένων για την Ιταλική Αναγέννηση και λόγους ενασχόλησής τους με τη λογοτεχνία της.
- εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους πάνω στην ιταλική γλώσσα και λογοτεχνία, να αναγνωρίζουν ιδιομορφίες του λεξιλογίου και της σύνταξης των λογοτεχνικών κειμένων της εποχής, ώστε να διευκολύνονται σε μελλοντικές αναγνώσεις
- καλλιεργήσουν το κριτικό πνεύμα τους και την ικανότητα προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων.
- αποκτήσουν γνώσεις σχετικές με το ειδικό αντικείμενο του μαθήματος, να τις επεξεργάζονται κριτικά, να τις ανακαλούν και να τις αξιοποιούν σε μελλοντικές έρευνές τους πάνω σε συναφή θέματα.
- καλλιεργήσουν δεξιότητες που θα τους διευκολύνουν στη διεύρυνση και εμβάθυνση των κεκτημένων γνώσεων, όπως και στην απόκτηση νέων

- αποκτήσουν επιστημονικό υπόβαθρο, δεξιότητες και ερεθίσματα για περαιτέρω φιλολογικές έρευνες, κίνητρα και εφόδια για τη συγγραφή περαιτέρω μελετών.
- ευαισθητοποιηθούν πάνω σε ζητήματα επιστημονικής δεοντολογίας.

Για τους πτυχιούχους Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ειδικότερα, αναμένεται να ενισχύσουν γνώσεις που είχαν αποκτήσει στο πλαίσιο προπτυχιακών μαθημάτων, π.χ. στο υποχρεωτικό μάθημα του Τμήματος «Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης».

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Ικανότητα συγγραφής αυτόνομης εργασίας σύμφωνης με τη μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας και την επιστημονική δεοντολογία

Σεβασμός στον άνθρωπο, το φυσικό περιβάλλον, στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Ικανότητα αναζήτησης, επιλογής και κριτικής επεξεργασίας πηγών, δημιουργικής χρήσης κατάλληλης/ενδεδειγμένης βιβλιογραφίας,

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και απόκτηση ευαισθησίας πάνω σε θέματα δεοντολογίας

Ευσυνειδησία, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ικανότητα αναζήτησης, ανάλυσης, σύνθεσης, ομαδοποίησης, επικοινωνιακής χρήσης δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προαγωγή κριτικής, ελεύθερης και επαγωγικής σκέψης

Καλλιέργεια δημιουργικής έκφρασης

Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων και παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Έννοια του ουμανιστή, του Ουμανισμού και της Αναγέννησης. Χρονικά όρια Ιταλικής Αναγέννησης. Τα μεγάλα ουμανιστικά κέντρα στην Ιταλία και η Φλωρεντία ως «λίκνο του Ουμανισμού και της Αναγέννησης». Κύριοι εκπρόσωποι, χαρακτηριστικά γνωρίσματα, ρεύματα, τάσεις και καλλιεργημένα είδη της αναγεννησιακής ιταλικής λογοτεχνίας, ιδιαιτερότητες της συγγραφικής παραγωγής της εποχής. Σημαντικά λογοτεχνήματα (ποιητικά και πεζά) της προαναγεννησιακής και της αναγεννησιακής περιόδου, από τον 14ο μ.Χ. έως τον 16ο μ.Χ. αιώνα, όπου ανιχνεύονται ελληνικές επιδράσεις· ενδεικτικά παραδείγματα από κείμενα της ώριμης και ύστερης Αναγέννησης. Ουμανιστική θεώρηση της ελληνικής αρχαιότητας. Ερμηνεία του όρου «νέο-ουμανισμός» και Νεο-Ουμανισμός

(Nuovo Umanesimo) στην Ιταλία του Εικοστού αιώνα. Σύγχρονοι Έλληνες διανοούμενοι που αναφέρθηκαν σε Ιταλούς λογοτέχνες της Αναγέννησης, ελληνικά λογοτεχνήματα του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα εμπνευσμένα από τον ιταλικό πολιτισμό της περιόδου και σχετικές επιστημονικές μελέτες στη χώρα μας. Σχέση Ιταλών λογοτεχνών της Αναγέννησης με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία καθώς και με λογίους του Βυζαντίου. Αναφορές σε αρχαιοελληνικούς μύθους, ιστορικά γεγονότα, λαμπρές προσωπικότητες και ένδοξους τόπους του ελλαδικού χώρου, που απαντούν σε διάσημα ιταλικά λογοτεχνήματα γραμμένα κατά τους αιώνες 15^ο και 16^ο (Quattrocento, Cinquecento). Συνήθεις κλασικές επιρροές και διερεύνηση της απήχησης συγγραφέων της αρχαίας Ελλάδας στην ιταλική αναγεννησιακή λογοτεχνία. Οι διαλέξεις στο πλαίσιο του μαθήματος και οι μελέτες των φοιτητών επικεντρώνονται σε ζητήματα που εντάσσονται στις παρακάτω θεματικές:

- Διερεύνηση της αναβίωσης του αρχαιοελληνικού πνεύματος στην ουμανιστική σκέψη και την ιταλική λογοτεχνία της αναγεννησιακής εποχής, κατά την οποία παρατηρείται μια ιδιόζουσα «αναγέννηση» του αρχαίου κόσμου.
- Σχέσεις Ιταλών ουμανιστών και λογίων του Βυζαντίου, πρωτοβουλίες, δραστηριότητες, μετακινήσεις, πνευματικοί κύκλοι, ιδρύματα και γενικότερα έργα ή φαινόμενα που συνέβαλαν στην καλλιέργεια των ελληνικών σπουδών σε ιταλικά εδάφη.
- Παρουσία Βυζαντινών διανοουμένων στην Ιταλία και συμβολή τους στη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων.
- Εξέταση ιταλόγλωσσων λογοτεχνικών έργων της εποχής που αναφέρονται σε ιστορικές μορφές, γεγονότα και μνημεία της ελληνικής ιστορίας καθώς και σε Έλληνες διανοητές, στον ελληνισμό και τον ελλαδικό χώρο.
- Παρουσία, εκδοχές και συμβολισμοί αρχαιοελληνικών μύθων σε διάσημα λογοτεχνήματα. Νοσταλγικές ανακλήσεις της αίγλης αρχαιοελληνικών πόλεων και των ιστορικών μεγαλείων.
- Τάσεις διαφυγής από την πραγματικότητα και καλλιέργεια του «αρκαδικού ιδεώδους».
- Εκδόσεις, μεταφράσεις, φιλολογικές επιμέλειες, μελέτες και σχολιασμοί διάσημων αρχαιοελληνικών κειμένων στην Ιταλία της εποχής. Σχέσεις Ιταλών λογίων με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία κατά την περίοδο.
- Συνεισφορά ιταλικών Πανεπιστημίων, κολλεγίων και Ακαδημιών στη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων και τη διαμόρφωση κυρίαρχων θεωρήσεων βασισμένων σε φιλοσόφους και διανοητές της αρχαίας Ελλάδας σε συνδυασμό με το ρόλο ηγετικών μορφών, αυλικών και εκκλησιαστικών παραγόντων.
- Λογοτεχνικά είδη ή τάσεις που απηχούν κλασικά πρότυπα και καλλιεργήθηκαν εκείνη την περίοδο. Εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Ανάλυση, ερμηνεία και σχολιασμός αποσπασμάτων από πραγματείες, έπη, δράματα, λυρικά και βουκολικά ποιήματα, νουβέλες κ.λπ.
- Η Ιταλική Αναγέννηση, οι κορυφαίοι εκπρόσωποι και τα διασημότερα λογοτεχνήματά της στο έργο Ελλήνων διανοουμένων. Οπτικές και στάσεις των συγγραφέων απέναντι σε διάφορες εκφάνσεις και λαμπρές μορφές του ιταλικού αναγεννησιακού πολιτισμού, αναζήτηση λόγων που τους οδηγούν στις συγκεκριμένες εστιάσεις και τοποθετήσεις.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, παρουσιάζονται και συζητούνται ειδικά θέματα πάνω στα οποία οι φοιτητές αναλαμβάνουν να εκπονήσουν εργασία. Παρέχονται επιπλέον ενδεικτική ειδική βιβλιογραφία, μεθοδολογικές υποδείξεις, κατευθυντήριες οδηγίες, πληροφορίες σχετικές με τις

εργασίες τους. Αναφέρονται οι στόχοι του μαθήματος, οι βασικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα πονήματα και παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την κατανόηση, την ανάλυση και το σχολιασμό κειμένων που εντάσσονται στη λογοτεχνική παραγωγή της συγκεκριμένης περιόδου. Εν γένει, επιδιώκεται οι φοιτητές να μάθουν τα γενικά χαρακτηριστικά, τους σημαντικότερους προσανατολισμούς και τάσεις της ιταλικής αναγεννησιακής λογοτεχνίας. Να γνωρίσουν τους κορυφαίους αναγεννησιακούς πεζογράφους και ποιητές, να εξοικειωθούν με το έργο τους και να μπορούν να το ερμηνεύσουν σε συνάρτηση με την προσωπικότητά τους, την ιδεολογία τους, καθώς και τα κύρια γνωρίσματα του πολιτισμού ή ειδικότερα της λογοτεχνίας της εποχής. Επίσης να αντιληφθούν τη σημασία, τα βασικά χαρακτηριστικά, τη θεματική και τις ιδιαιτερότητες των λογοτεχνημάτων σε επίπεδο περιεχομένου και μορφής, να εξοικειωθούν με το ύφος, τη γλώσσα και τις συντακτικές δομές των συγγραφέων. Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των κλασικών προτύπων και ιδεωδών, να αποκτήσουν ερεθίσματα για περαιτέρω μελέτες, να καλλιεργήσουν το κριτικό πνεύμα τους, την ικανότητα προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων και ερμηνείας τους με βάση τα δεδομένα της εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (δια ζώσης διδασκαλία)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class, όπου αναρτώνται σχετικές με το μάθημα ανακοινώσεις, οδηγίες, υποδείξεις και βιβλιογραφικές αναφορές. Γίνεται χρήση φορητών υπολογιστών και πραγματοποιούνται προβολές (π.χ. powerpoint) με χρήση προτζέκτορα. Οι ίδιοι οι φοιτητές χρησιμοποιούν μηχανές αναζήτησης, ηλεκτρονικά προγράμματα και βάσεις δεδομένων στις έρευνές τους. Για την επικοινωνία με τους φοιτητές, εκτός από τις ώρες που διατίθενται για συνεργασία στο γραφείο της διδάσκουσας, προγραμματίζονται εξ αποστάσεως συνεργασίες μέσω της πλατφόρμας Webex.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις και εκπαιδευτική επίσκεψη. Συγγραφή εργασίας.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος, κατά την πιο πρόσφατη διδασκαλία του, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη του Ιταλικού Ινστιτούτου Αθηνών στις 19/12/2018 με υποδοχή από τη</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>39</p>

<p>ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Διευθύντρια κ. Anna Mondavio και ξενάγηση από τη βιβλιοθήκاريو κ. Χριστίνα Ταμπουρατζή, προκειμένου οι φοιτητές να γνωρίσουν τη συγκεκριμένη Βιβλιοθήκη και να βοηθηθούν στη συλλογή βιβλιογραφίας σχετικής με το αντικείμενο διδασκαλίας και στη συγγραφή των εργασιών που ανέλαβαν να εκπονήσουν.</p>	
	<p>Μελέτη, ανάλυση και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών κειμένων- Ασκήσεις πεδίου με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων απαραίτητων για να ανταπεξέλθουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στις απαιτήσεις του μαθήματος και να βοηθηθούν στην εκπόνηση εργασίας πάνω στο αντικείμενο του μαθήματος</p>	11
	<p>Συλλογή, επιλογή και μελέτη βιβλιογραφίας σχετικής με το αντικείμενο εργασίας</p>	50
	<p>Παρουσίαση εργασίας στο πλαίσιο του μαθήματος</p>	50
	<p>Εκπόνηση μελέτης-συγγραφή εργασίας</p>	100
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,</p>	<p>Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκπονούν γραπτή απαλλακτική εργασία στην ελληνική ή την ιταλική γλώσσα πάνω σε ειδικά θέματα που προτείνονται ή επιλέγουν οι ίδιοι σε συνεργασία με τη διδάσκουσα. Η εργασία πρέπει να έχει μορφή επιστημονικού δοκιμίου και να είναι σύμφωνη με τη μεθοδολογία του επιστημονικού πεδίου καθώς και με τις οδηγίες και τεχνικές υποδείξεις που δίδονται στο μάθημα. Σε πρώτο στάδιο, στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές εκθέτουν προφορικά, τα δεδομένα της έρευνάς τους.</p>	

<p>Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Παρουσιάζουν τη μελέτη τους όπως εκείνη έχει διαμορφωθεί ως τη στιγμή παρουσίασής της, με αναφορές στα δεδομένα που συνέλεξαν ως εκείνη τη στιγμή, στους στόχους και την πιθανή διάρθρωσή της, σε σχετικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα, στις ερευνητικές δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν, στα θέματα που επιπλέον θα μελετήσουν, στους προβληματισμούς τους, σε τυχόν δυσκολίες που συναντούν κ.λπ. Τις παρουσιάσεις ακολουθούν συζητήσεις πάνω στο θέμα και το περιεχόμενο των εργασιών, στις οποίες συμμετέχουν όλοι. Διατυπώνονται ερωτήματα και προτάσεις για την περαιτέρω επεξεργασία τους. Προκειμένου να βοηθηθούν οι φοιτητές κατά τη συγγραφή της εργασίας τους, προγραμματίζονται επιπλέον συνεργασίες.</p> <p>Στην αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών, εκτιμάται επιπλέον η ενεργός συμμετοχή τους στο μάθημα (με προσωπικές παρατηρήσεις, επισημάνσεις, κριτικές τοποθετήσεις, προβληματισμούς, σχολιασμούς κ.λπ.), η αναλυτική και συνθετική τους ικανότητα καθώς και η δυνατότητά τους να επεξεργάζονται, να σχολιάζουν, να εμβαθύνουν και να βλέπουν από κριτική οπτική τα θέματα και τα αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων που εξετάζονται στο μάθημα. Επιπλέον εκτιμάται η προθυμία τους να μελετούν και ενδεχομένως να ερμηνεύουν στάσεις Ελλήνων διανοουμένων απέναντι σε σύγχρονους Ιταλούς συγγραφείς και ιταλικά λογοτεχνήματα. Οι προδιαγραφές και τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών περιγράφονται αναλυτικά και με σαφήνεια κατά τη διδακτική διαδικασία. Επίσης καταγράφονται σε έγγραφα που αναρτώνται στην ηλ. τάξη. Μετά την κατάθεση των εργασιών προγραμματίζεται συζήτηση πάνω στο περιεχόμενό τους και προβλέπεται συνεργασία προκειμένου να εξηγηθεί στους φοιτητές αναλυτικά πώς προέκυψε η συνολική βαθμολογία τους, εφόσον το επιθυμούν.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ASOR ROSA ALBERTO (επιμ.), *Letteratura Italiana. Le opere*, τόμ. II, Einaudi, Τορίνο 1993·
 CAMMELLI GIUSEPPE, *Δημήτριος Χαλκοκονδύλης*, μτφ. Δ. Αρβανιτάκης, Κότινος-Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2004· CAMMELLI GIUSEPPE, *Μανουήλ Χρυσολωράς*, μτφ. Δ. Βλάμη, Κότινος- Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006· COLUCCIA GIUSEPPE L., *Basilio Bessarione. Lo spirito greco e l'Occidente*, Olschki, Φλωρεντία 2009· COPENHAVER BRIAN P. – SCHMITT CHARLES B., *Η φιλοσοφία της Αναγέννησης*, μτφ. Χρήστος Γεμελιάρης, εκδ. Πολύτροπον, Αθήνα 2007· FESTA NICOLA, *Ουμανισμός. Τα κλασσικά γράμματα στην*

Αναγέννηση, επιμ. Έρκος και Στάντης Ρ. Αποστολίδης, μτφ. Νάσος Κυριαζόπουλος, Τα Νέα Ελληνικά, Αθήνα 2000²· GARIN EUGENIO, *La cultura del Rinascimento. Profilo storico*, Editori Laterza, Μπάρι 1967· GARIN EUGENIO, *Educazione umanistica in Italia*, Laterza, Ρώμη-Μπάρι 1971· GEANAKOPOLOS JOHN DENO, *Έλληνες Λόγιοι εις την Βενετίαν, Μελέται επί της διαδόσεως των ελληνικών γραμμάτων από του Βυζαντίου εις την δυτικήν Ευρώπην*, μτφ. Χ. Γ. Πατρινέλης, Γ. Φέξης, Αθήνα 1965· ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.Ι., *Βυζαντινή ανατολή και Λατινική δύση, δύο κόσμοι της χριστιανοσύνης στο μεσαίωνα και στην αναγέννηση*, μτφ. Κώστας Κυριαζής, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» - Ι.Δ. Κολλάρου και Σ^{ΙΑΣ} Α.Ε., Αθήνα 1966· ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.Ι., *Βυζάντιο και Δύση. Η αλληλεπίδραση των αμφιθαλών πολιτισμών στον Μεσαίωνα και στην Ιταλική Αναγέννηση (330-1600)*, μτφ. Έμμου Βαρουζάκη, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» - Ι.Δ. Κολλάρου και Σ^{ΙΑΣ} Α.Ε., Αθήνα 1985· GUGLIELMINO S.-GROSSER H., *Il sistema letterario. Guida alla storia letteraria e all'analisi testuale*, vol. 2: *Quattrocento e Cinquecento*, Principato, Μιλάνο 1993· HANKINS JAMES, «The Invention of the Platonic Academy of Florence», στο *Rinascimento*, τόμ. ΧLI, 2001, σσ. 3-15· HIGHET GILBERT, *Η κλασική παράδοση. Ελληνικές και Ρωμαϊκές επιδράσεις στη λογοτεχνία της δύσης*, μτφ. Τζένη Μαστοράκη, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1988· KRISTELLER PAUL OSKAR, *Il pensiero e le arti nel rinascimento*, μτφ. Maria Baiocchi, Donzelli, Ρώμη 1998· LUPERINI ROMANO – CATALDI P. – MARCHIANI L., *La scrittura e l'interpretazione. Storia e antologia della letteratura italiana nel quadro della civiltà europea*, τόμ. 2: *La letteratura umanistico-rinascimentale (1380-1545)*, Palumbo editore, Παλέρμο 1997· ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ Μ. – ΣΤΑΪΚΟΣ Κ. (επιμ.), *Η εκδοτική δραστηριότητα των Ελλήνων κατά την εποχή της Ιταλικής Αναγέννησης (1469-1523)*, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα 1986· ΜΠΟΥΡΚΧΑΡΝΤ ΓΙΑΚΟΜΠ, *Ο πολιτισμός της Αναγέννησης στην Ιταλία*, διεύθυνση-θεώρηση μεταφράσεων Παναγιώτης Κονδύλης, μτφ. Μαρία Τοπάλη, Νεφέλη, Αθήνα 1997· REYNOLDS L.D. – WILSON N.G., *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 1981· ΣΕΤΤΟΝ ΚΕΝΕΘ. Μ., *Το βυζαντινό υπόβαθρο της ιταλικής αναγέννησης*, επιμ. Κωστής Νικολάκης, μτφ. Μιλτιάδης Οικονόμου, Εκάτη, Αθήνα 2009· SNELL BRUNO, *Η Ανακάλυψη του πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης*, μτφ. Δ. Ι. Ιακώβ, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1997⁴· ΣΤΑΪΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠ., *Χάρτα της Ελληνικής Τυπογραφίας, Η Εκδοτική Δραστηριότητα των Ελλήνων και η Συμβολή τους στην Πνευματική Αναγέννηση της Δύσης*, τόμ. Α: 15^{ος} Αιώνας, Κότινος, Αθήνα 1989· WEISS ROBERTO, *The Renaissance discovery of classical antiquity*, Basil Blackwell, Οξφόρδη 1969· WELLS C., *Σαλπάροντας απ' το Βυζάντιο. Πώς μια χαμένη αυτοκρατορία διαμόρφωσε τον κόσμο*, μτφ. Κ. Αντύπας, εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2008· WILSON N.G., *Από το Βυζάντιο στην αναγέννηση: ελληνικές σπουδές κατά την Ιταλική Αναγέννηση*, μτφ. Φωτεινή Πρεβεδούρου-Γεωργίνη, εκδοτικός οργανισμός Λιβάνη, Αθήνα 1994.

Στοιχεία για συγγραφείς, έργα, ρεύματα κ.λπ. στον σύνδεσμο <https://www.treccani.it/enciclopedia/>

Αθήνα-Ρώμη: αμφίδρομες πολιτισμικές σχέσεις

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	Ιταλικής γλώσσας και ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αθήνα-Ρώμη: αμφίδρομες πολιτισμικές σχέσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλίας)- Ελληνική-Αγγλική-Ιταλική (εξέτασης)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτήτριες/ές του ΠΜΣ, με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, αναμένεται να

-έχουν εξοικειωθεί με τα χαρακτηριστικά της θρησκείας στον ελληνορωμαϊκό κόσμο.

-έχουν κατανοήσει τα ιδιαίτερα διακριτικά της θρησκευτικότητας στην Ελλάδα και τη Ρώμη

-έχουν εντοπίσει τον τρόπο λειτουργίας της θρησκείας στο πολιτικό πλαίσιο στην αρχαία Ελλάδα και στη Ρώμη

-έχουν έλθει σε επαφή με μεγάλο μέρος της σχετικής με τη συλλογή βιβλιογραφίας

-είναι σε θέση να μελετούν ειδικότερα θέματα που αφορούν τη σύλληψη του θείου στην ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα

-αναλύουν πτυχές της θρησκευτικότητας στην ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα που αφορούν την πολιτική χρήση της θρησκείας

-συζητούν ζητήματα ταυτότητας στον αρχαίο κόσμο, στην Ελλάδα και τη Ρώμη

-αντιλαμβάνονται σημεία συγκλίσεων και διαφορών μεταξύ Ελλάδας και Ρώμης στην αρχαιότητα

-να συζητούν τον θρησκευτικό συγκρητισμό στην αρχαία Ρώμη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Άλλες...

.....

- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Ευαισθησία σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Στοχευμένη αναζήτηση ξενόγλωσσης και ελληνόγλωσσης δόκιμης βιβλιογραφίας
- Ευχερής χρήση ξενόγλωσσης και ελληνόγλωσσης βιβλιογραφίας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Περιεχόμενο</p> <p>Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών με τον αρχαίο κόσμο στις δύο εκφάνσεις του, την ελληνική και τη ρωμαϊκή συνιστώσα. Για τη γνωριμία αυτή με πτυχές του αρχαίου ελληνορωμαϊκού κόσμου έχει επιλεγεί η συστηματική παρουσίαση ζητημάτων θρησκείας, και γίνεται κατά το δυνατόν συγκριτική παρουσίαση του θρησκευτικού φαινομένου στην Ελλάδα και στη Ρώμη. Γίνεται επισκόπηση βασικών διακριτικών της θρησκευτικότητας στον αρχαίο κόσμο, η αναγκαία διάκριση μεταξύ Ελλάδας και Ρώμης, η αναγκαία διάκριση με το φαινόμενο του χριστιανισμού, συζητείται ο ρόλος του θείου στην ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και οι μεταβολές που επέρχονται μεταχριστιανικά. Επίσης, το θέμα της θεοποίησης ηγεμόνων ήδη από τους ελληνοιστικούς χρόνους μέχρι τους αυτοκρατορικούς, καθώς και η χρήση της θρησκείας στην πολιτική, τόσο στην αρχαία Ελλάδα όσο και στη Ρώμη. Σημειώνεται ο συστηματικός χαρακτήρας της αξιοποίησης της ευσέβειας στη Ρώμη, καθώς και η ενσυνείδητη προσπάθεια από το αυγούστειο καθεστώς για αιτιολόγηση του ρωμαϊκού imperium μέσα από το θρησκευτικό στοιχείο.</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Σεμιναριακές διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικής τάξης, power point, ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων λόγου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Αξιολόγηση των Φοιτητών 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Σεμιναριακές διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61
	Τελική εργασία (σταδιακή προετοιμασία και συγγραφή)	140

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
	Σύνολο Μαθήματος	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή Εργασία (Συμπερασματική)</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση, εφόσον γίνει (Διαμορφωτική)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Walter Burkert, *Ελληνική Θρησκεία*, Αρχαϊκή και κλασική εποχή, Αθήνα 1993.
- M. P. Nilsson, *Ιστορία της αρχαίας Ελληνικής θρησκείας*, Αθήνα 1999.
- P. Grimal, *Λεξικό της ελληνικής και ρωμαϊκής μυθολογίας*, Επιμ. Β. Άτσαλος, University Studio Press, Θεσσαλονίκη.
- *Oxford Classical Dictionary*, 3^η έκδοση.
- Pauly-Wissowa, *Real Encyclopedie*.

- Michael Lipka, *Roman Gods: A Conceptual Approach. Religions of the Graeco-Roman World*, 167. Leiden/Boston, Brill 2009.
- Alessandra Coppola, *Archaologia e propaganda, I Greci, Roma e l'Italia*, L'Erma di Bretschneider 1995.
- Andrew Wallace-Hadrill, «The Golden Age in Augustan ideology», in *Studies in Ancient Greek and Roman Society*, edited by Robin Osborne, Cambridge 2004.
- Arnaldo Momigliano, *Saggi di storia della religione romana, Studi e lezioni 1983-1986*, a cura di Riccardo Di Donato, Morcelliana, Brescia 1988.
- Valerie M. Hope and Eireann Marshal (eds.), *Death and Disease in the Ancient City*, London and New York, Routledge 2000.
- Marta Sordi (ed.). *Dulce et decorum est pro patria mori, La morte in combattimento dell'antichità*, Milano 1990.
- Erich S. Green, *Culture and National Identity in Republican Rome*, London Duckworth 1993.
- Sylvia Estienne, Dominique Jaillard, Natacha Lubtchansky, Claude Pouzadoux (dir.), *Image et religion dans l'Antiquité gréco-romaine*, Actes du colloque de Rome, 11-13 décembre 2003, organisé par l'École française d'Athènes, l'ArScAn (CNRS, Paris I, Paris X), l'équipe ESPRI et l'ACI jeunes chercheurs ICAR, Naples, Centre Jean Bérard/École française d'Athènes, 2008.
- James B. Rives, *Religion in the Roman Empire*, Oxford, Blackwell 2007.
- Jason P. Davies, *Rome's Religious History. Livy, Tacitus and Ammianus on their Gods*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004.
- *L'armée romaine et la religion sous le Haut-Empire romain*, Rassemblés et édités par Catherine Wolff avec la collaboration de Yann Le Bohec, Actes du quatrième Congrès de Lyon organisé les 26-28 octobre 2006 par l'Université Lyon3, Cerg 2009.
- P. Caldera (ed.), *Magia y religion de la antigüedad a nuestros días*, Museo Nacional de Arte Romano, Merida 2001.
- Martin Goodman, *The Roman World, 44 BC-AD 180*, London-New York, Routledge 1997.
- Paul Zanker, *The Power of Images in the Age of Augustus*, Translated by Alan Saphiro, Ann Arbor 1988.
- Sarolta A. Tacacs *Vestal Virgins, Sibyls and Matrons. Women in Roman Religion*, University of Texas Press 2008.
- Agostino Pastorino, *La religione romana, problemi di storia*, Milano 1975.
- Anna Clark, *Divine Qualities, Cult and Community in Republican Rome*, Oxford University Press 2007.
- Lucia Athanassaki, Richard P. Martin, *Apolline politics and poetics 1&2*, Athens 2009.
- Aurelio Bernardi, *Pietas loci*, Como 1991.
- Raymond Bloch, *Recherches sur les religions de l'Antiquité Classique*, Paris 1980.
- David Potter, *Prophets and Emperors*, London 1994.
- Clifford Ando, *The Matter of Gods, Religion and the Roman Empire*, Berkeley, Los Angeles, University of California Press, 2009.

Φιλολογία και Τυπογραφία: από τον χειρόγραφο κώδικα στο έντυπο βιβλίο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλολογία και Τυπογραφία: από τον χειρόγραφο κώδικα στο έντυπο βιβλίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για την ιστορία του βιβλίου από την αρχαιότητα έως την Αναγέννηση
- έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για την καθιέρωση της Τυπογραφίας
- διερευνούν τη φιλολογική δραστηριότητα των Ιταλών Ουμανιστών που ασχολήθηκαν με τη συγγραφή.
- Γνωρίζουν μεγάλα τυπογραφικά κέντρα της Ιταλίας κατά την Αναγέννηση και την παραγωγή κλασικών έργων και σύγχρονων γλωσσικών εγχειριδίων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Άλλες...

.....

Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης

- Προσαρμογή στη διαχείριση νέων αντικειμένων
- Προαγωγή της κριτικής σκέψης και της ικανότητας προσέγγισης της γνώσης

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της ιστορίας του βιβλίου από την αρχαιότητα έως και την εμφάνιση της τυπογραφίας. Διερευνάται η φιλολογική δραστηριότητα των Ιταλών ουμανιστών και η καθοριστική επίδραση της τυπογραφίας στη διάδοση της κλασικής γραμματείας και τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων της λογοτεχνικής παραγωγής της Αναγέννησης.

Ειδικότερα θέματα που εξετάζονται:

- Το βιβλίο κατά την αρχαιότητα - η μετάβαση από τον κύλινδρο στον κώδικα.
- Η φιλολογική δραστηριότητα κατά τους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους.
- Ουμανισμός και Φιλολογία.
- Το φιλολογικό έργο των Ιταλών ουμανιστών και η καθοριστική

συμβολή της Λατινικής και της Αρχαίας Ελληνικής στη διαμόρφωση του ουμανιστικού ιδεώδους. Απηχήσεις των κλασικών στα λατινικά έργα λογίων ουμανιστών.

- Η συγκρότηση των βιβλιοθηκών. Από τις μοναστηριακές στις ουμανιστικές βιβλιοθήκες. Ανακαλύψεις και συλλογές.
- Η τυπογραφία στην Ιταλία της Αναγέννησης. Η μετάβαση από τα χειρόγραφα στα έντυπα βιβλία. Εκδοτική δραστηριότητα - μεταφράσεις. Έλληνες - Ιταλοί λόγιοι στην υπηρεσία του εντύπου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη <p>Χρήση εικόνων ή εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη</p>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	20 ώρες
	Προετοιμασία και παρουσίαση προφορικών εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	70 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες
	Τελική γραπτή εργασία (σταδιακή προετοιμασία και συγγραφή)	90 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στην ελληνική γλώσσα με την εκπόνηση ατομικής εργασίας στην ελληνική γλώσσα. • Η εργασία παρουσιάζεται πρώτα προφορικά στην τάξη και στη συνέχεια, ενσωματώνοντας τα σχόλια και τις παρατηρήσεις, παραδίδεται σε γραπτή μορφή • Η εξεταστέα ύλη, οι διαδικασίες και τα κριτήρια της αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Σχετικές ανακοινώσεις αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να δουν την εργασία τους και να συζητήσουν με την διδάσκουσα σχετικά με την αξιολόγηση του γραπτού.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barbier Fr., *Ιστορία του βιβλίου*, μτφ. Μ. Παπαηλιάδη, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002
- Davies, M., *Aldus Manutius: Εκδότης και τυπογράφος στη Βενετία της Αναγέννησης*, μτφ. Τ. Σιετή, Libro, Αθήνα 2004
- Highet G., *Η κλασική παράδοση: Έλληνικές και ρωμαϊκές επιδράσεις στη λογοτεχνία της Δύσης*, trad. Τζ. Μαστοράκη, Μορφωτικό Ίδρυμα Έθνικης Τραπέζης, Αθήνα 2000², titolo dell'originale: *The Classical Tradition: Greek and Roman Influences on Western Literature*, Oxford University Press, New York – London 1978
- Μανούσασκας Μ., *Οι απαρχές της ελληνικής τυπογραφίας*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1989
- Ματθιόπουλος Γ., *Ανθολόγιο Ελληνικής τυπογραφίας: συνοπτική ιστορία της τέχνης του έντυπου ελληνικού βιβλίου από τον 15ο έως τον 20ο αιώνα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Εταιρεία Ελληνικών Τυπογραφικών Στοιχείων, Ηράκλειο 2009
- Richardson B., *Τυπογραφία, Συγγραφείς και Αναγνώστες στην Ιταλία της Αναγέννησης*, μτφ. Ε. Παπαδάκη, Μορφωτικό Ίδρυμα Έθνικης Τραπέζης, Αθήνα 2014, τίτλος πρωτοτύπου: *Printing, Writers and Readers in Renaissance Italy*, Cambridge University Press, 1999
- Στάικος Κ., *Οι ελληνικές εκδόσεις του Άλδου και οι έλληνες συνεργάτες του: (π.1494-1515)*, Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη, Άτων, Αθήνα 2015
- Στάικος Κ., *Η Ιστορία της Βιβλιοθήκης στον Δυτικό Πολιτισμό, Από τον Πετράρχη έως τον Μιχαήλ Άγγελο, Η Αναβίωση της Μελέτης των Κλασικών και οι Πρώτες Ουμανιστικές Βιβλιοθήκες. Η Τυπογραφία στην Υπηρεσία του Κόσμου του Βιβλίου και Μνημειακές Βιβλιοθήκες*, τ. V, Κότινος, Αθήνα 2012
- Στάικος Κ., *Εκδοτικά τυπογραφικά σήματα βιβλίων του Ελληνικού Κόσμου, 1494-1821*, Εκδόσεις Άτων, Αθήνα 2009
- Στάικος Κ., *Βιβλιοθήκη: Από την Αρχαιότητα έως την Αναγέννηση και Σημαντικές Ούμανιστικές και Μοναστηριακές Βιβλιοθήκες (3000 π.Χ. -1600 μ.Χ)*, Κωνσταντίνος Σπ. Στάικος, Αθήνα 1996,
- Σκλαβενίτης Τρ., Στάικος Κ. (εκδ.), *Το έντυπο ελληνικό βιβλίο, 15ος - 19ος αιώνας= The printed Greek book, 15th - 19th century : πρακτικά διεθνούς συμποσίου, Δελφοί, 16-20 Μαΐου 2001: acts of the international conference, Delphi, 16-20 May 2001*, Κότινος, Αθήνα 2004
- *L' attivita editoriale dei Greci durante il Rinascimento Italiano (1469-1523)= Η εκδοτική δραστηριότητα των Ελλήνων κατά την εποχή της Ιταλικής Αναγέννησης (1469-1523)/ catalogo a cura di M. Manoussakas e C. Staikos*, traduzione dallo greco di Sandra Zuzzi – Simeonidi, Ministero Greco della Cultura, Atene 1986
- Reynolds–Wilson 1981 = Reynolds L.–Wilson N., *Αντιγραφείς και Φιλολόγοι*, μτφ. Ν. Παναγιωτάκη, Μορφωτικό Ίδρυμα Έθνικης Τραπέζης, Αθήνα 1981, τίτλος πρωτοτύπου: *Scribes and Scholars, A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature*, Oxford University Press, London 1975²

- West M., *Κριτική τῶν Κειμένων καὶ Τεχνικὴ τῶν Ἐκδόσεων, Ὅπως ἐφαρμόζονται στοὺς Ἑλληνας καὶ Λατίνους συγγραφεῖς*, μτφ. Γ.Μ. Παρασόγλου, Δαίδαλος – Ι. Ζαχαρόπουλος, Ἀθήνα 1989, τίτλος πρωτοτύπου: *Textual Criticism and Editorial Technique, Applicable to Greek and Latin Texts*, Stuttgart 1973
- Wilson N., *Ἀπὸ το Βυζάντιο στὴν Αναγέννηση, Ἑλληνικὲς Σπουδὲς κατὰ τὴν Ἰταλικὴ Αναγέννηση*, μτφ. Φ. Πρεβερούδου – Γεωργίνη, Νέα Σύνορα, Ἐκδοτικὸς Ὄργανισμὸς Λιβάνη, Ἀθήνα 1994

Μουσικοί «διάλογοι» μεταξύ λατινόφωνης Δύσης και ελληνόφωνης Ανατολής: Μεσαίωνας—Αναγέννηση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1033	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μουσικοί «διάλογοι» μεταξύ λατινόφωνης Δύσης και ελληνόφωνης Ανατολής: Μεσαίωνας—Αναγέννηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δ/Υ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλίας)/ Ελληνική - Αγγλική (κατ'εξίρεση για φοιτητές Erasmus+) - Ιταλική (εξέτασης)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL184/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν εξοικειωθεί με τις θεωρητικές πηγές της αρχαίας ελληνικής γραμματείας περί μουσικής
- έχουν κατανοήσει τους τρόπους διάχυσης των πηγών στη Δύση και την επίδρασή τους στους πρώιμους λατίνους θεωρητικούς
- έχουν εξοικειωθεί με το μουσικό ρεπερτόριο και ιστορικές φυσιογνωμίες που αντικατοπτρίζουν τις παραπάνω αλληλεπιδράσεις στην Ανατολική Μεσόγειο κατά τη μεσαιωνική και πρώιμη αναγεννησιακή περίοδο
- έχουν εκτεθεί στο σύνθετο πλέγμα της αναβίωσης της κλασικής παράδοσης κατά την Αναγέννηση και την επίδραση αυτής στις μουσικές εξελίξεις του 16ου αιώνα
- έχουν εκτεθεί στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία γύρω από τα παραπάνω θέματα και εξασκηθεί στην κριτική ανάλυση των έργων αυτών
- έχουν εκτεθεί και εξασκηθεί σε βασικά μεθοδολογικά ζητήματα έρευνας— αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας, συγγραφή επιστημονικής περίληψης, συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

➤ Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εξοικείωση με την ελληνόγλωσση και διεθνή βιβλιογραφία
- Στοχευμένη αναζήτηση δόκιμης βιβλιογραφίας
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εξοικείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων
- Ανάδειξη του αναστοχασμού ως σταδίου της ερευνητικής διαδικασίας
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εξοικείωση με ακαδημαϊκή δεοντολογία και καλές ακαδημαϊκές πρακτικές

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη διάρκεια της μεσαιωνικής και πρώιμης νεότερης Ευρωπαϊκής περιόδου, οι στενές, αν και συχνά τεταμένες σχέσεις Δύσης και Ανατολής ευνόησαν την αλληλεπίδραση στον τομέα των τεχνών. Μέσα από το μεταπτυχιακό αυτό μάθημα θα διερευνηθούν βασικές πτυχές των μουσικών ανταλλαγών μεταξύ λατινόφωνης Δύσης και ελληνόφωνης Ανατολής κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης. Θα εξεταστούν κατ' αρχήν οι κλασικές πηγές σε σχέση με τη μουσική σε αισθητικό, φιλοσοφικό και θεωρητικό υπόβαθρο, η διάδοσή τους δια μέσου του Βυζαντίου στη Δύση και η επίδρασή τους στους πρώιμους λατίνους συγγραφείς. Στη συνέχεια το μάθημα θα εστιάσει στη μουσική δημιουργία που συνδέεται με τον Ελλαδικό χώρο κατά την περίοδο του ύστερου Μεσαίωνα και της Αναγέννησης, και κάτω από την επίδραση της Βενετοκρατίας, εξερευνώντας τρεις άξονες: α) ιστορικά γεγονότα που αφορούν τον ελληνικό χώρο και μνημονεύτηκαν στο ιταλικό μουσικό ρεπερτόριο της εποχής, β) την παρουσία μουσικών από τη βενετοκρατούμενη Ελλάδα σε ιταλικές αυλές και γ) την ιδέα μιας «μουσικής αναγέννησης» μέσα από νεο-πλατωνικά κείμενα, τον αρκαδικό μύθο και τους μουσικούς νεωτερισμούς που λαμβάνουν χώρα ως συνέπεια των παραπάνω επιδράσεων στα τέλη του 16^{ου} αιώνα. Θα αναδειχθούν έτσι μουσικά έργα, πραγματείες, ποιητικά κείμενα και φυσιογνωμίες που μαρτυρούν τις αμφίδρομες ελληνοϊταλικές επιδράσεις και τον ρόλο των εξ Ανατολής επιρροών πάνω στο πολιτιστικό τοπίο που εν τέλει διαμόρφωσε την νεότερη Ευρωπαϊκή περίοδο.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 3 Θεματικές Ενότητες:

- ΘΕ 1: Αρχαία ελληνική γραμματεία για τη μουσική. Πρακτικές και θεωρητικές πηγές. Πρώιμοι λατίνοι θεωρητικοί.

- ΘΕ 2: Ύστερος Μεσαίωνας και Αναγέννηση: Λατινοκρατία, Βενετοκρατία και μουσικές ζυμώσεις στο χώρο της Μεσογείου. Μουσική έρευνα και μεθοδολογία: συγγραφή επιστημονικής περίληψης (abstract)
- ΘΕ 3: Η ιδέα μιας «μουσικής Αναγέννησης». Νεοπλατωνισμός, αρκαδικό ιδεώδες και μουσικοί νεωτερισμοί.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Σεμιναριακές διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο και διαδραστική διδασκαλία.</p> <p>Διαλογική-διερευνητική μέθοδος</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p><i>Μέσα στην αίθουσα:</i> internet, streaming, βάσεις δεδομένων, ψηφιακές πηγές των ανθρωπιστικών επιστημών, video, power point</p> <p><i>Επικοινωνία με φοιτητές:</i> διάφορες λειτουργίες μέσω eclass (syllabus, αναγνώσματα, links, ανακοινώσεις, υπενθυμίσεις, αλληλογραφία, υποβολή εργασιών και ασκήσεων)</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Σεμιναριακές διαλέξεις</p> <p>Μελέτη βιβλιογραφίας</p> <p>Πρακτικές ασκήσεις για τη συγγραφή επιστημονικής περίληψης</p> <p>Συγγραφή επιστημονικής περίληψης</p> <p>Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>39</p> <p>104</p> <p>10</p> <p>15</p> <p>80</p> <p>248</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,</i></p>	<p>Αξιολόγηση και επιμερισμός βαθμολογίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% προετοιμασία και συμμετοχή στη συζήτηση γύρω από τα αναγνώσματα από τη βιβλιογραφία • 30% Συγγραφή επιστημονικής Περίληψης, παρουσίασή της και αναθεώρηση 	

<p>Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 40% Γραπτή εργασία . Η βαθμολογία της εργασίας γίνεται με βάση την ακόλουθη Κλίμακα (σε σύνολο 100 μονάδων): <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο-εμβάθυνση: 50 • Δομή, έκταση: 30 • Έκφραση: 10 • Βιβλιογραφία/Υποσημειώσεις: 10 <p>Με το πέρας της εξεταστικής περιόδου οι φοιτητές λαμβάνουν γραπτή ανατροφοδότηση επί της εργασίας.</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική-ιταλική-αγγλική</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης συμπεριλαμβάνονται στο syllabus του μαθήματος που αναρτάται στο eclass την 1η εβδομάδα των μαθημάτων</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ—ΕΠΙΛΟΓΗ

<ul style="list-style-type: none"> • Καίτη Ρωμανού, <i>Η παράδοση της ελληνικής θεωρίας της μουσικής στον δυτικό Μεσαίωνα και την Αναγέννηση</i>, Αθήνα 2002· • Oliver Strunk, επιμ., <i>Source Readings in Music History</i>, vol. 1, <i>Greek Views of Music</i> και vol. 2, <i>The Renaissance</i>, New York 1998· • Francesco Ciabattini, “The Music of the Spheres,” στο <i>Dante’s Journey to Polyphony</i>, Toronto 2010, 193-206· • Καίτη Ρωμανού, «Τα Βυζαντινά μοτέτα του Ντυφαί», <i>Πολυφωνία</i> 33-34 (2019): 70-84· • Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης, <i>Η παιδεία και η μουσική στην Κρήτη κατά τη Βενετοκρατία</i>, Κρήτη 1990· • Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης, <i>Φραγκίσκος Λεονταρίτης (Londariti): Κρητικός μουσικοσυνθέτης του 16^{ου} αιώνα</i>, Αθήνα 1990· • Πύρρος Μπαμίχας, <i>Δυτική Μουσική στη Βενετοκρατούμενη Ελλάδα</i>, Αθήνα 2015· • Andrea Cappelli, <i>Gion. ed Isacco Argyropulo</i>, Archivio storico lombardo, 2nd series 8 (1891)· • Θεωδωρής Κίτσος, «Giandominico Martoretta, ‘Ο Πόθος εις δυο χείλη κουρελλένα’» (1554): Τò πρώτο έργο έντεχνης δυτικής μουσικής σέ νεοελληνικό ποιητικό κείμενο,” <i>Μουσικός ελληνομνήμων</i> 20 (2015): 3-12· • Jonathan Harris, <i>Greek Emigres in the West, 1400-1500</i>, Camberley 1995· • Claude Palisca, “An Italian Renaissance in Music?” στο <i>Humanism in Italian Renaissance Musical Thought</i>, New Haven 1985· • Έφη Μηνακούλη, «Η μουσική στη σκέψη και στην πρακτική του Marcilio Ficino,” <i>Διπλωματική εργασία</i>, ΕΚΠΑ 2017·

- Giuseppe Gerbino, *Music and the Myth of Arcadia in Renaissance Italy*, Cambridge 2009.
- Claude V. Palisca (ed.), *The Florentine Camerata: Documentary Studies and Translations*, New Haven 1989.
- Alberto Gallo, *La Prima Rappresentazione al Teatro Olimpico*, Milan 1973.

Νεοελληνική διασπορά στην ιταλική χερσόνησο, 15^{ος}-19^{ος} αιώνας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεοελληνική διασπορά στην ιταλική χερσόνησο, 15 ^{ος} -19 ^{ος} αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL223/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές:

- Θα έχουν αποκτήσει μια συνοπτική γνώση αναφορικά με το ελληνικό παροικιακό φαινόμενο όπως αναπτύσσεται από τον 15^ο έως τα τέλη του 19^{ου} αιώνα στην ιταλική χερσόνησο
- Θα αντιληφθούν και θα μελετήσουν περαιτέρω τα κίνητρα, τις αιτίες και τις αφορμές που οδήγησαν τους Έλληνες από τους τόπους εγκατάστασής τους στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και τις βενετικές κτήσεις σε μητροπόλεις και λιμάνια της ιταλικής χερσονήσου
- Θα τους δοθεί η δυνατότητα να τοποθετήσουν αναλυτικά το ελληνικό παροικιακό φαινόμενο εντός της ιστορικής περιόδου ανάπτυξής του, να γνωρίσουν τις πολιτικές και οικονομικές συνθήκες στις χώρες υποδοχής και τα προβλήματα ενσωμάτωσης των Ελλήνων στις τοπικές κοινωνίες. Θα γνωρίσουν τη διαδικασία ίδρυσης ελληνορθόδοξων θεσμών-Αδελφοτήτων σε διάφορες περιοχές (Βενετία, Νάπολη, Ανκώνα, Λιβόρνο, Τεργέστη) και τον τρόπο λειτουργίας τους
- Θα κατανοήσουν την οικονομική/επαγγελματική φυσιογνωμία των παροικιών και τον ρόλο των ελληνικών εμπορικών παροικιών εντός των παγκόσμιων εμπορικών και οικονομικών δικτύων από τον 17^ο στον 19^ο αιώνα
- Θα γνωρίσουν την εκπαιδευτική δραστηριότητα των ελληνικών κοινοτήτων στην ιταλική χερσόνησο. Την ανάπτυξη του κινήματος του ουμανισμού στις ιταλικές πόλεις και τη δραστηριότητα ελληνικής καταγωγής λογίων από τον 15^ο αιώνα, την έκδοση και διακίνηση ελληνικών βιβλίων, τη χρηματοδότηση ελληνικών σχολείων και τη χορήγηση υποτροφιών
- Θα έχουν τη δυνατότητα να αντιληφθούν τον τρόπο οργάνωσης των ελληνικών οικογενειών στις παροικίες της Ιταλίας, την εξέλιξη της οικιακής συμβίωσης στην χώρα εγκατάστασης, τη σημασία του γάμου και της συγγένειας και εντέλει το ρόλο της οικογένειας στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων
- Θα κατανοήσουν το αντικείμενο, την εμβέλεια και την οργάνωση των ελληνικών επιχειρήσεων και τον τρόπο που η στρατηγική των Ελλήνων επιχειρηματιών συναρτήθηκε με την εθνο-θρησκευτική ταυτότητα, την οικογενειακή ιεραρχία και τις οικογενειακές σχέσεις, τον τρόπο ζωής και τη στρατηγική κοινωνικής ανέλιξης

- Θα αντιληφθούν τις πρακτικές ενσωμάτωσης των παροίκων στις τοπικές κοινωνίες και τις στρατηγικές που υιοθετούν προκειμένου να αναρριχηθούν κοινωνικά και να αποκτήσουν πλούτο
- Θα γνωρίσουν την προεπαναστατική δραστηριότητα διαφορετικών κοινοτήτων, τη σχέση τους με το φιλελληνικό κίνημα, την συμβολή τους στην ελληνική επανάσταση και τη δημιουργία του ελληνικού κράτους
- Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν τις διαλέξεις θα έχουν τη δυνατότητα να επαληθεύσουν και να αξιολογήσουν τα παραπάνω θέματα μέσω της μελέτης συγκεκριμένων παροικιών όπως του Λιβόρνου και της Τεργέστης. Θα εξοικειωθούν με τις μεθόδους ανασύστασης μιας ιστορικής κοινότητας, της επαγγελματικής, οικογενειακής και κοινωνικής ζωής των Ελλήνων, μέσω της μελέτης και διαχείρισης μιας πληθώρας, διαφορετικού τύπου και προέλευσης, αρχειακών πηγών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μάθημα 1

Εισαγωγή στο σεμινάριο.

Μάθημα 2

Έννοιες διασποράς και παροικιακού φαινομένου. Τυπολογία μεταναστεύσεων. Περιοδολόγηση του παροικιακού φαινομένου στην Ιταλία. Τόποι προορισμού/πόλεις/λιμάνια. Ποια θεωρούνται χρονικά σημεία τομές στην ιστορία του παροικιακού φαινομένου στην Ιταλία και γιατί. Επαγγελματική φυσιογνωμία μετακινούμενων πληθυσμών.

Μάθημα 3

Πρώιμη εγκατάσταση στις χώρες υποδοχής. Πολιτικές-οικονομικές-κοινωνικές συνθήκες στις χώρες υποδοχής. Προβλήματα ενσωμάτωσης στις τοπικές κοινωνίες. Σύγκρουση με τις τοπικές εκκλησιαστικές αρχές. Πρώτες απόπειρες οργάνωσης και ίδρυσης κοινοτικών θεσμών. Ενωτικές-Ανθενωτικές τάσεις μεταξύ των παροίκων. Αδελφότητες-Συναδελφότητες στη διάρκεια του χρόνου. Βενετία-Νάπολη-Αγκόνα-Λιβόρνο-Τεργέστη.

Μάθημα 4

Η οικονομική/επαγγελματική φυσιογνωμία των παροικιών. Οικονομικά και επαγγελματικά κίνητρα που ωθούν τους ελληνικούς πληθυσμούς σε μετακίνηση και εγκατάσταση σε ιταλικές πόλεις και λιμάνια. Οι ελληνικές εμπορικές παροικίες και ο ρόλος τους εντός των παγκόσμιων εμπορικών και επιχειρηματικών δικτύων από τον 17^ο – 18^ο αιώνα και μετά.

Μάθημα 5

Οργάνωση και εσωτερική ιεραρχία οικογένειας – οργάνωση και χαρακτηριστικά νοικοκυριών. Οι σχέσεις με την οικογένεια στον τόπο προέλευσης. Μικτοί γάμοι, αργοπορημένοι γάμοι. Γάμος και στρατηγική επαγγελματικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης στις τοπικές κοινωνίες. Σχέσεις με άλλες εθνικές και εθνωτικές κοινότητες μέσω γάμων.

Μάθημα 6

Ουμανισμός και λόγιοι. Τυπογραφεία – εκδόσεις αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων – εκπαιδευτήρια και ακαδημίες. Ίδρυση σχολείων εντός των παροικιών. Διαφωτισμός και Διακίνηση βιβλίων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Υποτροφίες. Επιλογή διδασκάλων.

Μάθημα 7

Ενσωμάτωση των παροίκων στις τοπικές κοινωνίες. Άνοδος στην κοινωνική ιεραρχία του τόπου εγκατάστασης. Ανάμιξη στα κοινά, πολιτιστική δραστηριότητα, απόκτηση ακίνητης περιουσίας, μεγαλοαστικές συμπεριφορές και νοοτροπίες - καθημερινή ζωή. Απόκτηση τίτλων ευγενείας και ανάληψη σημαντικών αξιωμάτων και θέσεων στη δημόσια διοίκηση και διακυβέρνηση των τόπων εγκατάστασης. Φιλανθρωπία και μεγαλοαστική ταυτότητα.

Μάθημα 8

Ελληνικές παροικίες στην Ιταλία και προεπαναστατική δραστηριότητα. Φιλελληνικά κινήματα και ελληνική επανάσταση. Συμβολή στον αγώνα της ανεξαρτησίας. Κέντρα επαναστατικής δραστηριότητας στην Πίζα και την Τεργέστη. Το φιλελληνικό κίνημα της Φλωρεντίας και το Gabinetto Viousseux. Ο τραπεζίτης Eynard και ο πράκτορας Tommaso Petriani. Το ελληνικό υπουργείο εξωτερικών, η εγκατάσταση διπλωματικών αρχών στην Ιταλία. Ο ρόλος των Ελλήνων επιχειρηματιών.

Μάθημα 9

Η Ελληνική Νομαρχία, Ανωνόμου του Έλληνας. Ένα ανεπίλυτο έως σήμερα ζήτημα της ελληνικής ιστορίας. Βιβλιογραφία, προσέγγιση του θέματος, πιθανοί συγγραφείς του πρώτου ελληνικού επαναστατικού φυλλαδίου. Το τυπογραφείο του Tommaso Masi. Βενετία, Τεργέστη, Μπολόνια, Λιβόρνο.

Μάθημα 10

Συνοπτική αναφορά στην ιστορία της ιστοριογραφίας τον 19^ο-20^ο αιώνα. Η σχολή των Annales. Κοινωνική και οικονομική ιστορία, μικροϊστορία, ιστορική ανθρωπολογία, ιστορία των νοοτροπιών. Η ανασύσταση μια ελληνικής παροικία στην Ιταλία. Αρχαιακή έρευνα, οργάνωση και είδη τεκμηρίων, μεθοδολογία. Η περίπτωση του Λιβόρνου.

Μάθημα 11-13

Παρουσίαση θεμάτων εργασιών - Συζήτηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Συνεργασία με τον Διδάσκοντα	30
	Αναζήτηση-Έρευνα Βιβλιογραφίας	20
	Μελέτη	61
Συγγραφή εργασίας	100	

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>250</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης φοιτητών:</p> <p>Τέλος Εξαμήνου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή Εργασία • Ερωτήσεις Σύντομης απάντησης 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Βιβλιογραφία Ενδεικτική</p> <p>Γενική και Ειδική</p> <p>Ελληνική</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρβανιτάκης, Δ. «Σπουδάζοντας στη Βενετία. Μία πτυχή της νεοελληνικής εκπαιδευτικής εμπειρίας», στο Χρύσα Μαλτέζου (επιμ.), <i>Δημοσία Ιλαρία</i>, Βενετία 1999, 47-74 • Βαγιακάκος, Δ. Β. <i>Οι Μανιάται της Διασποράς. Α. Οι Μανιάται της Κορσικής</i>, τ. 1, Αθήνα 1970. • Βελουδής, Γ. <i>Το ελληνικό τυπογραφείο των Γλυκήδων στην Βενετία(1670-1854): Συμβολή στη μελέτη του ελληνικού βιβλίου κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας</i>, Αθήνα 1987. • Βελουδής, Ι. <i>Ελλήνων ορθοδόξων αποικία εν Βενετία</i>, Βενετία 1872. • Βλάμη, Δ. <i>Το Φιορίνι, το Σιτάρι και η Οδός του Κήπου. Έλληνες Έμποροι στο Λιβόρνο 1750-1868</i>, Αθήνα 2000.

- Βλάμη, Δ. «Γυναίκες, οικογένεια, κοινωνία της εμπορικής διασποράς, 18ος - 19ος αιώνες», *Ιστορικά*, 45 (2007), 243-280.
- Βλάμη, Δ. «Κοινωνικότητα, Πολιτικές Επιδιώξεις, Οικονομικές Επενδύσεις: η αναρρίχηση των Ελλήνων εμπόρων στην κοινωνική ιεραρχία του Λιβόρνου τον 19ο αιώνα», *Ιστορικά*, 15, 28, 29 (Ιούνιος-Δεκέμβριος 1998), 81-109.
- Βλάσση, Δέσποινα, «Ο εποικισμός της Ακυληίας από Έλληνες (18^{ος} αιώνα)», *Θησαυρίσματα*, 15(1978), 177-214.
- Γιαλαμά, Δ. *Ελληνίδες μάγισσες στη Βενετία 16ος-18ος αιώνες: Με βάση τις δικογραφίες της Ιεράς Εξέτασης της Βενετίας*, Αθήνα 2009.
- Γιαννακόπουλος, Κ. *Έλληνες λόγιοι εις την Βενετία. Μελέται επί της διαδόσεως των ελληνικών γραμμάτων από του Βυζαντίου εις την δυτικήν Ευρώπην*, Αθήνα 1965.
- Δερτιλής, Γ. Β. «Η Ιστοριογραφία του νεότερου Ελληνισμού σήμερα», *Σύγχρονα Θέματα*, 35-37 (1988), 84-93.
- Ζερλέντης, Π. «Περί της εν Λιβόρνω Σχολής 1805-1837», *Παρνασσός*, 1889.
- Θεοδώρου, Β. «Ευεργετισμός και όψεις της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις παροικίες 1870-1920», *Ιστορικά*, 4 7 (1987), 119-155.
- Καραθανάσης, Αθ. Ε. *Η Φλαγγίνειος Σχολή της Βενετίας*, β' έκδ., Θεσσαλονίκη 1986.
- Κατραμής, Ν. *Η εν Νεαπόλει ελληνική εκκλησία*, Ζάκυνθος 1866.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. «Εκπαίδευση στη Διασπορά», στο *Νεοελληνική παιδεία και Κοινωνία, πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου αφιερωμένου στη μνήμη του Κ. Θ. Δημαρά*, Αθήνα 1995.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. «Προσπάθειες για την ίδρυση ελληνικού τυπογραφείου στην Τεργέστη 1765», *Ιστορικά*, 1 2 (1984), 253-265.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. *Η ελληνική παροικία της Τεργέστης (1751-1830)*, τ. 1-2, Αθήνα 1986.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. *Λησμονημένοι ορίζοντες Ελλήνων εμπόρων: το πανηγύρι στη Senigallia (18^{ος} αρχές 19^{ου} αιώνα)*, Αθήνα 1989.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. «Από την οθωμανική κατάκτηση ως την εδραίωση του νεοελληνικού κράτους», στο Ιωάννης Χασιώτης-Όλγα Κατσιαρδή-Ευγενία Αμπατζή (επιμ.), *Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15ος -21ος αι.*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2006.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. «Από τις «Ελληνικές Κοινότητες του Εξωτερικού» στην ιστοριογραφία του μεταναστευτικού φαινομένου (15ος-19ος αι.)», στο Πασχάλης Κιτρομηλίδης-Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης (επιμ.), *Πρακτικά Δ' Συνεδρίου Ιστορίας: Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002*, τ. Β', Αθήνα 2004, 223-250.
- Κατσιαρδή-Hering, Ό. «Η Ελληνική Διασπορά: το εμπόριο ως γενικευμένη εθνική εξειδίκευση», *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τ. 1, Αθήνα 2003, 87-107.
- Κούκου, Ε. *Η ορθόδοξος μονή Ευγενών Ελληνίδων Βενετίας (1599-1829)*, Αθήνα 1965.
- Κουτμάνης, Σ. «Όψεις της εγκατάστασης των Ελλήνων στη Βενετία τον 17^ο αιώνα», *Θησαυρίσματα*, 35 (2005), 309-339.
- Κωνσταντινίδου, Κ. «Η γυναικεία παρουσία στην Ελληνική παροικία της Βενετίας», στο Χρύσα Μαλτέζου (επιμ.), *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999, 185- 204.
- Κρεμμυδάς, Β. *Σχετικά με την ίδρυση ελληνικής παροικίας στην Ακυλία τον 1Η αιώνα*, Αθήνα 1972.

- Μανούσακας, Μ. Ι. «Επισκόπηση της ιστορίας της Ελληνικής Ορθόδοξης Αδελφότητας της Βενετίας (1498-1953)», *Ιστορικά*, 11(1989), 243-264.
- Μανούσακας, Μ. Ι. «Οι μεγάλες ελληνικές παροικίες της Ιταλίας (Βενετία, Νεάπολη, Λιβόρνο, Τεργέστη) από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) έως σήμερα», *Proceedings of the first International Congress of the Hellenic Diaspora* (επιμ. J. M. Fossey), τ. 2, Άμστερνταμ, 1991, 1-12.
- Μανούσακας, Μ.Ι. «Βιβλιογραφία του Ελληνισμού της Βενετίας», *Θησαυρίσματα*, 10 (1973), 7-87, 17(1980), 7-21.
- Μάρκου, Α. «Το βασίλειο της Νεάπολης από τους Βουρβόνους στον Ιωσήφ Βοναπάρτη και η συμβολή ενός Έλληνα στην εγκαθίδρυση της Γαλλοκρατίας στα Επτάνησα», στο *Ελληνισμός και Κάτω Ιταλία. Από τα Ιόνια Νησιά στην Grecia Salentina*, τ. Α΄, Κέρκυρα 2002, 55-156.
- Μαυροειδή, Φ. *Συμβολή στην ιστορία της Ελληνικής Αδελφότητας στον ΙΣΤ΄ αιώνα. Έκδοση του Β΄ Μητρώου Εγγραφών (1533-1562)*, Αθήνα 1976.
- Μελέντη, Μ. «Ο Δημήτριος Μπογδάνος και η ζωγραφική των εικόνων στο Λέτσε τον 18ο αιώνα», στο *Ελληνισμός και Κάτω Ιταλία. Από τα Ιόνια Νησιά στην Grecia Salentina*, τ. Α΄, Κέρκυρα 2002, 185-212.
- Μήλιας, Β. Ν. «Πρώτες διαπιστώσεις της έρευνας σχετικά με τις ιστορικές τύχες της Ελληνικής Κοινότητας στην Barletta της Κάτω Ιταλίας», στα *Πρακτικά ΚΔ΄ Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη, 30-31 Μαΐου -1 Ιουνίου 2003)*, Θεσσαλονίκη 2004, 171-181.
- Μοσχόπουλος, Γ. Ν. *Οι Έλληνες της Βενετίας και Ιλλυρίας (1768-1797). Η Μητρόπολη Φιλαδελφείας και η σημασία της για τον Ελληνισμό της Βόρειας Αδριατικής*, Αθήνα 1980.
- Μούτσιος, Μ. Α. *Η Ορθόδοξος ελληνική εκκλησία Αγίου Ανδρέου εν Ρώμη. Ιστορική Ανασκόπηση*, Ρώμη 1976.
- Μπαρούτσος, Φ. «Ο Έλληνας Έμπορος στη Βενετία», στο Χρύσα Μαλτέζου (επιμ.), *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999, 135-153.
- Μπίρταχας, Στ. «Η δικαιοδοσία της Ιεράς Εξέτασης στους Ελληνορθόδοξο Βενετούς
υπηκόους και ο Paolo Sarpi», *Άνθη Χαρίτων*, Βενετία 1998, 411-438.
- Μπίρταχας, Στ. «Οι γνωμοδοτήσεις του Πάολο Σάρπι για την Εκκλησία και τους ελληνορθόδοξους Βενετούς υπηκόους των Ιόνιων Νησιών», *Εώα και Εσπέρια*, 3 (), 179-193.
- Ξανθοπούλου-Κυριακού, Α. *Η ελληνική κοινότητα της Βενετίας (1797-1866)*, Θεσσαλονίκη 1978.
- Παγκράτης, Γ. Δ. «Γιαννιώτες έμποροι στη Βενετία στα μέσα του 16ου αιώνα (1550-1567)», *Θησαυρίσματα*, 28 (1998), 129-174.
- Παγκράτης, Γ. Δ. «Ματθαίος Βεργής: Κερκυραίος έμπορος και πλοιοκτήτης στη Βενετία του 16ου αιώνα», *Γ΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Γενεαλογικής και Εραλδικής Επιστήμης (29 Οκτωβρίου-1 Νοεμβρίου 1998)*, Αθήνα 2001, 589-593.
- Παναγιωτόπουλος, Β. «Κάτι έγινε στην Πίζα το 1821», *Ιστορικά*, 3 5(1986), 177-183.
- Παπαγεωργίου, Γ. Π. «Συμβολή στην Ιστορία της ελληνικής παροικίας της Αγκώνας κατά τον 19^ο αιώνα», *Δωδώνη*, 4(1975), 293-340.
- Παπαδάκη, Ε. «Η ελληνική εκδοτική δραστηριότητα στη Βενετία», στο Χρύσα Μαλτέζου (επιμ.), *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999, 105-132.

- Παππάς, Θ. «Ματθαίος Δεβαρής: ένας Κερκυραίος λόγιος στο Βατικανό», στο Θεόδωρος Γ. Παππάς (επιμ.), *Ελληνική Παρουσία στην Κάτω Ιταλία και Σικελία*, Κέρκυρα 2000, 241-271.
- Πάρδος, Α. «Αλφαβητικός κατάλογος των πρώτων μελών της ελληνικής Αδελφότητας Βενετίας κατά το κατάστιχο 129 (1498-1530). Α' - Β'», *Θησαυρίσματα*, τ. 16-17 (1979-1980).
- Πασπαλιάρης, Π. *Ο Μεγάλος Ανορθόγραφος. Ελληνική Νομαρχία παρά Ανονίμου του Έλληνας*, Αθήνα 2021.
- Πηλείδης, Γ. «Morire per honor di la Signoria". Οι Έλληνες stradioti στη Βενετία», στο Χρύσα Μαλτέζου (επιμ.), *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999, 25-46.
- Πλουμίδης, Γ. *Το βενετικόν τυπογραφείον του Δημητρίου και Πάνου Θεοδοσίου*, Αθήνα 1969.
- Σάθας, Κ. *Έλληνες stradioti εν τη Δύσει*.
- Σιδέρη, Α. *Έλληνες φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Πίζας (1806-1861)*, τ. 1, Αθήνα 1989.
- Σουλογιάννης, Ε.Θ. «Η Σχολή Φλαγγίνη στη Βενετία (1813-1905). Η συνέχεια του Φλαγγινιανού Φροντιστηρίου», *Παρνασσός*, 25(1983), 715-726.
- Στάικος Κ. & Σκλαβενίτης, Τρ. «Τα ελληνικά τυπογραφεία της Διασποράς και της καθ' ημάς Ανατολής (16ος -19ος αι.)», δημοσιευμένο στο http://helioseie.ekt.gr/EIE/bitstream/10442/7676/3/INR_Sklavenitis_a41.pdf.
- Στάικος, Κ. *Η πνευματική πορεία του Γένους. Με όχημα το χειρόγραφο και το έντυπο βιβλίο, 13^{ος}-16^{ος} αιώνας*, Αθήνα 2017.
- Στεργέλλης, Αρ. *Τα δημοσιεύματα των Ελλήνων σπουδαστών του Πανεπιστημίου της Πάδοβας τον 17^ο και 18^ο αιώνα*, Αθήνα 1970.
- Στοϊανοβίτς, Τ. «Διασπορές και εδαφική τριμερής κατανομή» στην ενότητα «Εσωτερικό και Εξωτερικό Εμπόριο, Κέντρα-Δίκτυα-Πηγές», στο Σπ. Ι. Ασδραχάς, *Ελληνική Οικονομική Ιστορία, ΙΕ'-ΙΘ' αιώνα*, τ. Α', 434-446.
- Στοϊανοβίτς, Τ. & Κατσαρδής-Ηερίγγ, Ό. «Εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο. Κέντρα-Δίκτυα-Πηγές», στο Σπ. Ι. Ασδραχάς & άλ. *Ελληνική Οικονομική Ιστορία, ΙΕ'-ΙΘ' αιώνας*, τ. Α', 424-481.
- Τριανταφύλλου, Κ. Ν. *Οι κώδικες γάμων και βαπτίσεων της ελληνικής κοινότητας του Λιβόρνου 1760-...*, Πάτρα 1986.
- Τριανταφύλλου, Κ. Ν. *Οι Κωστάκη της Αχαΐας και του Λιβόρνου*, Αθήνα 1968.
- Τσιρπανλής, Ζ. Ν. «Οι Μανιάτες της Τοσκάνης και της περιοχής του Τάραντα», *Λακωνικά Σπουδαί*, 4(1979), 105-159.
- Τσιρπανλής, Ζ. Ν. *Ελληνικές παροικίες και εκκλησίες στην περιοχή του Οτράντο (16^{ος} αιώνα). Μαρτυρίες και προβλήματα*, Πάτρα, 1992.
- Τωμαδάκης Ν. Β. «Έγγραφα του Λιβόρνου σχετικά με ην ελληνικήν επανάσταση», *20^{ος} αιώνα*, 1942, 78-82.
- Τωμαδάκης, Ν. Β. (επ.) *Ανωνύμου του Έλληνας, Ελληνική Νομαρχεία, ήτοι Λόγος περί Ελευθερίας*, 1806, Αθήνα 1948.
- Τωμαδάκης, Ν. Β. «Ο Ανδρέας Κάλβος από το Λιβόρνον στην Φλωρεντίαν», *Ανάτυπο από το Αφιέρωμα εις τον Κωνσταντίνον Άμαντο*, 1940, 163-196.
- Τωμαδάκης, Ν. Β. *Ηπειρώται εις Λιβόρνον*, Ιωάννινα, 1982.
- Τωμαδάκης, Ν. Β. *Συμβολή των ελληνικών κοινοτήτων του εξωτερικού εις τον αγώνα της ελευθερίας*, Αθήνα 1953.

- Τωμαδάκης, Ν.Β., «Ναοί και Θεσμοί της ελληνικής κοινότητας του Λιβόρνου», *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών*, 16(1940), 84-102.
- Χασιώτης, Ι. Κ. «Εισαγωγή» στο Ιωάννης Χασιώτης-Όλγα Κατσιαρδή-Ευγενία Αμπατζή (επιμ.), *Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15ος -21ός αι.*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2006.
- Χασιώτης, Ι. Κ. «Ίδρυση, οργάνωση και εθνική δράση της Ελληνικής Κοινότητας Νεαπόλεως κατά την Τουρκοκρατία», *Μακεδονική Ζωή*, 47 (Απρ. 1970), 9-13.
- Χασιώτης, Ι. Κ. «Πολιτισμική όσμωση και εθνολογική μετάλλαξη. Οι Italo-greci και οι italo-albanesi της Κάτω Ιταλίας», *Ίστωρ*, 15 (2009), 65-90.
- Χασιώτης, Ι. Κ. *Επισκόπηση της Ελληνικής Διασποράς*, Θεσσαλονίκη 1993, 11-75
- Χασιώτης, Ι.Κ. «Ελληνικοί Επικοινωνοί στο Βασίλειο της Νεάπολης κατά τον 17^ο αιώνα», *Ελληνικά*, 22(1969), 116-162.
- Χατζηγιάννου, Μ. Χ. «Νέες προσεγγίσεις στη μελέτη των εμπορικών δικτύων της διασποράς. Η ελληνική κοινότητα στο Μάντσεστερ», *Τετράδια Εργασίας*, τ. 28 (2005), 145-167.
- Χατζηιωσήφ, Χρήστος, «Εμπορικές παροικίες και ανεξάρτητη Ελλάδα: ερμηνείες και προβλήματα», *Ο Πολίτης*, 62(1983), 28-34.
- Ψυρούκης, Ν. «Το ελληνικό παροικιακό φαινόμενο», *Σύγχρονα Θέματα*, 1965, 98-101.

Ξενόγλωσση

- Biagi, M.G. "Le comunita eterodosse di Livorno e di Trieste nel secolo XVIII", *Quaderni Stefaniani*, V (1986), 95-128.
- Birtachas, E. «Un "secondo" vescovo a Venezia: il metropolita di Filadelfia (secoli XVI-XVIII)», στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Clogg, R. "The Greek mercantile bourgeoisie: "progressive" or "reactionary"», στο Clogg, R. (ed.), *Balkan society in the age of Greek independence*, London 1981, 85-110.
- Dertilis, G. B. "Entrepreneurs grecs : trois générations, 1770- 1900", στο F. Angiolini & Roche D. (eds), *Cultures et formations négociantes dans l'Europe moderne*, Paris 1995, 111-129.
- Fabris, G. "Professori e Scolari Greci all' Università di Padova", *Archivio Veneto*, 30-31(1942), 121-165.
- Fedalto, G. *Ricerche storiche sulla posizione giuridica ed ecclesiastica dei Greci a Venezia nei secoli XV e XVI*, Firenze 1967.
- Harlaftis, G. & Laiou, S. "Ottoman State Policy in Mediterranean Trade and Shipping, c.1780-c.1820: the Rise of the Greek-owned Ottoman Merchant Fleet", στο Mark Mazower (ed.), *Networks of Power in Modern Greece: Essays in Honor of John Campbell*, New York 2008, 1-44.
- Harlaftis, G. "Mapping the Greek Maritime Diaspora from the Early Eighteenth to the Late Twentieth Centuries" στο Ina Baghdiantz-McCabe, Gelina Harlaftis & Pepelasis Minoglou, Ioanna (eds), *Diaspora Entrepreneurial Networks: Four Centuries of History*, London 2005, 147-171.

- Hasiotis, I.K. «Sull' organizzazione, incorporazione sociale e ideologia politica dei Greci a Napoli (dal XV alla meta' del XIX sec)», *Επετηρίς Εταιρείας Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, 20(1981), 411-452.
- Ioannides, St. & Pepelasis Minoglou, I. "Diaspora Entrepreneurship Between History and Theory" στο Youssef Cassis & Ioanna Pepelasis Minoglou (eds), *Entrepreneurship in Theory and History*, Basingstoke 2005, 163-189.
- Göçek, F. M. *Rise of the Bourgeoisie - Demise of the Empire. Ottoman Westernization and Social Change*, New York 1996.
- Katsiardi-Hering, O. & Stassinopoulou M. A. (eds), *Across the Danube: Southeastern Europeans and their travelling identities (17th-19th centuries)*, Leyden, 2016.
- Katsiardi-Hering, O. «Il mondo europeo degli intellettuali Greci della Diaspora (secc. XVIII-XIX)», στο Francesco Bruni (επιμ.), *Niccolò Tommaseo: Popolo e Nazioni Italiani, Corsi, Greci, Illirici*, Roma-Padova 2004, σελ. 69-87.
- Liata, E. "G. A. Melos's trading network (Venice 1712-1732). Structural characteristics and temporary partnerships", *The Historical Review/La Revue Historique*, VII (2010), σ. 127-178.
- Nikolaos G. Moschonas, "La Comunità greca di Venezia: aspetti sociali ed economici", στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Nicas, C. "La Chiesa e Confraternita dei Greci di Napoli", *Jahrbuch der Oesterreichischen Byzantinistik*, 32 (1982), 43-50.
- Pepelasis Minoglou, I. "Toward a Typology of Greek-diaspora Entrepreneurship", στο Ina Baghdiantz-McCabe, Gelina Harlaftis & Pepelasis Minoglou, Ioanna (eds), *Diaspora Entrepreneurial Networks: Four Centuries of History*, London 2005, 173-189.
- Pepelasis, I. S. & Tzavara, A. "A Money lender in Venice. Constantino Bogdano da Patraso, 1800-1844", στο George C. Bitros & Nicholas C. Kyriazis (eds), *Essays in Contemporary Economics. A Festschrift in Memory of Anastasios D. Karayiannis*, Berlin 2014, 127-158.
- Peri, V. "La Congregazione dei Greci e i suoi primi documenti", *Studia Gratiana*, vol. 13 (1967), pp. 131-256.
- Peri, V. *Chiesa Romana e "Rito" Greco. G.A. Santoro e la Congregazione dei Greci (1566-1596)*, Brescia 1975.
- Ploumidis, G. "Le tipografie greche di Venezia", στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Ploumidis, G. "Considerazioni sulla popolazione greca a Venezia Nella seconda meta del 500", *Studi Veneziani*, 14(1972), 219-226.
- Ploumidis, G. "Gli Scolari Greci nello Studio di Padova", *Quaderni per la Storia dell' Università di Padova*, 4 (1971), 127-141.
- Pontani, A. «L'umanesimo greco a Venezia: Marco Musuro, Girolamo Aleandro e l'Antologia Planudea», στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Porfyriou, H. «La diaspora greca in Italia dopo la caduta di Costantinopoli: Ancona, Napoli, Livorno e Genova», στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Schiambra, M. "Clero di rito Greco Nella comunita Greco-albanese di Palermo", *Bollettino della Badia Greca di Grottaferrata*, τομ. 16-18 (1963-64).

- Stefani, G. *I Greci a Trieste nel Settecento*, Τεργέστη, 1960.
- Stoianovich, T. "The Conquering Balkan Orthodox Merchant", *Journal of Economic History*, 20 (1960), 234-313.
- Tomadakis, N. B. «I Greci a Milano», *Istituto Lombardo -Rend. Lett.*, 101(1967), 568-580.
- Tsirpanlis, Z. N. «La posizione della comunità greco-ortodossa rispetto al patriarcato ecumenico di Costantinopoli (XV-XVIII secolo). Saggio interpretativo di istituzioni e avvenimenti», στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002.
- Tucci, U. "I Greci nella vita marittima veneziana", στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002, 243- 255.
- Tucci, U. "I Greci nella vita marittima veneziana", στο Maria Francesca Tiepolo & Eurigio Tonetti (επιμ.), *I Greci a Venezia*, Venezia 2002, σελ. 243- 255.
- Tziovas, D. (ed.), *Greek Diaspora and Migration since 1700*, London 2009 [Βιβλιοθήκη Ιστορίας, 304.809495 ΤζΙΔ g 2009].
- Zakharov V. N., Harlaftis, G. & Katsiardi-Hering, O. (eds), *Merchant Colonies in the Early Modern Period*, London: Routledge 2012.
- Μιχαηλάρης, Π. "L' attivita armatoriale di Demetrio Perouli ed il suo intervento al traffic Mediterraneo", *Actes du II Colloque Internationale d' Histoire. Économies Méditerranéennes-Équilibres et Intercommunications XVIIIe-XIX siècles*, τ.1, Αθήνα 1987.

Βλ. συγκεντρωμένη βιβλιογραφία σε <http://old.arch.uoa.gr/diaspora/main/index.php>

B' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ο Πολιτισμός της Ελληνόφωνης Ιταλίας κατά τη Βυζαντινή περίοδο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Πολιτισμός της Ελληνόφωνης Ιταλίας κατά τη Βυζαντινή περίοδο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με ελληνοϊταλικά ζητήματα ιστορίας και πολιτισμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Α΄ εξαμήνου Μεταπτυχιακού Τμήματος		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ιταλική και Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν εμβαθύνει στις πολιτιστικές επαφές Βυζαντίου και Ιταλίας από την περίοδο της Εικονομαχίας έως την ιταλική Αναγέννηση·
- έχουν εκτεθεί σε αντιπροσωπευτικά δείγματα κειμένων της ελληνόφωνης Κάτω Ιταλίας·
- έχουν εξασκηθεί στη μελέτη και αξιολόγηση των παραπάνω κειμένων και να έχουν αναπτύξει την ικανότητα άντλησης πληροφοριών μέσα από αυτά·
- να αναγνωρίζουν τα γλωσσικά και πολιτισμικά φαινόμενα που αναδύονται μέσα από τη μελέτη της λαϊκής παράδοσης της Κάτω Ιταλίας και της Σαρδηνίας.
- διατυπώνουν υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών·
- Μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέα περιβάλλοντα·
- Συνεργασία με άλλους και ιδίως αξιοποίηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων·
- Άσκηση κριτικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης·
- Πολιτισμική όσμωση, όπως αυτή αποτυπώνεται στον ελληνόφωνο πολιτισμό της Κάτω Ιταλίας και της Σαρδηνίας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν:

Α) οι πολιτιστικές επαφές Βυζαντίου-Ιταλίας κατά την περίοδο της Εικονομαχίας (μετανάστευση εικονοφίλων μοναχών στην Δύση, μεταφραστικό έργο του πάπα Ζαχαρία κ.λπ.).

Β) Η αναγέννηση των γραμμάτων στην Κάτω Ιταλία κατά τους ΙΑ΄-ΙΒ΄ αι. (Νείλος του Ροσσάνο, Βαρθολομαίος της Κρυπτοφέρρης κ.λπ.),

Γ) Η πνευματική κίνηση στη Σικελία κατά την περίοδο των Νορμανδών (ΙΒ΄ αι.),

Δ) Σχέσεις Βυζαντίου-ελληνόφωνης Κάτω Ιταλίας κατά την Παλαιολόγεια περίοδο (Βαρλαάμ ο Καλαβρός, Λεόντιος Πιλάτος κ.ά.).

Μελετάται επίσης η παρουσία της ελληνικής γλώσσας σε περιοχές της ιταλικής χερσονήσου (Απουλία, Καλαβρία, Σικελία, Σαρδηνία) κατά τη διάρκεια της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, καθώς και γλωσσικά και πολιτισμικά φαινόμενα σε κείμενα της λαϊκής παράδοσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Διαλογική-διερευνητική μέθοδος
--	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη 										
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις –εισηγήσεις</td> <td align="center">80</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές</td> <td align="center">40</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας</td> <td align="center">100</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">220</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις –εισηγήσεις	80	Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές	40	Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας	100	Σύνολο Μαθήματος	220
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις –εισηγήσεις	80										
Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές	40										
Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας	100										
Σύνολο Μαθήματος	220										
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική -τελική αξιολόγηση</p> <p>Διαμορφωτική: προφορική παρουσίαση αρχειακών τεκμηρίων καθώς και συνολική προφορική συμμετοχή στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <p>Τελική αξιολόγηση: εκπόνηση μίας εργασίας (προσέγγιση και ανάλυση πηγής μέσω προφορικής παρουσίασης και γραπτής εργασίας)</p>										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Francesco Trinchera, *Syllabus Graecarum membranarum*, Napoli: 1865.

Marcello Gigante, *Poeti bizantini di Terra d'Otranto nel secolo XIII*, 1985.

Testi neogreci di Calabria, Parte I: *Introduzione, prolegomeni e testi di Roccaforte*, a cura di Giuseppe Rossi Taibbi, Parte II: *Testi di Rochudi, di Condofuri, di Bova e indici*, a cura di Girolamo Caracausi, Palermo: Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neogreci, 1994.

Domenica Minniti-Γκώνα, *Oralità e poesia nei grecofoni della Calabria*, Napoli: Università L'Orientale, 1983.

Domenica Minniti-Γκώνα, «Il “condaghe” di Santa Maria di Bonarcado e l'elemento greco in Sardegna» (υπό έκδοση).

Τηλέμαχος Κ. Λουγγής, *Μεσαιωνική ιστορία της Ιταλίας 400-1125 μ.Χ. από ιταλοελληνικά κείμενα*, Αθήνα: Εντός, 2021.

Η τέχνη στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1032	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η τέχνη στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- Αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις για την αρχιτεκτονική και καλλιτεχνική παραγωγή στις κτήσεις της Βενετίας στην Ελλάδα
- Να διακρίνουν τις επιδράσεις της μητρόπολης στην αρχιτεκτονική (οχυρώσεις, δημόσια κτήρια, κατοικίες, ναοδομία) και την καλλιτεχνική παραγωγή.
- Να αξιολογούν έργα αρχιτεκτονικής και τέχνης.
- Να χρησιμοποιούν τις βασικές αρχές της σχετικής μεθοδολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τα έργα αρχιτεκτονικής και την καλλιτεχνική παραγωγή στις περιοχές του ελλαδικού χώρου που βρέθηκαν υπό βενετική κυριαρχία από το 1204 ως το 1797. Δίνεται ένα περίγραμμα της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής, των δημοσίων κτηρίων, των κατοικιών, της ναοδομίας, με έμφαση στα σημαντικότερα σωζόμενα μνημεία. Κατόπιν παρουσιάζονται οι εξελίξεις στη γλυπτική και τη ζωγραφική, με έμφαση στη γέννηση και την εξέλιξη της λεγόμενης Κρητικής Σχολής στην τέχνη των θρησκευτικών εικόνων. Τα δεδομένα εντάσσονται στο ιστορικό πλαίσιο της εποχής τους και ερμηνεύονται μέσα από το ίδιο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Επισκέψεις</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>110</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Επισκέψεις	6	Μελέτη βιβλιογραφίας	110	Συγγραφή εργασίας	95			Σύνολο Μαθήματος	250	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις	39															
Επισκέψεις	6															
Μελέτη βιβλιογραφίας	110															
Συγγραφή εργασίας	95															
Σύνολο Μαθήματος	250															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Προφορική ανάπτυξη θέματος και συγγραφή γραπτής εργασίας στην ελληνική γλώσσα.</p>															

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μ. Βασιλάκη (επ.), *Χείρ Αγγέλου. Ένας ζωγράφος εικόνων στην ενετοκρατούμενη Κρήτη*, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2010.
- Π. Λ. Βοκοτόπουλος, *Εικόνες της Κέρκυρας*, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1990.
- Ι. Γεωργοπούλου (επ.), *Κάστρων περίπλους - Castorum Circumnavigatio*, Υπουργείο Πολιτισμού, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Δ/ση Αποτυπώσεων, Αθήνα 2008.
- Ο. Γκράτζιου (επ.), *Γλυπτική και λιθοξοϊκή στη Λατινική Ανατολή*, Ηράκλειο 2007.
- Ι. Ε. Δημακόπουλος, *Τα σπίτια του Ρέθεμνου. Συμβολή στη μελέτη της αναγεννησιακής αρχιτεκτονικής της Κρήτης του 16ου και 17ου αιώνα*, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, Αθήνα 2001².
- Α. Drandaki (ed.), *The Origins of El Greco. Icon Painting in Venetian Crete, Exhibition Catalogue*, New York 2009.
- Gerola, *I monumenti veneti nell' isola di Creta*, I-IV, Venezia 1905-1932.
- Μ. Georgoroulou, *Venice's Mediterranean Colonies: Architecture and Urbanism*, Cambridge University Press, Cambridge 2001.
- Π. Καλαμαρά (επ.), *Μονεμβασία. Αντικείμενα - Περιβάλλον - Ιστορία. Η Αρχαιολογική Συλλογή*, Υπουργείο Πολιτισμού - Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, Αθήνα 2001.
- Χρ. Μαλτέζου – Α. Παπαδάκη, *Της Βενετίας το Ρέθυμνο. Πρακτικά Συμποσίου (Ρέθυμνο, 1-2 Νοεμβρίου 2002)*, Βενετία 200.
- Μ. Μπορμπουδάκης (επ.), *Εικόνες της Κρητικής Τέχνης. Από το Χάνδακα ως τη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη*, Κατάλογος Έκθεσης, Βικελαία Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 1993
- Ι. Στεριώτου, *Τα βενετικά τείχη του Χάνδακα (τον 16ο και τον 17ο αι.). Το ιστορικό της κατασκευής τους σύμφωνα με Βενετικές αρχαιακές πηγές*, Ηράκλειο 1998.
- Χρ. Τζομπανάκη, *Η παλιά οχύρωση του Χάνδακα. Συμβολή στη μελέτη της*, Αθήνα 1982.
- Μ. Χατζηδάκης, *Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση (1450-1830)*, Αθήνα 1987.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Αρχαιολογικόν Δελτίον
- Αρχαιολογική Εφημερίς
- Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας
- Θησαυρίσματα

Λατινικές κυριαρχίες στην ανατολική Μεσόγειο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1022	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΙΤΑΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eClass ΕΚΠΑ ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΕΣ ΠΜΣ (uoa.gr)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να κατανοούν:

- την εννοιολόγηση όρων όπως Φραγκοκρατία, Λατινοκρατία ή Βενετοκρατία,
- τις κοινωνικές διαφοροποιήσεις στο βενετικό «Κράτος της Θάλασσας» και τις συνεπαγόμενες δεσμεύσεις ή προνόμια για τους υπηκόους,
- την επίδραση του νομικού καθεστώτος του υπηκόου ως προς τις οικονομικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες,
- τον ρόλο και τη θέση του «άλλου» και ειδικότερα του Εβραίου, του τσιγγάνου και του ξένου, καθώς και τις σχέσεις τους με τις τοπικές κοινωνίες και διοικήσεις και με το κέντρο,
- την οργάνωση, τη λογική και τις διασυνδέσεις βενετικής και τοπικών διοικήσεων των κτήσεων,
- τις συνθήκες άσκησης της θρησκευτικής λατρείας, τις επιμέρους διαφοροποιήσεις και τη χρήση τους ως προς τις κοινωνικές και πολιτικές ισορροπίες,
- την εγγραμματοσύνη και το υπόβαθρό της,
- τις συνθήκες και τους όρους παραγωγής πολιτισμού και τους συμβολισμούς τους τόσο για τους υπηκόους όσο και για τους κυριάρχους κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης
 - Προαγωγή της κριτικής σκέψης και της ικανότητας να προσεγγίζεται η κατεκτημένη γνώση μέσα από νέα ερωτήματα
 - Προαγωγή της κουλτούρας του διαλόγου
- Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η πολύπλευρη προσέγγιση ειδικών ζητημάτων της Ιστορίας και του Πολιτισμού των περιοχών της ανατολικής Μεσογείου, ιδίως του ελληνικού χώρου, που βίωσαν την κυριαρχία λαών της Ιταλικής Χερσονήσου στο χρονικό διάστημα από την Δ΄ Σταυροφορία μέχρι και την κατάλυση της Βενετικής Δημοκρατίας (1797).

Ειδικότερα θα μας απασχολήσουν εδώ ζητήματα που αφορούν:

- την εννοιολόγηση όρων όπως Φραγκοκρατία, Λατινοκρατία ή Βενετοκρατία,
- τις κοινωνικές διαφοροποιήσεις στο βενετικό «Κράτος της Θάλασσας» και τις συνεπαγόμενες δεσμεύσεις ή προνόμια για τους υπηκόους,
- την επίδραση του νομικού καθεστώτος του υπηκόου ως προς τις οικονομικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες,
- τον ρόλο και τη θέση του «άλλου» και ειδικότερα του Εβραίου, του τσιγγάνου και του ξένου, καθώς και τις σχέσεις τους με τις τοπικές κοινωνίες και διοικήσεις και με το κέντρο,
- την οργάνωση, τη λογική και τις διασυνδέσεις βενετικής και τοπικών διοικήσεων των κτήσεων,
- τις συνθήκες άσκησης της θρησκευτικής λατρείας, τις επιμέρους διαφοροποιήσεις και τη χρήση τους ως προς τις κοινωνικές και πολιτικές ισορροπίες,
- την εγγραμματοσύνη και το υπόβαθρό της,
- τις συνθήκες και τους όρους παραγωγής πολιτισμού και τους συμβολισμούς τους τόσο για τους υπηκόους όσο και για τους κυριάρχους κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις, σεμινάρια, παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές</p> <p>Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p> <p>Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη</p> <p>Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη</p>
--	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p align="center">ΝΑΙ</p>													
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις –εισηγήσεις</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες</td> <td align="center">20</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td align="center">80</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών</td> <td align="center">100</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">239</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις –εισηγήσεις	39	Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες	20	Μελέτη βιβλιογραφίας	80	Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών	100	Σύνολο Μαθήματος	239	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις –εισηγήσεις	39													
Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες	20													
Μελέτη βιβλιογραφίας	80													
Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών	100													
Σύνολο Μαθήματος	239													
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική -τελική αξιολόγηση</p> <p>Διαμορφωτική: προφορική παρουσίαση μιας βιβλιοκριτικής, ανάλυση πηγής και συνολική προφορική συμμετοχή στο μάθημα</p> <p>Τελική αξιολόγηση: εκπόνηση δύο εργασιών.</p> <p>A. Ανάλυση πηγής (προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία)</p> <p>B. Βιβλιοκριτική (γραπτή εργασία).</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Χρύσα Μαλτέζου (επιστημονική διεύθυνση), <i>Όψεις της Ιστορίας του Βενετοκρατούμενου Ελληνισμού. Αρχαιακά Τεκμήρια</i>, Αθήνα 1993 • Benjamin Arbel, “Colonie d’oltremare”, στο <i>Storia di Venezia. Dalle origini alla caduta della Serenissima</i>, τ. V, <i>Il Rinascimento: società ed economia</i>, Ρώμη 1996, σσ. 947-985 • Αναστασία Παπαδία-Λάλα, <i>Ο θεσμός των αστικών κοινοτήτων στον Ελληνικό Χώρο κατά την περίοδο της Βενετοκρατίας (13^{ος}-18^{ος} αιώνες). Μια συνθετική προσέγγιση</i>, Βενετία 2008
--

- Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, *Εκκλησία και Κράτος στα βενετικά νησιά του Ιονίου Πελάγους*, Παπαζήσης, Αθήνα 2009· Idem (επιστημονική επιμέλεια), *Πόλεμος, Κράτος και Κοινωνία στο Ιόνιο Πέλαγος (τέλη 14^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα)*, εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2018·
- Στάθης Μπίρταχας, *Κοινωνία, πολιτισμός και διακυβέρνηση στο βενετικό κράτος της θάλασσας. Το παράδειγμα της Κύπρου*, Θεσσαλονίκη 2011·
- Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, *Κοινωνία και Οικονομία στο βενετικό Κράτος της Θάλασσας: οι Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις στην Κέρκυρα (1496-1538)*, εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2013·
- Benjamin Arbel, «Venice's Maritime Empire in the Early Modern Period», στο Eric Dursteler (επιμ.), *A Handbook of Early Modern Venice*, Brill: Λάιντεν & Βοστώνη 2013, σελ. 125-253·
- Ανδρονίκη Διαλέτη, Γιώργος Πλακωτός & Άννα Πούππου, *Ιστορία της Βενετίας και της Βενετικής Αυτοκρατορίας. Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτισμός*, Αθήνα 2015, ελεύθερης πρόσβασης στην ιστοσελίδα <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/1854>

Η λογοτεχνία στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελληνικού χώρου

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1009	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η λογοτεχνία στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελληνικού χώρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων αναφορικά σε ελληνοϊταλικά ζητήματα λογοτεχνίας και πολιτισμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Α' εξαμήνου Μεταπτυχιακού Τμήματος		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ιταλική και Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (κατ'εξαίρεση)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL226/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες / φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν κατανοήσει το ιστορικό πλαίσιο που χαρακτηρίζει τη λογοτεχνική και πνευματική παραγωγή κατά την περίοδο της βενετικής κυριαρχίας σε ελληνικά εδάφη.
- έχουν εκτεθεί σε αντιπροσωπευτικά δείγματα της ελληνική και ιταλικής γραμματείας στην υπό εξέταση εποχή.
- γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της πνευματικής όσμωσης που έλαβε χώρα όταν η λατινική Δύση, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204, ήλθε σε επαφή με τη βυζαντινή Ανατολή.
- προσεγγίζουν κριτικά τη γραμματεία του νέου ελληνισμού υπό βενετική κυριαρχία καθώς και τα δυτικά πρότυπά τους.
- κατανοούν τις αναλογίες και τις αλληλεπιδράσεις λογοτεχνικών και, ευρύτερα, καλλιτεχνικών έργων που εμπνέονται από τα ανάλογα ρεύματα της Δύσης στην υπό εξέταση εποχή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.

- Μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέα περιβάλλοντα·
- Προαγωγή της κριτικής σκέψης και της ικανότητας να προσεγγίζεται η κατεκτημένη γνώση μέσα από νέα ερωτήματα
- Συνεργασία με άλλους και ιδίως αξιοποίηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων·
- Εξοκείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων·
- Άσκηση κριτικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης·
- Πολιτισμικές οσμώσεις, όπως αυτές αποτυπώνονται στη λογοτεχνία και στις καλές τέχνες.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζεται η λογοτεχνική παραγωγή καθώς και, ευρύτερα, η πνευματική ζωή στη βενετοκρατούμενη ελληνική Ανατολή (αρχές 13ου – τέλη 18ου αι.). Εξετάζεται το ιστορικό πλαίσιο και γίνεται η θεώρηση των λογοτεχνικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την περίοδο: η ελληνο-βυζαντινή παράδοση και οι δυτικές πολιτιστικές επιδράσεις που οδήγησαν σε πνευματική άνθηση (τόσο στη Ρόδο όσο και στην Κύπρο) και συνεκδοχικά στην Κρήτη με τα έργα του λεγόμενου «Κρητικού Θεάτρου». Αναλύονται οι ιταλικές επιδράσεις που άσκησε η Αναγέννηση και εντοπίζονται οι άξονες γύρω από τους οποίους αναπτύσσεται η λογοτεχνική παραγωγή. Έπειτα από μια συγκριτική προσέγγιση κειμένων τόσο της νεοελληνικής όσο και της ιταλικής γραμματείας, γίνεται διερεύνηση των γραμματολογικών ζητημάτων και επιχειρείται μια γενικότερη θεώρηση υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της έως σήμερα έρευνας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο Διαλογική-διερευνητική μέθοδος</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη • Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις –εισηγήσεις	39
	Βιβλιογραφική μελέτη	50
	Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές	40
	Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	229
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική -τελική αξιολόγηση</p> <p>Διαμορφωτική: προφορική παρουσίαση αρχειακών τεκμηρίων καθώς και συνολική προφορική συμμετοχή στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <p>Τελική αξιολόγηση: εκπόνηση μίας εργασίας (προσέγγιση και ανάλυση λογοτεχνικού κειμένου μέσω προφορικής παρουσίας και γραπτής εργασίας)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στέφανος Κακλαμάνης, *Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)*, τόμος Α: *Εισαγωγή*, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2019, τ. Β: **Ανθολογία (14^{ος} αι.-περ. 1580)**, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2020· τ. Γ: **Ανθολογία (περ. 1580 -17^{ος} αι.)**, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2020.

David Holton (επιμ.), *Λογοτεχνία και κοινωνία στην Κρήτη της Αναγέννησης*, απόδοση στα ελληνικά Ναταλία Δεληγιαννάκη, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2010.

Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα: Οδυσσέας, 2016 (4^η έκδοση)

Λίνος Πολίτης, **Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας**, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2019.

Mario Vitti, **Storia della letteratura neogreca**, Ρώμη: Carocci, 2001,

Παναγιώτης Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, Αθήνα, Δόμος, 2018 (9^η έκδοση).

- Ενθύμησις Ν. Μ. Παναγιωτάκη, εκδοτική επιτροπή Στέφανος Κακλαμάνης, Αθανάσιος Μαρκόπουλος, Γιάννης Μαυρομάτης, Ηράκλειο: ΠΕΚ & Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, 2000.
- Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης, *Κρητική Αναγέννηση. Μελέτες για τον Βιτσέντζο Κορνάρο*, Αθήνα, Στιγμή, 2002.
- Άνθη Χαρίτων. *Μελετήματα εόρτια συγγραφέντα υπό των υποτρόφων του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας [...]*, επιμ. Νικολάου Παναγιωτάκη, Βενετία: Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας, 1998.
- Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης, *Κρητικό Θέατρο. Μελέτες*, Αθήνα: Στιγμή, 1998.
- Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης, *Τα νεανικά χρόνια του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*, Πρόλογος Νίκος Χατζηνικολάου, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 1999.
- Δημοσία ιλαρία. 500 χρόνια από την ίδρυση της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας Βενετίας 1498-1998*, επιμ. Χρύσα Α. Μαλτέζου, Βενετία: Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, 1999.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Μελετήματα Θεάτρου. Το κρητικό θέατρο*, Αθήνα: Μπούρας, 1991.
- Ο κόσμος του «Ερωτόκριτου» και ο «Ερωτόκριτος» στον κόσμο, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Σητεία, 31/7-2/8/2009*, επιμ. Τασούλα Μ. Μαρκομιχελάκη, Ηράκλειο: Δήμος Σητείας, 2012.
- Γεράσιμος Παγκράτης, *Ιστορία των ιταλικών προ-ενωτικών κρατών*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2020.
- Παναγιώτα Τζιβάρια, **Χαμένες και Κρυμμένες Βιβλιοθήκες. Ιδιωτικές βιβλιακές συλλογές στη βενετοκρατούμενη Κέρκυρα (16ος-18ος αι.)**, τ. Α΄-Β΄, Αθήνα: Άτων – Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, 2022.

Η Ελλάδα στη λογοτεχνία της ιταλικής παλιγγενεσίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ-ΙΤΑΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ISLL128/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- Έχουν εξοικείωση και γνώση της Λογοτεχνίας, της Ιστορίας, των προσώπων και των τόπων σε Ιταλία και Ελλάδα από τα μέσα του 18ου αιώνα μέχρι και τις αρχές του 20ού αιώνα.
- Γνωρίζουν τις αλληλεπιδράσεις Ελλήνων και Ιταλών στην πορεία συγκρότησης των κρατών – εθνών.
- Είναι γνώστες/γνώστριες της Λογοτεχνίας και του σημαντικού ρόλου που διαδραμάτισε στην ιστορική αυτή περίοδο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση γνώσεων και δεδομένων.

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Εργασία αυτόνομη και παρουσίαση αυτής σε ακροατήριο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι κοινές συνισταμένες Ελλάδας και Ιταλίας, οι ρίζες, τα κίνητρα καθώς και οι στόχοι των φιλελληνικών έργων της Ιταλικής Λογοτεχνίας προκειμένου να αναδειχθεί η σημαντική λογοτεχνική παραγωγή των Ιταλών λογίων στο χρονικό διάστημα από τα τέλη του 18ου αιώνα έως τα τέλη του 19ου αιώνα. Όλοι σχεδόν οι μεγάλοι Ιταλοί διανοητές και λογοτέχνες, όπως και άλλοι λιγότερο καταξιωμένοι, εμπνεύσθηκαν, συνέθεσαν και έγραψαν για την Ελλάδα.

Τα σημαντικότερα έργα που πραγματεύονται ή συνεισφέρουν στο να δημιουργηθεί η ιδέα του Ιταλικού έθνους επικεντρώνονται συστηματικά σε τέσσερα θέματα:

- α) η καταπίεση του Ιταλικού έθνους από ξένους λαούς και τυράννους,
- β) ο εσωτερικός διχασμός των Ιταλών που ευνοεί αυτή την καταπίεση,
- γ) η απειλή για την καταπίεση της εθνικής συνείδησης και της τιμής,
- δ) οι ηρωικές όσο και άτυχες προσπάθειες απελευθέρωσης.

Στον πυρήνα αυτής της σκέψης και θεωρίας εντάσσεται και η φιλελληνική λογοτεχνία. Λογοτεχνία, ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις, αναλύσεις, κριτική, είχαν επίκεντρο τη σύγχρονη Ελλάδα του 19ου αιώνα.

Σε επίπεδο πολιτικής και ιστοριογραφίας ενδεικτικά αναφέρονται οι Cesare Balbo, Massimo D' Azeglio, Federico Domenico Guerrazzi, Giuseppe Mazzini, Camillo Benso conte di Cavour.

Στο λογοτεχνικό πεδίο σημαντικοί συγγραφείς εμπνεύστηκαν από την Ελλάδα. Ενδεικτικά αναφέρονται: Ugo Foscolo, Angelo Broferio, Giosuè Carducci, Giovanni Berchet, Ippolito Nievo, Aleardo Aleardi κ.α. Τα έργα αυτά δεν είναι απλώς ποιητικές συνθέσεις ή ιστορικά μυθιστορήματα ή κείμενα με αναφορές στην Ελλάδα, αλλά αποτελούν ταυτόχρονα πηγή έμπνευσης και αντίστοιχου προβληματισμού για την Ιταλία, με τα προβλήματα και τους στόχους της.

Μετά από την πρώτη περίοδο της φιλελληνικής λογοτεχνίας ακολουθεί η Ελληνική «Μεγάλη Ιδέα», η οποία έδινε στους Ιταλούς λογίους μία ακόμα πηγή άντλησης θεμάτων.

Η Ρώμη και η Κωνσταντινούπολη συμβολίζουν τις κοινές επιδιώξεις και τη λαχτάρα δυο λαών που αποκτούν ξανά αυτοπεποίθηση και εθνική υπερηφάνεια.

Οι Ιταλοί λογοτέχνες του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα, εμπνεόμενοι από πατριωτικά ιδανικά, συνέδεσαν τα πρόσωπα και τα πεδία μαχών τής Ελληνικής Επανάστασης με την τότε εποχή.

Τα έργα τους δίνουν μία άλλη διάσταση στην Ελληνο – Ιταλική συνεργασία και στα κινήματα της εποχής, χωρίς τα οποία δεν θα μπορούσαν να εξηγηθούν ρεαλιστικά τα ιστορικά γεγονότα των 19ου και 20ού αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη και σύνδεση μέσω διαδικτύου για προβολή ποικίλης βιβλιογραφίας, ιστορικών και εργοβιογραφικών στοιχείων.</p> <p>Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p> <p>Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="646 894 971 951">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="979 894 1302 951">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="646 961 971 993">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="979 961 1302 993">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1003 971 1060">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="979 1003 1302 1060">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1071 971 1127">Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες</td> <td data-bbox="979 1071 1302 1127">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1138 971 1169">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="979 1138 1302 1169">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1180 971 1211">Εξέταση</td> <td data-bbox="979 1180 1302 1211">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="646 1222 971 1253">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="979 1222 1302 1253">249</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	80	Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες	60	Αυτοτελής Μελέτη	30	Εξέταση	40	Σύνολο Μαθήματος	249
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39															
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	80															
Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες	60															
Αυτοτελής Μελέτη	30															
Εξέταση	40															
Σύνολο Μαθήματος	249															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Οι εξετάσεις γίνονται στην ελληνική ή στην ιταλική γλώσσα.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες παρουσιάζουν, στην αίθουσα, εργασία που τους έχει ανατεθεί στην αρχή των διαλέξεων. Γίνονται ερωτήσεις μετά την παρουσίαση.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες εξετάζονται στην ύλη που έχει δοθεί από την αρχή του μαθήματος με προφορικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των εργασιών τους.</p>															

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι φοιτητές/τριες γράφουν και παραδίδουν εντός του εξαμήνου την υποχρεωτική εργασία που τους έχει ανατεθεί στην αρχή των διαλέξεων.</p> <p>Η αξιολόγηση βασίζεται στην εξής κλίμακα:</p> <p>A) παρουσίαση και απαντήσεις επί της εργασίας: 8/30</p> <p>B) απαντήσεις επί του συνόλου της ύλης 8/30</p> <p>Γ) γραπτή εργασία: 14/30</p>
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιωάννης Τσόλκας, Η Ελληνική Παλιγγενεσία και ο αντίκτυπός της στη λογοτεχνία της Ιταλίας κατά το 19ο αιώνα (Διδακτορική Διατριβή), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2004.

A. Aleardi, Canti italiani e patrii, Idilio, Canti spirituali, La campagna di Roma, επιμέλεια του G. P. Pighi, Cassa di Risparmio di Verona Vicenza e Belluno, Verona 1975. A. Scirocco, L' Italia del Risorgimento, Il Mulino, Bologna 1991. AA.VV., «Le relazioni tra l' Italia e la Grecia», Il Veltro, Τεύχος 1 - 2, Ιανουάριος - Απρίλιος 1983. AA.VV., Indipendenza e unità nazionale in Italia ed in Grecia. Convegno di studio Atene, 2 - 7 ottobre 1985, Leo S. Olschi editore, MCMLXXXVII, Firenze 1987. AA.VV., Mazzini nella letteratura, Bulzoni, Roma 1975. AA.VV., Risorgimento greco e filellenismo italiano, Edizioni del sole, Roma 1986. Ang. Brofferio, Scene elleniche, II edizione, Guigoni, Milano 1862. Ant. Gramsci, Quaderno 19. Il Risorgimento italiano, Einaudi, Torino 1977. Antonio Mezzanotte, Fasti della Grecia nel XIX sec. Poesie liriche, Tip. N. Capurro e comp., Pisa 1832.

Atto Vannucci, I martiri della libertà italiana, Treves, 1871. Ces. Balbo, «Le speranze d' Italia», Collezione di Classici Italiani, Ediz. Unione Tipografico - Editrice Torinese, Torino. Elena Persico, Letteratura Filellenica Italiana 1787 -1870, Tipografia Bondi & C., Roma 1920. F. D. Guerrazzi, Lettere, Ed. Martini, Torino 1891. F. Della Peruta, Democrazia e socialismo nel Risorgimento, Editori Riuniti, Roma 1965. F.D. Guerrazzi, L'Asino - sogno, Tipografia Carlo Accame, Torino 1928. Fr. Della Peruta, L'Italia del Risorgimento, Problemi, momenti e figure, Franco Angeli, Milano 1997. G. Bollati, L' Italiano, ed. Einaudi, Torino 1983. G. Mazzini, «Note autobiografiche», Scritti editi ed inediti, LXXVII, Galeati, Imola 1938. G. Regaldi, Canti di G. Regaldi, Tipografia

Scolastica di Sebastiano Franco e Figli e Comp., 10a ed., Torino 1858. G. Regaldi, L'Armeria Reale di Torino, cantica di G. Regaldi, Tip. Scolastica di Sebastiano Franco e Figli, Torino 1861. G. Verucci, L'Italia laica prima e dopo l' Unità 1848 - 1876, Laterza, Roma - Bari 1996. Gianni Korinthios, I liberali napoletani e la rivoluzione greca (1821 - 1830), Istituto Italiano per gli studi filosofici seminari di storia, L'officina tipografica, Napoli 1990. Giosuè Carducci, Studi, saggi e discorsi di Giosuè Carducci, ditta N. Zanichelli, Bologna, MDCCCLXXXVIII. Giov. Spadolini, Gli uomini che fecero l'Italia, ed. TEA, Milano 1999. Gius. Garibaldi, Le memorie, Cappelli, Bologna 1932. Guido Muoni, La Letteratura Filellenica nel romanticismo italiano, Società Editrice Libreria, Milano 1907. I. Nievo, Confessioni di un Italiano, επιμέλεια P. Ruffilli, Garzanti, Milano 1984. I. Tsolkas, La palingenesi greca e il Risorgimento italiano. Edizioni di storia e letteratura, Roma 2013. K. Kerofilas, La Grecia e l' Italia nel Risorgimento Italiano, Tip. A. Vallecchi, Firenze 1919. L. Droulia, Philhellénisme, ouvrages inspirés par la guerre de l'indépendance Grecque 1821 – 1833. Répertoire bibliographique. Ed. Centre de Recherches Néο - Helléniques, Athènes 1974. L. Riall, Il Risorgimento, Storia e interpretazioni, ed. Donzelli, Roma 1997. Luigi Mercantini, «Alla gioventù Jonia», Canti, Ediz. Rossolimo, Zante 1850. Nic. Tommaseo, Diario Intimo, επιμ. Raf. Ciampini, Einaudi, Torino 1946. Poesie di G. Berchet, 3η έκδοση, R. Taylor, Λονδίνο 1829. Poesie di Giuseppe Regaldi con prefazione di Eugenio Camerini, έκδοση μεταθανάτια με επιμέλεια του Filippo Orlando, Le Monnier, Firenze 1894. R. Ciampini, Gian Pietro Vieusseux. I suoi viaggi, i suoi giornali, i suoi amici, Einaudi, Torino 1953. R. Romeo, Risorgimento e capitalismo, Laterza, Bari 1959. Stuart J. Woolf, Il risorgimento Italiano, τόμος II, Piccola Biblioteca Einaudi, Torino 1981. Vincenzo Gioberti, Del Primato morale e civile degli italiani, Carolago 1846. Αντ. Λιάκος, Η Ιταλική ενοποίηση και η μεγάλη ιδέα, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1985. Γερ. Γ. Ζώρας, Θύβρις Σύλλαβος Μελετημάτων Έλληνο - Ιταλικού Θεματολογίου, εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1999.

Ταξιδιωτική λογοτεχνία: Η Ελλάδα στα περιηγητικά κείμενα Ιταλών λογίων

6. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1023	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ταξιδιωτική λογοτεχνία: Η Ελλάδα στα περιηγητικά κείμενα Ιταλών λογίων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL173/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για την περιηγητική λογοτεχνία της Αναγέννησης
- έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για τα ποικίλα είδη των περιηγητικών κειμένων
- έχουν διερευνήσει την οπτική των δυτικών λογίων και κυρίως των Ιταλών που επισκέπτονται την Ανατολική Μεσόγειο και κυρίως την Ελλάδα.
- είναι σε θέση να εντοπίζουν τις πηγές, αρχαίες και μεταγενέστερες που καθοδηγούν τη συγγραφή σχετικών κειμένων
- έχουν εξοικειωθεί με την επεξεργασία διαφορετικών ειδών περιηγητικών έργων (νησολόγια, ποιητικά έργα, ημερολόγια, κ.ά)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...

- Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης
- Προσαρμογή στη διαχείριση νέων αντικειμένων
- Προαγωγή της κριτικής σκέψης και της ικανότητας προσέγγισης της γνώσης

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των περιηγητικών κειμένων λογίων της Ιταλίας που ταξιδεύουν στον ελληνικό χώρο και αποτυπώνουν στις αφηγήσεις τους απόψεις για τη σύγχρονή τους Ελλάδα και αναμνήσεις του Ιστορικού παρελθόντος.

Ειδικότερα θέματα που εξετάζονται:

- Η ιστορική θεώρηση των περιηγητικών κειμένων από την αρχαιότητα μέχρι τους νεώτερους χρόνους
- Η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών ειδών της ταξιδιωτικής λογοτεχνίας (νησολόγια, οδοιπορικά, ναυτικά εγχειρίδια κ.ά)
- Η μελέτη της εξέλιξης της χαρτογραφίας (άτλαντες, κοσμογραφικά έργα)
- Η συγκριτική εξέταση αντιπροσωπευτικών περιηγητικών κειμένων Ιταλών λογίων με στόχο την ανάδειξη τους ως κείμενα - μαρτυρίες για τον ελληνικό χώρο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη <p>Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>20 ώρες</p>
	<p>Προετοιμασία και παρουσίαση προφορικών εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου</p>	<p>70 ώρες</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση</p>	<p>70 ώρες</p>

<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	βιβλιογραφίας	
	Τελική γραπτή εργασία (σταδιακή προετοιμασία και συγγραφή)	90 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στην ελληνική γλώσσα με την εκπόνηση ατομικής εργασίας στην ελληνική γλώσσα. • Η εργασία παρουσιάζεται πρώτα προφορικά στην τάξη και στη συνέχεια, ενσωματώνοντας τα σχόλια και τις παρατηρήσεις, παραδίδεται σε γραπτή μορφή • Η εξεταστέα ύλη, οι διαδικασίες και τα κριτήρια της αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Σχετικές ανακοινώσεις αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να δουν την εργασία τους και να συζητήσουν με την διδάσκουσα σχετικά με την αξιολόγηση του γραπτού. 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Βιγγοπούλου, Ιόλη, <i>Ο Ελληνικός Κόσμος μέσα από το βλέμμα των περιηγητών (15ος-20ός αιώνας)</i>, Ανθολόγιο από τη Συλλογή του Δημητρίου Κοντομηνά, Μουσείο Μπενάκη/Κατάλογος Έκθεσης, Αθήνα, Κότινος, 2005. • —, Πολυκανδριώτη, Ράνια, «Περιηγητικά Κείμενα για την Ν.Α. Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο, 15ος-19ος αιώνας, Κατάλογος Συντομευμένων Τίτλων», <i>Τετράδια Εργασίας</i> 17 (1994), 21-155.

- Droulia, Loukia, «The Pilgrim Traffic in the Eastern Mediterranean», *Medieval Ship and the Birth of Thechnological Societies*, τόμ. II: *The Mediterranean area and European Integration*, Βαλέτα 1992, σελ. 235-242.
- —, «The View of the Modem Greeks through the mid-sixteenth Century Travellers Accounts», *Balkan Studies* 21 (1980), σελ.275-285.
- Φιλοπούλου-Δεσύλλα, Κωνσταντίνα, *Ταξιδιώτες της Δύσεως. Πηγή για την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στους χρόνους του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς, 1520-1566*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Φιλοσοφική Σχολή, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 53, Αθήνα 1987.
- «Η Αθήνα των περιηγητών», εφημ. *Η Καθημερινή, Επτά Ημέρες*, 4 Απριλίου 2004.
- Καιροφύλας, Κ., «Ξένοι περιηγηταί εις την Ελλάδα από του 16ου αιώνος μέχρι του 1820», *Ελληνική Βιβλιογραφία* 2(1948), σελ. 10-12, 26-30, 41-46, 56-62, 73-78, 87-93.
- Κορρέ-Ζωγράφου, Κατερίνα, *Παραδοσιακή Ζωή και Τέχνη στα κείμενα των Περιηγητών, 15ος-19ος αι.*, Αθήνα 2003.
- Legrand, E., *Bibliographie hellénique ou description des ouvrages publiés en Grec par des Grecs aux XVe et XVIe siècles [... 17e siècle ... 18e siècle]*, 11 τόμοι, Παρίσι 1885-1928.
- Μπελαβίλας, Ν., *Λιμάνια και οικισμοί στο Αρχιπέλαγος της πειρατείας, 15ος-19ος αι.* Αθήνα, Οδυσσέας, 1997.
- Navari, Leonora (επιμ.), *Greek Civilization through the Eyes of Travellers and Scholars from the Collection of Dimitris Contominas*, Αθήνα, Kotinos/Oak Knoll Press, 2003
- *Navigare e Descrivere. Isolari e portolani del Museo Correr di Venezia, XV-XVIII secolo*, Catalogo a cura di C. Tonini - P. Lucchi, Venezia Museo Correr, dicembre 2001-aprile 2002, Βενετία, Marsilio, 2001.
- Penrose, B., *Travel and discovery in the renaissance, 1420-1620*, Harvard University Press, 1952.
- Πασχάλης, Δ., «Περιηγηταί εν Ελλάδι από του ιδ' μέχρι του κ' αιώνος», *ΕΕΚΜ* 4 (1964), σελ. 231-325.
- *Περιηγήσεις στον Ελληνικό χώρο*, Λουκία Δρούλια – Αικατερίνη Κουμαριανού - Εμμ. Ν. Φραγκίσκος - Παν. Μουλλάς - Γ.Π. Σαββίδης - Ά. Αγγέλου, Επιλεγόμενα Κ. Θ. Δημαράς, Αθήνα, Όμιλος Μελέτης Ελληνικού Διαφωτισμού, 1968.
- «Περιηγητές. Εικόνες της Ελλάδας», εφημ. *Η Καθημερινή, Επτά Ημέρες*, 2 Απριλίου 2000.
- Σιμόπουλος, Κ., *Ξένοι Ταξιδιώτες στην Ελλάδα*, τόμ. I-IV, Αθήναι 1972-1985.
- *Στα Βήματα του Πausανία: Η αναζήτηση της ελληνικής αρχαιότητας*, Συλλογικός τόμος, επιμέλεια Μαρία Γεωργοπούλου - Céline Guilmet - Γ.Α. Πίκουλας - Κ. Σπ. Στάικος - Γ. Τόλιας, μετάφραση Κατερίνα Μπούρα, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 2007.

- *Το ταξίδι από τους αρχαίους έως τους νεότερους χρόνους* (επιμ. Ιόλη Βιγγοπούλου), Επιστήμης Κοινωνία, Αθήνα, ΕΙΕ, 2003.
- Τόλιας, Γ., (επιμ.), *Ο Πυρετός των Μαρμάρων, 1800-1820*, Αθήνα, ΟΛΚΟΣ, 1996.
—, «Το θέατρο της μνήμης. Συγκρότηση και λειτουργίες του πρώιμου δυτικού συλλεκτισμού», *Το ταξίδι από τους αρχαίους έως τους νεότερους χρόνους* (επιμ. Ιόλη Βιγγοπούλου), Επιστήμης Κοινωνία, Αθήνα, ΕΙΕ, 2003, σελ. 59-84.
—, *Τα νησολόγια. Η μοναξιά και η συντροφιά των νησιών*, Αθήνα, ΟΛΚΟΣ, 2001.
—, *Οι ελληνικοί ναυτικοί χάρτες- Πορτολόγιοι, 15ος -17ος αι.*, Αθήνα, ΟΛΚΟΣ, 1999.
ΤΟΠΟΣ και ΕΙΚΟΝΑ, τόμ. Ι-VII, Αθήνα, ΟΛΚΟΣ, 1978-1985.
- Τουρπιδόγλου-Στεφανίδη, Βασιλική, *Ταξιδιωτικά και γεωγραφικά κείμενα για την νήσο Λήμνο (15ος- 20ος αιώνες)*, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1986.
- Vingoroulou, Ioli, *Le monde grec vu par les voyageurs du XVIe siècle* (Collection Histoire des Idées 4), Αθήνα, Institute de Recherches Neohelleniques./F.N.R.S., 2004.
- Weber, S.H., *Voyages and Travels in the Near East made during the XIX century... in the Gennadius Library*, Πρίνστον, Ν. Τζ. 1952.
—, *Voyages and Travels in Greece, the Near East and adjacent regions made previous to the year 1801*, Πρίνστον, Ν. Τζ. 1953.
- Yérasimos, St., *Les Voyageurs dans l'Empire Ottoman (XIVe-XVIe siècles), Bibliographie, Itinéraires et Inventaire des lieux habités* (Publication de la Société Turque d'Histoire Série VII- No 117), Άγκυρα 1991.

Το μουσικό αποτύπωμα των ελληνοϊταλικών αλληλεπιδράσεων κατά τους νεότερους χρόνους

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το μουσικό αποτύπωμα των ελληνοϊταλικών αλληλεπιδράσεων κατά τους νεότερους χρόνους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δ/Υ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλίας)/ Ελληνική - Αγγλική (κατ'εξάιρεση για φοιτητές Erasmus+) - Ιταλική (εξέτασης)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL139/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν εξοικειωθεί με το ιστορικό, λογοτεχνικό, αισθητικό και μουσικό πλαίσιο των ελληνο-ιταλικών αλληλεπιδράσεων
- έχουν έλθει σε επαφή με τους διαφορετικούς τρόπους αποτύπωσης των ελληνο-ιταλικών αλληλεπιδράσεων στο χώρο της μουσικής από την πρώιμη νεότερη ευρωπαϊκή περίοδο έως τους νεότερους χρόνους
- έχουν κατανοήσει τις κοινωνικές και πολιτικές τάσεις και ιστορικές συγκυρίες που διαμόρφωσαν τα υπό εξέταση ρεπερτόρια
- έχουν εκτεθεί στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία γύρω από τα παραπάνω θέματα και εξασκηθεί στην κριτική ανάλυση των έργων αυτών
- έχουν εκτεθεί και εξασκηθεί σε βασικά μεθοδολογικά ζητήματα έρευνας— αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας, κριτική αξιολόγηση και αντιπαραβολή τους, συνθετική αποτύπωση ερευνητικών απόψεων, συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εξοικείωση με την ελληνόγλωσση και διεθνή βιβλιογραφία
- Στοχευμένη αναζήτηση δόκιμης βιβλιογραφίας
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εξοικείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων
- Ανάδειξη του αναστοχασμού ως σταδίου της ερευνητικής διαδικασίας
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εξοικείωση με ακαδημαϊκή δεοντολογία και καλές ακαδημαϊκές πρακτικές

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει το μουσικό αποτύπωμα σημαντικών ιστορικών γεγονότων καθώς και τις μουσικές εκφάνσεις ευρύτερων πολιτισμικών ανταλλαγών που σχετίζονται με τον ελλαδικό χώρο στη λόγια ιταλική μουσική των νεότερων χρόνων. Στο ευρύτερο πλαίσιο των πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων τοποθετούνται κατ' αρχήν οι Βενετσιάνικες γκρεκέσκες (greghesche), οι οποίες προσφέρουν γόνιμο έδαφος για την ευρύτερη διερεύνηση των ελληνοϊταλικών αλληλεπιδράσεων στη Βενετία του 16^{ου} αιώνα. Τα ποιήματα αυτά μελοποιήθηκαν από τους πιο σημαντικούς συνθέτες που έδρασαν στη Βενετία κατά το δεύτερο μισό του αιώνα. Στη συνέχεια εξετάζονται σημαντικές ιστορικές στιγμές από τη Ναυμαχία της Ναυπάκτου το 1571 έως την Επανάσταση του 1821, που ενέπνευσε πληθώρα έργων στο πλαίσιο του ιταλικού φιλελληνισμού. Μέσα από το μάθημα διερευνούνται επίσης οι συζητήσεις και προβληματισμοί που προέκυψαν από τις αντιφάσεις του νέου, αλλά πολύ δημοφιλούς, είδους της όπερας με τις αρχές της Αριστοτελικής ποιητικής μέσα από κείμενα της εποχής. Τέλος διερευνάται η μουσική ζωή στα Ιόνια νησιά όπως διαμορφώθηκε μέσα από την διαρκή αλληλεπίδρασή της με την ιταλική μουσική σκηνή.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Σεμιναριακές διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο και διαδραστική διδασκαλία.</p> <p>Διαλογική-διερευνητική μέθοδος</p>
--	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p><i>Μέσα στην αίθουσα: internet, streaming, βάσεις δεδομένων, ψηφιακές πηγές των ανθρωπιστικών επιστημών, video, power point</i></p> <p><i>Επικοινωνία με φοιτητές: διάφορες λειτουργίες μέσω eclass (syllabus, αναγνώσματα, links, ανακοινώσεις, υπενθυμίσεις, αλληλογραφία, υποβολή εργασιών και ασκήσεων)</i></p>													
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Σεμιναριακές διαλέξεις</i></td> <td align="center"><i>39</i></td> </tr> <tr> <td><i>Μελέτη βιβλιογραφίας</i></td> <td align="center"><i>117</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)</i></td> <td align="center"><i>80</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)</i></td> <td align="center"><i>10</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>246</i></td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Σεμιναριακές διαλέξεις</i>	<i>39</i>	<i>Μελέτη βιβλιογραφίας</i>	<i>117</i>	<i>Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)</i>	<i>80</i>	<i>Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)</i>	<i>10</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>246</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
<i>Σεμιναριακές διαλέξεις</i>	<i>39</i>													
<i>Μελέτη βιβλιογραφίας</i>	<i>117</i>													
<i>Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)</i>	<i>80</i>													
<i>Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)</i>	<i>10</i>													
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>246</i>													
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Αξιολόγηση και επιμερισμός βαθμολογίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% παρουσία, προετοιμασία και συμμετοχή στη συζήτηση γύρω από τα αναγνώσματα • 70% Εργασία (20% παρουσίαση και 50% τελικό κείμενο). Η βαθμολογία της εργασίας γίνεται με βάση την ακόλουθη κλίμακα (σε σύνολο 100 μονάδων): <ul style="list-style-type: none"> ○ Περιεχόμενο-εμβάθυνση: 60 ○ Δομή, έκταση: 20 ○ Συνοχή-Έκφραση: 10 ○ Βιβλιογραφία/Υποσημειώσεις: 10 <p>Με το πέρας της εξεταστικής περιόδου οι φοιτητές λαμβάνουν γραπτή ανατροφοδότηση επί της εργασίας.</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική-ιταλική-αγγλική</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης συμπεριλαμβάνονται στο syllabus του μαθήματος που αναρτάται στο eclass την 1η εβδομάδα των μαθημάτων</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ—ΕΠΙΛΟΓΗ

- Daniel K. Donnelly, “The ‘*Madrigali Grechi*’ of the 1564 *Primo libro delle greghesche*,” στο *Cantar à la Venessiana: Venetian Language Polyphony in the Secondo Cinquecento*, McGill University 2014·
- Philip Weller, “Renaissance Musicians Networks and Print Culture in Venice: The Case of Willaert, Gabrieli, Molino, and their Friends,” στο *Sources of Identity: Makers, Owners and Users of Music Sources before 1600*, Brepols 2017·
- Βασιλική Κουτσομπίνα, “Music at the Time of Cervantes: The Musical Imprint of the Lepanto Victory” / «Το μουσικό αποτύπωμα της Ναυμαχίας της Ναυπάκτου και οι συμβολισμοί του», στο Γεράσιμος Δ. Παγκράτης (επιμ.), *Πόλεμος, Κράτος και Κοινωνία στο Ιόνιο Πέλαγος (14^{ος}-19^{ος} αι.)*, Ιόνιος Εταιρεία Ιστορικών Μελετών, Έρευνες, αρ. 1, Αθήνα 2017·
- Βασιλική Κουτσομπίνα, «Η Ναυμαχία της Ναυπάκτου (1571) στην ιταλική λόγια και δημώδη μουσική δημιουργία», *Επιστημονική Επετηρίς της ΦΛΣ του Πανεπιστημίου Αθηνών* (2022): 167-186
- Αναστασία Στουραϊτή, «Η πολιτισμική ιστορία του πολέμου και η Βενετική αυτοκρατορία: η περίπτωση της πολιορκίας της Κέρκυρας (1716)» στο *Πόλεμος, Κράτος και Κοινωνία*·
- Michael Talbot, “The Oratorio *Juditha triumphans*,” στο *The Sacred Vocal Music of Antonio Vivaldi*, Olschki 1995
- Oliver Strunk (ed.), *Source Readings in Music History*, vol. 3, *The Baroque Era*, New York, 1998·
- Ellen Rosand, *Opera in Seventeenth-Century Venice: The Creation of a Genre*, Berkeley 1991
- Piero Weiss, “Metastasio, Aristotle, and the *Opera Seria*,” *Journal of Musicology* 1, No. 4 (1982): 385-394
- Καίτη Ρωμανού, «Ο Ιταλικός φιλελληνισμός και η επτανησιακή σκηνική μουσική η εμπνευσμένη από την Ελληνική Επανάσταση», *Πρακτικά συνεδρίου Επτανησιακή όπερα και μουσικό θέατρο έως το 1953* (23-24 Απριλίου 2010), Αθήνα 2011·
- Γιάννης Πλεμμένος, «Η Επανάσταση του 1821 στη φιλελληνική μουσικοδραματική παραγωγή», *Πολύτονον* 69 (2015)·
- Eleni Georgiou, “Reflections of the Philhellenic Spirit in the Italian Music Theatre of the 19th Century and the Particular Case of Rossini,” *Conference Proceedings Opera and the Greek World during the Nineteenth Century*, Corfu, 2019
- Νίκος Κουρκουμέλης, «Οι πρόσφυγες στην Κέρκυρα Ιταλοί λόγιοι και το μουσικό θέατρο των Επτανησίων», *Πρακτικά συνεδρίου Επτανησιακή όπερα και μουσικό θέατρο έως το 1953* (23-24 Απριλίου 2010), Αθήνα, 2011
- Andrea Sessa, “The Musical Life in Greece in the 19th Century in the Pages of the *Gazzetta Musicale di Milano* (1842-1902)”, *Conference Proceedings Opera and the Greek World during the Nineteenth Century*, Corfu, 2019·

- Καίτη Ρωμανού, "Italian Musicians in Greece during the Nineteenth Century," *Muzikologija* 3 (2003)
- Μαρία Μπαρμπάκη, *Όψεις της μουσικής ζωής στα αστικά κέντρα το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα*, Κάλλιπος 2015

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλία και Νεοέλληνες λογοτέχνες

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1013	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL172/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- Να μπορούν να εντοπίζουν τις αναφορές στην Ιταλία στα ελληνικά λογοτεχνικά έργα της περιόδου
- Να μπορούν να αναδεικνύουν και να αναλύουν επαρκώς την επίδραση του ιταλικού πολιτιστικού γίνεσθαι στη γραφή και στις θεματικές των νεοελλήνων συγγραφέων
- Να μπορούν, μέσα από τη συγκριτική και διεπιστημονική ανάλυση κειμένων και θεματικών, να ερμηνεύουν τη σημασία και τις πτυχές της διαχρονικής αυτής πολιτιστικής ώσμωσης
- Να έχουν αποκτήσει μια συνθετική γνώση της λογοτεχνικής παραγωγής αυτής της περιόδου
- Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους συγγραφείς και έργα της εν λόγω περιόδου
- Να μπορούν να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τις έντυπες και ψηφιακές πηγές
- Να μπορούν να εργάζονται με μεθοδικό τρόπο για τη σύνταξη και παρουσίαση μιας επιστημονικής εργασίας
- Να μπορούν να αναπτύξουν μια ανεξάρτητη ερευνητική διαδρομή και τη συνθετική παρουσίασή της στην τάξη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>

- *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
- *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*
- *Αυτόνομη εργασία*
- *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*
- *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η προσέγγιση των ιταλο-ελληνικών αλληλεπιδράσεων που εντοπίζονται στο πλαίσιο της σύγχρονης λογοτεχνίας μέσα από την ανάλυση δειγμάτων της λογοτεχνικής παραγωγής και τη μελέτη του γενικότερου ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου που επέδρασε ως πολιτισμικός διαμορφωτικός παράγοντας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο, διαδραστική διδασκαλία στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	-Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη -Χρήση εποπτικών μέσων (εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών) σε κάθε διάλεξη -Αξιοποίηση του διαδικτύου για την προβολή ποικίλης βιβλιογραφίας, ιστορικών και εργοβιογραφικών στοιχείων καθώς και πρόσβαση στα ψηφιοποιημένα αρχεία και βιβλιοθήκες των συγγραφέων όπου αυτό είναι διαθέσιμο και εφικτό.

	-Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email: διαφάνειες μαθήματος, syllabus, links, ανακοινώσεις, υπενθυμίσεις	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	150
	Συγγραφή εργασίας	61
	Σύνολο Μαθήματος	250 (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Εκπόνηση γραπτής εργασίας εντός ορίου λέξεων (στην ελληνική ή την ιταλική γλώσσα) - Παρουσίαση εργασίας προφορικά στα πλαίσια των μαθημάτων - Συμμετοχή στο μάθημα 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Γεράσιμος Ζώρας, <i>Ιταλικοί αντικατοπτρισμοί. Η Ιταλία σε κείμενα Νεοελλήνων λογοτεχνών</i>, Προλογικό σημείωμα Τάσου Αθανασιάδη, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1994 • idem, <i>Θύβρις. Σύλλαβος μελετημάτων ελληνο-ιταλικού θεματολογίου</i>, Προλογικό σημείωμα του Mario Petrucciani, Καθηγητή της Ιστορίας της νεώτερης και σύγχρονης Ιταλικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου της Ρώμης, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1999, σσ. 54. • Dionisio Conte Salamon, <i>Rime Improvvise (1822)</i>, Φιλολογική 27 επιμέλεια, μετάφραση Γεράσιμος Γ. Ζώρας, [Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Νεοελληνική Βιβλιοθήκη], Αθήνα 2000, σσ. 110. • Γεράσιμος Ζώρας, <i>Αουσονία. Μελετήματα ελληνο-ιταλικού θεματολογίου</i>, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 2000, σσ. 166. • idem, <i>Risonanze italiane nel mare Ionio. Testi in italiano di poeti delle Isole Ionie</i>,

Vecchiarelli editore, [Italo-Hellenica, 1/α'. Collana di testi e studi diretta da Gerasimos Zoras], Roma 2001,.

- idem, *Ιταλοί λογοτέχνες στο έργο του Παλαμά*, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 2004
- idem, *Η Ιταλία του Βασίλη Βασιλικού*, Προλογικό σημείωμα του Βασίλη Βασιλικού, Εκδόσεις Μπαρτζουλιάνος, Αθήνα 2009,
- idem, *Ιταλία, τον τραγουδιστή γεννάς. Μελετήματα ελληνο-ιταλικού θεματολογίου*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2015, σσ. 432.
- Gabriella Macrì, «Il contributo di Gerasimos Zoras alla letteratura comparata», *Παρνασσός*, τόμ. 47 (2005), σσ. 493-497.
- eadem, «Η συμβολή του Γεράσιμου Ζώρα στη Συγκριτική Γραμματολογία», *Σύγκριση*, τεύχ. 17, Νοέμβριος 2006, σσ. 193-199.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικά:

- <http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=node&cnode=488>
- <https://diavazo.gr/>
- <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/syγκrisi/index>
- <https://www.hartismag.gr/>
- <https://www.oanagnostis.gr/>

Έντυπα:

- Νέα Εστία
- Η Λέξη
- Οδός Πανός
- Πλανόδιον
- Διαβάζω
- Το Δέντρο
- Χάρτης

Αρχεία και πηγές για τις αμφίδρομες ελληνοϊταλικές σχέσεις στην Ιστορία και τον Πολιτισμό

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχεία και πηγές για τις αμφίδρομες ελληνοϊταλικές σχέσεις στην Ιστορία και τον Πολιτισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με ελληνοϊταλικά ζητήματα ιστορίας και πολιτισμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Α΄ και Β΄ εξαμήνου Μεταπτυχιακού Τμήματος		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ιταλική και Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (κατ' εξαίρεση)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL225/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν γνωρίσει τις σπουδαιότερες ελληνικές και ιταλικές συλλογές πρωτογενών πηγών οι οποίες απόκεινται σε βιβλιοθήκες και αρχεία της Ελλάδας και της Ιταλίας και οι οποίες σχετίζονται με την κοινή ιστορική πορεία των δύο λαών από το Βυζάντιο έως τον 19^ο αιώνα·
- έχουν εμβαθύνει στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας·
- έχουν εκτεθεί σε αντιπροσωπευτικά δείγματα ιστορικών τεκμηρίων σε ελληνική και ιταλική γραφή·
- έχουν εξασκηθεί στη μελέτη και αξιολόγηση πρωτογενών ιστορικών πηγών και να έχουν αναπτύξει την ικανότητα άντλησης πληροφοριών μέσα από αυτές·
- διατυπώνουν υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες..
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών·
- Μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέα περιβάλλοντα·
- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις προσφορότερες πηγές και μεθόδους·
- Συνεργασία με άλλους και ιδίως αξιοποίηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων·
- Εξοκείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων·
- Άσκηση κριτικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης·
- Ανάδειξη του αναστοχασμού ως σταδίου της ερευνητικής διαδικασίας·
- Πολιτισμική όσμωση, όπως αυτή αποτυπώνεται στη γλώσσα των τεκμηρίων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η θεώρηση και η εξέταση των σημαντικότερων συλλογών αρχαιολογικού υλικού, καθώς και των θεσμών που τις παράγαγε, με αντικείμενο τις ελληνοϊταλικές σχέσεις, σχέσεων στην Ιστορία και τον Πολιτισμό, σε συνδυασμό με τη μελέτη των ιστορικών συγκυριών και με την ιστορία των διοικητικών θεσμών που οδήγησαν στην παραγωγή αυτού του υλικού.

Πραγματεύονται βασικά θέματα παλαιογραφίας (ελληνικής, λατινικής και ιταλικής). Ειδικότερος στόχος είναι η εξοκείωση των φοιτητών με αντιπροσωπευτικούς τύπους γραφής που χρησιμοποιήθηκαν σε ελληνικά και ιταλικά χειρόγραφα, μέσω της ανάγνωσης αντιπροσωπευτικών δειγμάτων και της ανάλυσης των τυπικών χαρακτηριστικών τους.

Βασικός κορμός του μαθήματος αποτελεί η πρακτική εξάσκηση στη μελέτη πρωτογενών πηγών, καθώς και στη μεταγραφή και έκδοση εγγράφων της ελληνικής Ανατολής από αρχεία της Ελλάδας και της Ιταλίας. Μέρος της παραπάνω εξάσκησης πραγματοποιείται μέσω του ψηφιοποιημένου Αρχείου του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας (<http://eib.xanthi.ilsp.gr/gr/default.asp>).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Διαλογική-διερευνητική μέθοδος
--	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη • Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις –εισηγήσεις</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td align="center">70</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές</td> <td align="center">40</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας</td> <td align="center">100</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">249</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις –εισηγήσεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	70	Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές	40	Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας	100	Σύνολο Μαθήματος	249
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις –εισηγήσεις	39												
Μελέτη βιβλιογραφίας	70												
Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τις φοιτήτριες / φοιτητές	40												
Εκπόνηση μιας τελικής εργασίας	100												
Σύνολο Μαθήματος	249												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική -τελική αξιολόγηση</p> <p>Διαμορφωτική: προφορική παρουσίαση αρχειακών τεκμηρίων καθώς και συνολική προφορική συμμετοχή στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <p>Τελική αξιολόγηση: εκπόνηση μίας εργασίας (προσέγγ και ανάλυση πηγής μέσω προφορικής παρουσίασης γραπτής εργασίας)</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Elpidio Mioni, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, μτφρ. Νίκος Παναγιωτάκης, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 82019.

- Ellis Judith, *Η διαχείριση των Αρχείων*, μτφρ. Ζωή Οικονόμου, Αθήνα: Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία και Τυπωθήτω, 2000.
- Μαρία Χ. Βακαλοπούλου - Νίκος Ε. Καραπιδάκης (επιμ.), **Αρχειονομία, η πρακτική των Γενικών Αρχείων του Κράτους**, Αθήνα: Βιβλιοθήκη Γενικών Αρχείων του Κράτους αρ. 37, 2012.
- Ανδρέας Μπάγιας, *Εγχειρίδιο Αρχειονομίας. Η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*, Αθήνα: Κριτική, 1999.
- Ιωάννης Δ. Ψαράς, **Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας**, Θεσσαλονίκη 2001
- Σπύρος Ν. Ασωνίτης, *Εισαγωγή στη Λατινική Διπλωματική*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2011.
- Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, «Sources for the Maritime History of Greece (Fifteenth to Seventeenth Centuries)», στο Gelina Harlaftis-Carmel Vassallo (επιμ.), *New Directions in Mediterranean Maritime History, Research in Maritime History*, Newfoundland 2004, σσ. 125-146.
- Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της*, επιστημονική διεύθυνση Χρύσα Μαλτέζου, τόμος Α', Αθήνα – Βενετία: Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, 2010, σσ. 919-973.
- Όψεις της ιστορίας του Βενετοκρατούμενου ελληνισμού: αρχειακά τεκμήρια*, επιστημονική διεύθυνση Χρύσα Α. Μαλτέζου, Αθήνα: Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού 1993 (Α & Β τόμ.). (Διαθέσιμο στο : <https://anemi.lib.uoc.gr/>).
- Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, *Ιστορία της Ιταλίας. Από τη συνθήκη του Λόντι στην Ενοποίηση (1454-1870)*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015, https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3959/4/00_master_document.pdf
- Χρύσα Α. Μαλτέζου, *Οδηγός του Αρχείου*, Βενετία: Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, 2008.
- Anastasia Stouraiti, *La Grecia nelle raccolte della Fondazione Querini Stampalia*, Βενετία: Fondazione Scientifica Querini Stampalia, 2000.
- Le fonti della storia dell'Italia preunitaria: casi di studio per la loro analisi e "valorizzazione"*, επιμ. Gerassimos D. Pagratis, Αθήνα: Παπαζήσης, 2019.

Η Ελλάδα στη σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία και η σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία στην Ελλάδα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1034	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ελλάδα στη σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία και η σύγχρονη ιταλική λογοτεχνία στην Ελλάδα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Εξειδίκευσης γενικών γνώσεων- Ειδικού υποβάθρου- Επιστημονικής περιοχής (Scientific expertise)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Ιταλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL190/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- γνωρίζουν στοιχεία σχετικά με την παραμονή στη χώρα μας των Ιταλών λογοτεχνών που μελετώνται και την εικόνα που αναδύεται μέσα από το έργο τους για την Ελλάδα, τον πολιτισμό της, το φυσικό περιβάλλον, τους τόπους και τους κατοίκους της.
- γνωρίζουν στοιχεία σχετικά με την τύχη σημαντικών ιταλικών λογοτεχνημάτων στην Ελλάδα καθώς και βασικά επιστημονικά συγγράμματα και άρθρα πάνω στην απήχηση της ιταλικής λογοτεχνίας στη χώρα μας, προκειμένου να διευκολύνονται στην αναζήτηση σχετικών πηγών
- καλλιεργήσουν και να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για τυχόν μελλοντικές έρευνές τους πάνω σε συναφή θέματα.
- μπορούν να μελετούν, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν στάσεις Ιταλών συγγραφέων απέναντι στη χώρα μας και τους κατοίκους της σε συνάρτηση με την προσωπικότητα, την παιδεία, την ιδεολογία, τις προθέσεις τους καθώς και την εκάστοτε συγκυρία και τα ιστορικά δεδομένα της εποχής.
- μπορούν να μελετούν ζητήματα συγκριτικής λογοτεχνίας και ειδικότερα απήχησης της σύγχρονης ιταλικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα, γνωρίζοντας κατάλληλες μεθόδους και λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες που επηρέασαν ή επηρεάζουν τη λογοτεχνική πρόσληψη.
- εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους πάνω στην ιταλική λογοτεχνία και την τύχη σημαντικών σύγχρονων ιταλικών λογοτεχνημάτων στην Ελλάδα.
- καλλιεργήσουν το κριτικό πνεύμα τους και την ικανότητα προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων.
- να αποκτήσουν επιστημονικό υπόβαθρο, δεξιότητες και ερεθίσματα για περαιτέρω φιλολογικές μελέτες.
- ευαισθητοποιηθούν πάνω σε ζητήματα επιστημονικής δεοντολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Συγγραφή αυτόνομης εργασίας σύμφωνης με τη

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

<p>μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας</p> <p>Ικανότητα αναζήτησης και επιλογής πηγών, δημιουργικής χρήσης κατάλληλης/ενδεδειγμένης βιβλιογραφίας, ομαδοποίησης και κριτικής επεξεργασίας δεδομένων</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προαγωγή κριτικής, ελεύθερης και επαγωγικής σκέψης, καλλιέργειας δημιουργικής έκφρασης</p> <p>Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων και παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και απόκτηση ευαισθησίας πάνω σε θέματα επιστημονικής δεοντολογίας</p> <p>Ευσυνειδησία, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>
---	--

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η εικόνα της Ελλάδας και του ελληνισμού που αποτυπώνεται σε κείμενα Ιταλών λογοτεχνών, γραμμένα από τα τέλη του 19ου αιώνα έως τον 21ο αιώνα. Παράλληλα διερευνάται η απήχηση κορυφαίων Ιταλών λογοτεχνών του 20ού αιώνα (Novescento) στην Ελλάδα με έμφαση στη διάδοση ιταλόγλωσσων έργων ελληνικού θεματολογίου, ιδιαίτερα γραμμένων από λογοτέχνες που επισκέφθηκαν τη χώρα ή έζησαν στα εδάφη της για σημαντικό χρονικό διάστημα. Μελετώνται κλασικά λογοτεχνήματα εμπνευσμένα από την ιστορία, τη λογοτεχνία και γενικότερα τον πολιτισμό της Ελλάδας (από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας), καθώς και έργα που αναφέρονται σε σύγχρονες όψεις και κατοίκους της χώρας ή απηχούν ελληνικές επιδράσεις. Παρουσιάζονται, αναλύονται και σχολιάζονται αντιπροσωπευτικά κείμενα (πεζά και ποιητικά). Τα αποσπάσματα εξετάζονται συγκριτικά, προκειμένου να εξαχθούν γενικότερα συμπεράσματα, σχετικά με τη στάση των σύγχρονων Ιταλών λογοτεχνών απέναντι στη χώρα μας. Το ενδιαφέρον εστιάζεται ειδικότερα στα εξής: Θεώρηση της Ελλάδας, της ιστορίας και του πολιτισμού της, σε συνάρτηση με τη μορφωτική υποδομή, την ιδεολογία, τους στόχους και τα βιώματα των συγγραφέων. Σχέση ελληνικού παρελθόντος και παρόντος, σύμφωνα με τα κείμενα. Ιστορικές αναφορές, υπομνήσεις και αναμνήσεις λογοτεχνών από την Ελλάδα. Στάσεις απέναντι σε επιφανείς μορφές του ελληνισμού. Γνωρίσματα που αποδίδονται στον ελληνικό λαό και σε συγκεκριμένες κατηγορίες του ελληνικού πληθυσμού (κοινωνικές, επαγγελματικές κ.λπ.). Προβολή της συνέχειας του ελληνισμού. Αντίληψη της ελληνικότητας - Ελληνικές αξίες και ιδεώδη. Στις ταξιδιωτικές εντυπώσεις μελετώνται: Κίνητρα ενασχόλησης των δημιουργών με τη χώρα, συνθήκες και περιστάσεις επισκέψεων. «Νοητική» εικόνα της Ελλάδας και αντιπαραβολή με την πραγματικότητα: μια διαλεκτική σύγκρουση. Συναισθήματα επισκεπτών κατά το ταξίδι. Εικόνες τόπων (αστικών κέντρων, επαρχιακών πόλεων, χωριών, νήσων, θαλασσών, υπαίθρου, φυσικού περιβάλλοντος, ατμόσφαιρας κ.λπ.). Περιγραφές αρχαιολογικών χώρων, μουσείων κ.ά. αξιοθέατων.

Επαφές με κατοίκους της χώρας, συναντήσεις με σημαντικές προσωπικότητες.
 Απεικονίσεις χαρακτηριστικών τύπων και κοινωνικών στρωμάτων της Ελλάδας.
 Συνήθειες και μορφές συμπεριφοράς, θεωρούμενες ως ελληνικές.
 Ελληνικά στοιχεία που συγκινούν Ιταλούς. Συμβολισμοί και παραλληλισμοί.
 Αποτυπώσεις εμπειριών, μετασχηματισμοί παραστάσεων, εκτιμήσεις ταξιδιωτών.
 «Αρκαδικά» ιδεώδη.

Υποδεικνύονται μελετήματα σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος, παρουσιάζονται ειδικά θέματα από τους φοιτητές πάνω στα οποία αναλαμβάνουν να εκπονήσουν εργασία. Για τις εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών, δίδονται μεθοδολογικές υποδείξεις, πληροφορίες και κατευθύνσεις για μια όσο το δυνατόν πιο στοχευμένη και μεθοδική έρευνα, προτείνονται δυνατές κατηγοριοποιήσεις. Αναφέρονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι εργασίες και παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (δια ζώσης διδασκαλία)</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η μαθησιακή διαδικασία υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα ηλεκτρονική τάξη (e-class), όπου αναρτώνται σχετικές με το μάθημα οδηγίες-υποδείξεις και ανακοινώσεις, καθώς και αρχεία, έγγραφα, αποσπάσματα λογοτεχνημάτων και επιστημονικών κειμένων, φωτογραφικό υλικό κ.λπ. Χρησιμοποιούνται φορητοί υπολογιστές και πραγματοποιούνται προβολές (π.χ. powerpoint) με χρήση προτζέκτορα. Επίσης προβάλλονται αποσπάσματα από διαλέξεις, συνεντεύξεις, επιστημονικές ανακοινώσεις, ταινίες, μαθήματα στο διαδίκτυο και εκπαιδευτικά βίντεο σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος. Για ζητήματα που τίγονται στο πλαίσιο των μαθημάτων, αντλούνται πληροφορίες από το διαδίκτυο μέσω Wi-Fi. Για περαιτέρω συνεργασία με τους φοιτητές και καθοδήγηση πάνω στις εργασίες τους προγραμματίζονται συνδέσεις μέσω της πλατφόρμας Webex.</p>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Μελέτη, ανάλυση και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών κειμένων- Ασκήσεις πεδίου με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων απαραίτητων για να ανταπεξέλθουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στις απαιτήσεις του μαθήματος και να βοηθηθούν στην εκπόνηση εργασίας πάνω στο αντικείμενο του μαθήματος	11
	Συλλογή, επιλογή και μελέτη βιβλιογραφίας σχετικής με το αντικείμενο εργασίας	50
	Παρουσίαση εργασίας στο πλαίσιο του μαθήματος	50
	Εκπόνηση μελέτης-συγγραφή εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	250
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύνοψης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι φοιτητές εκπονούν απαλλακτική εργασία, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του επιστημονικού πεδίου καθώς και τις μεθοδολογικές οδηγίες και τεχνικές υποδείξεις που δίδονται στο πλαίσιο του μαθήματος, πάνω σε θέματα που προτείνονται ή επιλέγουν οι ίδιοι σε συνεργασία με τη διδάσκουσα. Έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν εργασία στην ελληνική ή στην ιταλική γλώσσα. Σε πρώτο στάδιο παρουσιάζουν προφορικά την εργασία τους στο πλαίσιο του μαθήματος, όπως εκείνη έχει διαμορφωθεί ως τη στιγμή παρουσίασής της, με αναφορές στους στόχους και τη διάρθρωσή της, σε διαπιστώσεις και συμπεράσματά τους, στις ερευνητικές δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν, στα δεδομένα που συνέλεξαν ως εκείνη τη στιγμή, στα θέματα που επιπλέον θα μελετήσουν, στους προβληματισμούς τους, σε τυχόν δυσκολίες που συναντούν κ.λπ. Τις παρουσιάσεις ακολουθούν</p>

	<p>συζητήσεις πάνω στο θέμα και το περιεχόμενό τους στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι φοιτητές και διατυπώνονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνες. Προγραμματίζονται συνεργασίες προκειμένου να βοηθηθούν οι φοιτητές κατά τη συγγραφή της εργασίας τους. Επιπλέον εκτιμάται η ενεργός συμμετοχή τους στο μάθημα (με προσωπικές παρατηρήσεις, επισημάνσεις, κριτικές τοποθετήσεις, προβληματισμούς, σχολιασμούς κ.λπ.), η αναλυτική και συνθετική τους ικανότητα καθώς και η δυνατότητα να αναλύουν, να σχολιάζουν, να εμβαθύνουν και να βλέπουν από κριτική οπτική τα αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων που εξετάζονται στο μάθημα, να μελετούν και ενδεχομένως να ερμηνεύουν στάσεις Ελλήνων διανοουμένων απέναντι σε σύγχρονους Ιταλούς συγγραφείς και ιταλικά λογοτεχνήματα . Οι προδιαγραφές και τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών καταγράφονται σε έγγραφα που αναρτώνται στην ηλ. τάξη και περιγράφονται αναλυτικά και με απόλυτη σαφήνεια κατά τη διδακτική διαδικασία. Μετά την κατάθεση των εργασιών προγραμματίζεται συζήτηση πάνω στο περιεχόμενό τους και προβλέπεται συνεργασία προκειμένου να εξηγηθεί στους φοιτητές αναλυτικά πώς προέκυψε η συνολική βαθμολογία τους, εφόσον το επιθυμούν.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • ΖΩΓΡΑΦΙΔΟΥ ΖΩΖΗ, <i>Η παρουσία της ιταλικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα (1900-1997)</i>, παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1999. • ΖΩΡΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, <i>Θύβρις: Σύλλαβος μελετημάτων ελληνοϊταλικού θεματολογίου</i>, Δόμος, Αθήνα 1999. • ΘΕΜΟΥ Α., «Ο Αλμπέρτο Σαβίνιο και ο σύγχρονός του ελληνισμός» διδακτορική διατριβή, ΑΠΘ, Θεσ/νίκη 2001 (URL: http://phdtheses.ekt.gr). • ΘΕΜΟΥ ANNA., «Η Ελλάδα του Τζιοβάννι Κομίσσο», <i>Νόστος</i>, τεύχ. 3, Όμιλος Κυθηρίων Πανεπιστημιακών, Αθήνα 2006.
--

- ΘΕΜΟΥ Α, «*Et in Arcadia ego*: οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Emilio Cecchi από την Ελλάδα» (Α΄ Μέρος), *Νόστος*, τεύχ. 4, Όμιλος Κυθηρίων Πανεπιστημιακών, Αθήνα 2007.
- ΘΕΜΟΥ Α, «*Et in Arcadia ego*: οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Emilio Cecchi από την Ελλάδα» (Β΄ Μέρος), *Νόστος*, τεύχ. 5, Όμιλος Κυθηρίων Πανεπιστημιακών, Αθήνα 2008

Επιστημονικές επετηρίδες Πανεπιστημίων και Πρακτικά συνεδρίων, επιστημονικών συμποσίων ή ημερίδων κυρίως των Τμημάτων Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΕΚΠΑ και ΑΠΘ.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: *Σύγκριση* (<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi>)

Ελληνοϊταλικά θέματα ιστορίας των ιδεών και του πολιτισμού

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με ελληνοϊταλικά ζητήματα ιστορίας ιδεών και πολιτισμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Α' και Β' εξαήμερο Μεταπτυχιακού τμήματος		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική με χρήση ιταλικής όσον αφορά πηγές σχετικές με το μάθημα.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

A) Σε γνωστικό επίπεδο,

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να :

- εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους με οπτικές της σύγχρονης ιστοριογραφίας,
- έρθουν σε επαφή με έννοιες/όρους με τους οποίους μελετάμε το βενετικό παρελθόν περιοχών του ελλαδικού χώρου,
- κατανοήσουν την πρόσληψη και αναπαράσταση του χώρου και του χρόνου από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες διαχρονικά,
- έρθουν σε επαφή με μηχανισμούς αναπαράστασης του παρελθόντος και κατασκευής μνήμης,
- διακρίνουν τις ιδέες και τον πολιτισμό που μελετούν μέσα από τη διερεύνηση νοοτροπιών και ταυτοτήτων μιας γυναίκας αρχόντισσας, ενός εμπόρου, ενός δασκάλου συμβολαιογράφου, ενός στρατιωτικού, αλλά και απλών ανθρώπων,
- αντιληφθούν τον βαθμό των πολιτισμικών ωσμώσεων μέσα από τη γλώσσα των τεκμηρίων,
- έρθουν σε επαφή με ένα λογοτεχνικό παράδειγμα σχετικά με το πώς αναπαριστάνεται από τη λογοτεχνία η κοινωνική, ιδεολογική και πολιτισμική πραγματικότητα που μελετούν.

B) Σε επίπεδο δεξιοτήτων και ικανοτήτων, να :

- μελετούν και αναλύουν ιστορικές πηγές, να τις χρησιμοποιούν & να τις αξιολογούν, προκειμένου να τεκμηριώνουν ερμηνείες/απόψεις/οπτικές,
- αναλύουν με κριτικό τρόπο, να συγκρίνουν, να προβαίνουν σε εξηγήσεις, να εντοπίζουν προθέσεις, κίνητρα/σιωπές πηγών,
- κατανοούν την παραδειγματική εμβέλεια των πηγών, να ερευνούν σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος,
- αναγνωρίζουν/κατανοούν διαφορετικές οπτικές,
- διατυπώνουν υποθέσεις/ερωτήματα,
- κατανοούν τις πραγματικότητες που υπαγορεύουν τα ερωτήματα που τίθενται στις πηγές,

- εξοικειωθούν με τις πρακτικές διεξαγωγής μιας έρευνας,
- αναγνωρίζουν αξίες /στάσεις που σχετίζονται με ζητήματα που απασχολούν τις κοινωνίες/τους ανθρώπους που εξετάζουν και να προβληματίζονται για αυτές και σε σχέση με τη δική τους εποχή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέα περιβάλλοντα
- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις προσφορότερες πηγές και μεθόδους
- Συνεργασία με άλλους και ιδίως αξιοποίηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων
- Εξοκείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων
- Ανάδειξη διαφορετικών οπτικών και καλλιέργεια ευαισθησίας ως προς τις έμφυλες ταυτότητες
- Άσκηση κριτικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης
- Ανάδειξη του αναστοχασμού ως σταδίου της ερευνητικής διαδικασίας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το ιστορικό παρελθόν του Ελλαδικού χώρου κατά τη νεότερη εποχή είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με διάφορες κυριαρχίες και δυνάμεις που έδρασαν στην ανατολική Μεσόγειο. Ανάμεσα σε αυτές και η Βενετία, η επιρροή της οποίας σε διάφορους τομείς ξεπέρασε τη φυσική παρουσία της που έληξε στα τέλη του 18^{ου} αιώνα.

Η μελέτη της βενετοκρατίας έχει αποτελέσει επί σειρά ετών προνομιακό ερευνητικό πεδίο για μελετητές ποικίλου προσανατολισμού και έχει εμπλουτίσει την ιστορία του νεότερου ελληνισμού με ευρύτατο φάσμα θεμάτων, που αφορούν διαφορετικά ιστορικά πεδία και ποικίλες προσεγγίσεις.

Στόχος του μαθήματος είναι να συνδυάσουμε την ιστορική γνώση που αφορά πτυχές από το βενετικό παρελθόν κυρίως σε ζητήματα ιστορίας των ιδεών και του πολιτισμού με οπτικές και εργαλεία που μας παρέχει η εξέλιξη της ιστορικής έρευνας. Συγκεκριμένα θα μας απασχολήσουν :

- ζητήματα ιστοριογραφικής πρόσληψης της βενετοκρατούμενης Ανατολής και μηχανισμοί κατασκευής μνήμης,
- ζητήματα εννοιών και τρόποι πρόσληψης και αναπαράστασης του χώρου και του χρόνου από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες διαχρονικά,
- ζητήματα συγκρότησης της κοινωνίας: κοινωνικές ομάδες (στρατιωτική/διοικητική γαιοκτητική ελίτ/αγρότες / βιοτέχνες-έμποροι...), οικογένεια (μορφές συγγένειας, δομή και σύνθεση οικογένειας), μορφές εργασίας (εισροή εργατικού δυναμικού στην οικογένεια, υιοθεσίες), έμφυλη διάσταση εργασίας.
- παραδειγματικές περιπτώσεις μέσα από τα οποίες αναδεικνύονται ιδέες, νοοτροπίες και ταυτότητες (πχ. μιας γυναίκας αρχόντισσας, ενός εμπόρου, ενός δασκάλου συμβολαιογράφου, ενός στρατιωτικού, αλλά και απλών ανθρώπων),
- πολιτισμικές ωσμώσεις, όπως αυτές αποτυπώνονται στη γλώσσα των τεκμηρίων,
- αναπαραστάσεις μέσα από τη λογοτεχνία της κοινωνικής, ιδεολογικής και πολιτισμικής πραγματικότητας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις-εισηγήσεις</p> <p>Διαλογική-διερευνητική μέθοδος</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω email και χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, όταν υπάρχει ανάγκη.</p> <p>Χρήση ΤΠΕ, όταν υπάρχουν διαθέσιμα πολυμέσα στην αίθουσα.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις –εισηγήσεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη Βιβλιογραφίας</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>228</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις –εισηγήσεις	39	Μελέτη Βιβλιογραφίας	39	Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες	50	Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών	100	Σύνολο Μαθήματος	228	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις –εισηγήσεις	39													
Μελέτη Βιβλιογραφίας	39													
Παρουσίαση προφορικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες	50													
Εκπόνηση δύο τελικών εργασιών	100													
Σύνολο Μαθήματος	228													

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική -τελική αξιολόγηση</p> <p>Διαμορφωτική: προφορική παρουσίαση μιας βιβλιοκριτικής, ανάλυση πηγής και συνολική προφορική συμμετοχή στο μάθημα</p> <p>Τελική αξιολόγηση: εκπόνηση δύο εργασιών.</p> <p>A. Ανάλυση πηγής (προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία)</p> <p>B. Βιβλιοκριτική (γραπτή εργασία).</p>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Ελπίδα Βόγλη, <i>Τι πρέπει να γνωρίζει ο ιστορικός για την επιστήμη και το επάγγελμά του;</i> Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015, (ημερομηνία πρόσβασης, 1-10-2022) <ul style="list-style-type: none"> ο https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3821/2/15176_Vogli_Elpida.pdf • <i>Όψεις της ιστορίας του Βενετοκρατούμενου ελληνισμού: αρχειακά τεκμήρια</i>, επιστημονική διεύθυνση Χρύσα Α. Μαλτέζου. Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, Αθήνα 1993 (A & B τόμ.). Διαθέσιμο στο : https://anemi.lib.uoc.gr/ (Ημερομηνία πρόσβασης: 1-10-2022). • Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, <i>Ιστορία της Ιταλίας. Από τη συνθήκη του Λόντι στην Ενοποίηση (1454-1870)</i>, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015, https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3959/4/00_master_document.pdf, Ημερομηνία πρόσβασης: 1-10-2022. • <i>Le fonti della storia dell' Italia preunitaria: casi di studio per la loro analisi e "valorizzazione"</i>, επιμ. Gerassimos D. Pagratis, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2019. • Marc Bloch, <i>Απολογία για την ιστορία. Το επάγγελμα του ιστορικού</i>, Εναλλακτικές εκδόσεις, Αθήνα 1994. <p>Λεξικά, γλωσσάρια</p>

- Κωνσταντίνος Ντόκος, Μαρία Μελέντη, «Το ξένο λεξιλόγιο στις ελληνικές πηγές της βενετοκρατίας: Γλωσσάριο μεταγλωττισμένων ιταλικών όρων που περιέχονται σε δημοσιευμένες νοταριακές πράξεις των Ιόνιων Νησιών», *Εώα και Εσπέρια* 3 (1996-1997), σ. 83-148.
 - <file:///C:/Users/User/Downloads/2021-3411-1-SM.pdf>
- Giuseppe Boerio, *Dizionario del dialetto veneziano, Venezia, Reale tipografia di Giovanni Cecchini edit.*, 1867. <http://dbooks.bodleian.ox.ac.uk/books/PDFs/N10216786.pdf> (1-10-2022).

Ενδεικτική βιβλιογραφία για τις επιμέρους θεματικές ενότητες.

- Δημήτρης Αρβανιτάκης, «Η βενετική κυριαρχία στο Ιόνιο. Σχόλια για τη βίωση και την πρόσληψη του παρελθόντος», *Το Ιόνιο πέλαγος. Χαρτογραφία και ιστορία. 16^{ος}-18^{ος} αι.*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2007, 43-56.
- Έφη Αργυρού, «Γεώργιος Ζαμπέλη 18^{ος} αι., Νίκος Κατηφόρης 20^{ος} αι.: η εκφορά του λόγου και οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί δύο Λευκαδίων με νομικές επαγγελματικές δραστηριότητες», *Πρακτικά ΙΔ΄ Συμποσίου : Οι αφανείς της Λευκαδίτικης Ιστορίας*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2010, σ. 77-107.
- -----, «Το αρχοντολόι στην βενετική επικράτεια: γυναικεία οπτική μιας αρχοντικής οικογένειας», *Τα Ιστορικά*, τόμ. 30, τεύχ. 59, Δεκέμβριος 2013, σ. 416- 441.
- -----, «Συστήματα εισροής ανθρώπινου δυναμικού στις οικογένειες: αντισταθμιστικές πρακτικές σε ανάγκες υλικές και μη», *Μνήμων Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού*, τ. 28^{ος}, Αθήνα 2006-2007, σ. 49-90. <https://doi.org/10.12681/mnimon.76>
- -----, «Όψεις της νεωτερικότητας στο χώρο της εργασίας στη βενετική επικράτεια: Η περίπτωση της Λευκάδας», *Ο Κόσμος της εργασίας*, 4, (March 2017), σ.11-27. kosmos-ergasias.unit.uoi.gr.
- -----, Οι αδελφοσύνες στα νοταριακά έγγραφα: Πρόσκαιρες και ανανεούμενες», *Πρακτικά ΙΕ΄ Συμποσίου : Δρόμοι και Παράδρομοι της τοπικής Ιστορίας*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2011, σ.1127-163.
- -----, «Ταυτότητες- ετερότητες: η πολεμική ελίτ στη βενετική περιφέρεια, 17^{ος} – 18^{ος} αι.», στο Γεράσιμος Παγκράτης (επιμ.) *Πόλεμος, Κράτος και Κοινωνία στο Ιόνιο πέλαγος (Τέλη 14^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα)*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2018, σ. 423- 470.
- Έφη Αργυρού, Κώστας Κατηφόρης, « Η νομική ορολογία στα Επτάνησα στο πεδίο των αγροτικών χέσεων κατά τον 18 ο αιώνα: η περίπτωση της Λευκάδας», *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, Κύθηρα 21-25 Μαΐου 2006*, Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σ. 444-445.
- Έφη Αργυρού, Σεβαστή Λάζαρη, «Πληθυσμιακές μετακινήσεις προς τη Λευκάδα τον 18ο αιώνα», *Πρακτικά Συνεδρίου (9-11 Οκτωβρίου 2019), Πληθυσμιακές μετακινήσεις προς τα Ιόνια νησιά από τον 13ο αιώνα έως την Ένωση με την Ελλάδα*, Επιμ. Ν. Γ. Μοσχονάς, Γ. Δ. Παγκράτης, ΕΚΠΑ, Κέντρο Μελετών Ιονίου, Αθήνα 2022, σ. 14-41.
- Σπύρος Ασδραχάς, «Ο ζευγολάτης του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη», *Πατριδογραφήματα*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2003, σ. 151-173.

- Χαράλαμπος Γάσπαρης, «Η γλώσσα της βενετικής γραφειοκρατίας. Η αντιπαράθεση λατινικής και ελληνικής γλώσσας στη μεσαιωνική Κρήτη (13ος-14ος αι.)», *Byzantina Symmeikta*, 9, σ. 141–156. <https://doi.org/10.12681/byzsym.765>
- Ελένη Καρατζόλα - Κατερίνα Τικτοπούλου – Κατερίνα Φραντζή, «Τα νοταριακά έγγραφα ως πηγές για την πρώιμη νεοελληνική γλώσσα», *Πρώιμη Νεοελληνική Δημόσια Γραμματεία. Γλώσσα, παράδοση και ποιητική, Πρακτικά του 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Neograeca Medii Aevi*, επιμ. Γιάννης Κ. Μαυρομάτης – Νίκος Αγιώτης, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 2012, σ.473-501.
- Nicolas Karapidakis, “Narrazione e concetti della storiografia greca sul period del dominio veneziano”, *Italia - Grecia. Temi e storiografie a confronto*, 2001, σ. 113-125.
- Αγλαΐα Κάσδαγλη, «Ο λόγος περί νοταριακών και μια ανάγνωση των διαθηκών του 16ου αιώνα από την Κρήτη. Στερεοτυπικές εκφράσεις και παράγοντες διαμόρφωσής τους», *Μνήμων*, 35, σ. 43–62.
 - <https://doi.org/10.12681/mnimon.20052>
- Σεβαστή Λάζαρη, «Αποτυπώσεις του χώρου και των ανθρώπων από το βενετσιάνικο κτηματολόγιο του 1726: Η terra di Amaxichi», *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου (Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006)*, III (Ιστορία), Κύθηρα 2009, σ. 222-239.
- -----, «Efstathios Marinos’s report on the island of Santa Maura (Lefkada) in 1623», *Le fonti della storia dell’ Italia preunitaria: casi di studio per la loro analyse e “valorizzazione”*, επιμ. Γεράσιμος Παγκράτης, Παπαζήσης, Αθήνα 2019, σ. 267-291.
- Γεράσιμος Παγκράτης, «Επιχειρηματικότητα και κοινωνικοπολιτική ισχύς στα Βενετοκρατούμενα ιόνια νησιά: μια μελέτη περίπτωσης από την Κέρκυρα (1585-1615)», *Ιόνιος Λόγος* 4, σ. 227-55.

Ελληνικές επιδράσεις σε Ιταλούς διανοούμενους του 20ού αιώνα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΙΤΑΛΟΥΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ-ΙΤΑΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/course_info/index.php?course=ILL227		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- Έχουν εξοικείωση και γνώση του Δοκιμιακού λόγου, της Ιστορίας, των προσώπων και των τόπων σε Ιταλία και Ελλάδα από τις αρχές του 20^{ού} αιώνα μέχρι και την εποχή της Παγκοσμιοποίησης.
- Γνωρίζουν τις αλληλεπιδράσεις Ελλήνων και Ιταλών στην πορεία του 20ού αιώνα.
- Είναι γνώστες/γνώστριες του Δοκιμιακού λόγου και του σημαντικού ρόλου που διαδραμάτισε στην ιστορική αυτή περίοδο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση γνώσεων και δεδομένων.

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Εργασία αυτόνομη και παρουσίαση αυτής σε ακροατήριο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται τα σημαντικότερα ιστορικά, πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα στην Ιταλία του 20ού αιώνα όπως επίσης και οι επιδράσεις της Ελλάδας σε σημαντικά λογοτεχνικά και δοκιμιακά έργα της Ιταλίας από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι και την πρώτη δεκαετία του 21ού αιώνα. Στο λυκαυγές του αιώνα η πολιτικο-μορφωτική διαμάχη κορυφώνεται μέσα από τα πολιτιστικά περιοδικά, τα οποία παρουσιάζουν τις θέσεις των: Giuseppe Prezzolini, Enrico Corradini, Giovanni Papini, Renato Serra, Antonio Gramsci. Στη συνέχεια εμφανίζεται η εποχή του φασισμού και οι Italo Svevo, Luigi Pirandello, Benedetto Croce, Giovanni Gentile, Piero Gobetti, Carlo Emilio Gadda, Umberto Saba, Giuseppe Ungaretti. Ακολουθούν τα χρόνια μετά από τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο και οι Cesare Pavese, Norberto Bobbio, Eugenio Montale, Salvatore Quasimodo, Elio Vittorini, Italo Calvino, Pier Paolo Pasolini, Umberto Eco για να φτάσουμε στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης.

Η δοκιμιακή λογοτεχνική παράδοση στην Ιταλία έχει πολύ βαθιές ρίζες. Ο μαθησιακός στόχος είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να εξοικειωθούν και να γνωρίσουν α) τον Δοκιμιακό λόγο και την εξέλιξή του από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι την Παγκοσμιοποίηση των ημερών μας, β) τους Ιταλούς δοκιμογράφους και λογοτέχνες που ασχολήθηκαν με ζητήματα επικαιρότητας και που επηρεάστηκαν από το ελληνικό πνεύμα και την Ελλάδα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση PowerPoint σε κάθε διάλεξη και σύνδεση μέσω διαδικτύου για προβολή ποικίλης βιβλιογραφίας, ιστορικών και εργοβιογραφικών στοιχείων.</p> <p>Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p> <p>Χρήση εικόνων και εκπαιδευτικών βίντεο ή/και αποσπάσματα ταινιών σε κάθε διάλεξη</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εξέταση</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>249</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	80	Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες	60	Αυτοτελής Μελέτη	30	Εξέταση	40	Σύνολο Μαθήματος	249	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις	39															
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	80															
Διαδραστική διδασκαλία & διαδραστικοί πίνακες	60															
Αυτοτελής Μελέτη	30															
Εξέταση	40															
Σύνολο Μαθήματος	249															

<p>ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι εξετάσεις γίνονται στην ελληνική ή στην ιταλική γλώσσα.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες παρουσιάζουν, στην αίθουσα, εργασία που τους έχει ανατεθεί στην αρχή των διαλέξεων. Γίνονται ερωτήσεις μετά την παρουσίαση.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες εξετάζονται στην ύλη που έχει δοθεί από την αρχή του μαθήματος με προφορικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των εργασιών τους.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες γράφουν και παραδίδουν εντός του εξαμήνου την υποχρεωτική εργασία που τους έχει ανατεθεί στην αρχή των διαλέξεων.</p> <p>Η αξιολόγηση βασίζεται στην εξής κλίμακα:</p> <p>A) παρουσίαση και απαντήσεις επί της εργασίας: 8/30</p> <p>B) απαντήσεις επί του συνόλου της ύλης 8/30</p> <p>Γ) γραπτή εργασία: 14/30</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p style="text-align: center;">Testi di interesse saggistico-letterario</p> <p><i>Storia della letteratura Italiana</i>, Vol. VIII «Tra l’Otto e il Novecento», Vol. IX «Il Novecento», diretta da Enrico Malato, ed. Salerno, Roma, 2003; Mario Pazzaglia, <i>Il Novecento</i>, [1979], Zanichelli, 1992³, Bologna; “<i>La cultura italiana del Novecento attraverso le riviste</i>”, IV, Einaudi, Torino 1961; «<i>La Voce</i>» (1908-1914), a cura di A. Romano, Torino, Einaudi, 1960; R. Serra, <i>Scritti letterari morali e politici</i>, a.c. M. Isnenghi, Einaudi, Torino, 1974; A. Gramsci, <i>Scritti politici</i>, a c. P. Spriano, Editori Riuniti, Roma 1978, Italo Svevo, <i>Opera Omnia</i>, a.c. B. Maier, Dall’Oglio, Milano, 1968; L. Pirandello, <i>Saggi</i>⁴, Mondadori, Milano 1977; L. Pirandello, <i>L’umorismo</i>, a cura di S. Guglielmino, Mondadori, Milano 1986; R. Papa, <i>Storia di due manifesti</i>, Feltrinelli, Milano 1958; B. Croce, <i>Aesthetica in nuce</i>, in «<i>Ultimi saggi</i>», Laterza, Bari, 1935; B. Croce, <i>Storia dell’Europa nel secolo decimonono</i>, Bari, Laterza, 1966; N. Bobbio, <i>Politica e cultura</i>, Einaudi, Torino 1954; P.P. Pasolini, <i>Scritti corsari</i>, Garzanti, Milano 1976; U. Eco, <i>La definizione dell’arte</i>, Milano, Garzanti, 1978; A. Asor Rosa, <i>Intellettuali</i>, in <i>Encidopedia</i>, Vol. VII, Einaudi, Torino 1979; N. Bobbio, <i>Intellettuali</i>, in <i>Enciclopedia del Novecento</i>, vol. III, Istituto dell’Enciclopedia Italiana, Roma 1978; AA.VV., <i>Intellettuali e potere</i>, in <i>Storia d’Italia. Annali</i>, 4, Einaudi, Torino, 1981; AA.VV., <i>Il letterato e le istituzioni</i>, LIE, vol. I (saggi di vari autori); A. Acciani, <i>Dalla rendita al lavoro</i>, LIE, vol. II. <i>Produzione e consumo</i>, Einaudi, Torino 1983; M.</p>
--

Barbagli, *Disoccupazione intellettuale e sistema scolastico in Italia (1859-1973)*, Il Mulino, Bologna 1974.; G. Petronio, *Letteratura di massa, letteratura di consumo. Guida storica e critica*, Laterza, Roma-Bari 1979; V. Spinazzola, *Letteratura, paraletteratura, arciletteratura*, Edizioni di comunità, Milano 1984; S. Antonielli, *Dal decadentismo al neorealismo*, in *Letteratura del disagio*, Edizioni di Comunità, Milano 1984; L. Anceschi, *Le poetiche del Novecento in Italia*, Paravia, Torino 1972; L. Anceschi, *Le istituzioni della poesia*, Bompiani, Milano 1968; A. Asor Rosa, *La cultura*, in *Storia d'Italia*, IV, 2, Einaudi, Torino 1975; L. Bonesio, *Le poetiche delle avanguardie*, Zanichelli, Bologna 1980; M. De Micheli, *Le avanguardie del Novecento*, Feltrinelli, Milano 1971; R. Poggioli, *Teoria dell'arte d'avanguardia*, Milano 1962; A. R. Pupino, *Manifesti dei movimenti letterari post-romantici*, cit.; M. Raymond, *Da Baudelaire al surrealismo*, Einaudi, Torino 1948; E. Sanguineti, *Tra liberty e crepuscolarismo*, Mursia, Milano 1965; M. Praz, *La carne, la morte e il diavolo nella letteratura romantica*, Sansoni, Firenze, 1966;

Importanti raccolte di saggi

S. Antonielli, *Aspetti e figure del Novecento*, Guanda, Parma 1955; L. Anceschi, *Da Ungaretti a D'Annunzio*, Il Saggiatore, Milano 1976; AA.VV., *Ricerche sulla lingua poetica contemporanea*, Liviana, Padova 1972; AA.VV., *Innovazioni tematiche espressive e linguistiche della letteratura italiana del Novecento*, Olschki, Firenze 1976; G. Barberi Squarotti, *Gli inferi e il labirinto. Da Pascoli a Montale*, Cappelli, Bologna 1974; G. Contini, *Esercizi di lettura*, Einaudi, Torino 1974; G. C. Ferretti, *La letteratura del rifiuto*, Mursia, Milano 1968; M. Forti, *Le proposte della poesia e altre proposte*, Mursia, Milano 1971; A. Giuliani, *Immagini e maniere*, Feltrinelli, Milano 1965; A. Giuliani, *Le droghe di Marsiglia*, Adelphi, Milano 1977; G. Debenedetti, *Il personaggio uomo*, Il Saggiatore, Milano 1970; C. Salinari, *Preludio e fine del realismo in Italia*, Morano, Napoli 1967; E. Ghidetti, *Malattia, coscienza, destino: per una mitografia del decadentismo*, La Nuova Italia, Firenze 1993; P.V. Mengaldo, *La tradizione del Novecento*, Feltrinelli, Milano 1975; N. Valeri, *D'Annunzio davanti al fascismo*, Le Monnier, Firenze 1963; A. Felice, *D'Annunzio*, Laterza, Bari 1991; M. Barenghi, *Ungaretti. Un ritratto e cinque studi*, Mucchi, Modena 1999; G. Zaggarro, *Quasimodo*, La Nuova Italia, Firenze 1974; E. Sanguineti, *A. Moravia*, Mursia, Milano 1962; S. Briosi, *Invito alla lettura di Vittorini*, Mursia, Milano 1973; A. Panicali, *Il romano del lavoro. Saggio su Elio Vittorini*, Milella, Lecce 1983; E. Lauretta, *L. Pirandello, Storia di un personaggio "fuori di chiave"*, Mursia, Milano 1980; S. Monti, *Pirandello*, Palumbo, Palermo 1974; R. Barilli, *La linea Svevo-Pirandello*, Mursia, Milano 1972; N. Borsellino, *Ritratto di Pirandello*, Laterza, Bari 1991; R. Luperini, *Introduzione a Pirandello*, Laterza, 1992; M. Lavagetto, *L'impiegato Schmitz e altri saggi su Svevo*, Einaudi, Torino 1975; E. Gioanola, *Un killer dolcissimo*, Il Melangolo, Geneva 1979; G. Guglielmi, *La narrativa dell'ultimo Svevo*, in *Letteratura come sistema e come funzione*, Einaudi, Torino 1967; Atti del Convegno (Roma 29 e 30 marzo 1984) *Umberto Saba e la cultura mitteleuropea* editi dalla Fondazione A. e A. Mondadori, Milano 1986 con 25 interventi (ci limitiamo a segnalare: *Poesia di Saba* di G. L. Beccaria, *Saba: l'amore e il dolore* di G. Giudici, *Saba e il melodramma* di E. Sanguineti, *Supposizioni per Saba mitteleuropeo* di G. Cusatelli); G. Nascimbeni, *Montale: biografia di un poeta*, Longanesi, Milano 1986; a. c. Giorgio Zampa, *Eugenio Montale, Sulla poesia*, Oscar Mondadori, Milano, 1997; *La poesia di Eugenio Montale*, Atti di Convegno, Librex, Milano 1983; V. Foa, *Questo Novecento*, Einaudi, Torino 2000; G. Petronio, *Linguaggi e livelli letterari nella società delle masse*, in «Problemi», 68, 1983; A. Asor Rosa, *Scrittori e popolo*, Savelli, Roma 1965; G. Barberi Squarotti, *La cultura e la poesia italiana del dopoguerra*, Cappelli, Bologna 1966; Marco Revelli, *Oltre il Novecento*, Einaudi, Torino, 2001; G. Finzi, *Poesia in Italia. Montale, novissimi e postnovissimi 1959-1978*, Mursia, Milano 1979; AA.VV., *Letteratura di massa e letteratura di consumo. Guida storica e critica*, a c. Di G. Petronio, Laterza, Bari 1979; *Italo Calvino, Atti del Convegno internazionale*, a c. di G. Falaschi,

Garzanti, Milano 1988; V. Spinazzola, *L'io diviso di I. Calvino*, «Belfagor», settembre 1987; G. Spagnoletti, *Storia della letteratura italiana del Novecento*, Newton Compton, Roma 1994

Sulle riviste letterarie del Novecento italiano

G. Luti, *Introduzione alla letteratura italiana del Novecento*, La Nuova Italia Scientifica, Roma 1985; L. Baldacci, *Movimenti letterari del Novecento*, Introd. al *Dizionario generale degli autori italiani contemporanei*, Vallecchi, Firenze 1974. *La cultura italiana del '900 attraverso le riviste*, Einaudi, Torino 1960-1962 e le introduzioni dei diversi curatori; G. Manacorda, *Letteratura e cultura nel periodo fascista*, Principato, Milano 1974; G. Manacorda, *Dalla «Ronda» al «Baretti»*, Roma 1973;

Sulle riviste dal 1945 alla metà degli anni Settanta

G. Luti-P. Rossi, *Le idee e le lettere*, Longanesi, Milano 1976; E. Mondello, *Gli anni delle riviste. Le riviste letterarie dal 1945 agli anni Ottanta*, Milella, Lecce 1985.

Testi di interesse generale per il contesto storico, politico, sociale:

AA.VV., *Storia d'Italia Einaudi*, vol. IV, *Dall'Unità ad oggi*: tomo I, V. Castronovo, *La storia economica*; tomo II, A. Asor Rosa, *La cultura*; tomo III, E. Ragonieri-C. Pinzani, *La storia politica e sociale* Torino 1975-76; S. Guglielmino e H. Grosser *Il sistema letterario*, Principato, Milano, 2002; P. Villani, *Trionfo e crollo del predominio europeo*, Il Mulino, Bologna 1983; J. Joll, *Cento anni d'Europa (1870-1970)*, Laterza, Bari 1975; R. Villari, *Storia dell'Europa contemporanea*, Laterza, Bari 1975; Hobsbawm, *L'età degli imperi (1875-1914)*, Laterza, Bari, 1987; J.A. Hobson, *L'imperialismo*, ISEDI, Milano 1974; W. Abendroth, *Storia sociale del movimento operaio europeo*, Einaudi, Torino 1971; R. Romanelli, *L'Italia liberale. 1861-1900*, Il Mulino, Bologna 1979; G. Carocci, *Giolitti e l'età giolittiana*, Einaudi, Torino 1961; M. Isnenghi, *Il mito della grande guerra*, Laterza, Bari 1970; N. Bobbio, *Profilo ideologico del Novecento*, Garzanti, Milano 1990. Sulle riviste del primo Novecento un primo quadro di orientamento in R. Bertacchini, *Le riviste del primo Novecento*, Le Monnier, Firenze 1979; una fondamentale scelta antologica nei sei volumi de *La cultura italiana del '900 attraverso le riviste*, Einaudi, Torino 1960-62, con importanti prefazioni dei vari curatori; P. Meldini, *Reazionaria. Antologia della cultura di destra in Italia. 1900-1973*, Guaraldi, Firenze 1973; E. Garin, *Cronache di filosofia italiana*, Laterza, Bari 1963³; L. Strappini-C. Micocchi-A. Abruzzese, *La classe dei colti. Intellettuali e società nel primo Novecento*, Laterza, Bari 1970; M. Isnenghi, *Le guerre degli Italiani. Parole, immagini, ricordi 1848-1945*, Mondadori, Milano 1989; D. Veneruso, *L'Italia fascista (1922-1945)*, Il Mulino, Bologna 1981; G. Boatti, *Preferirei di no. Le storie dei dodici professori che si opposero a Mussolini*, Einaudi, Torino 2000; M. Isnenghi, *Intellettuali militanti e intellettuali funzionari. Appunti sulla cultura fascista*, Einaudi, Torino 1979; M. Isnenghi, *L'educazione dell'italiano. Il fascismo e l'organizzazione della cultura*, Cappelli, Bologna 1979; G. Turi, *Il fascismo e il consenso degli intellettuali*, Il Mulino, Bologna 1982; Ph.V. Cannistraro, *La fabbrica del consenso. Fascismo e mass media*, Laterza, Bari 1975; L. Mangoni, *Il fascismo*, in *LIE*, I, *Il letterato e le istituzioni*, pp. 521-548; A. Gramsci, *Quaderni del carcere*, Einaudi, Torino 1975; G. Mammarella, *L'Italia contemporanea (1943-1985)*, Il Mulino, Bologna 1985; S. Lanaro, *Storia dell'Italia repubblicana*, Marsilio, Venezia 1992; I. Δ. Τσόλκας, *Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας*, Πεδίο, Αθήνα 2015.

Ρητορική παράδοση και ιταλική μουσική δημιουργία (16ος-21ος αιώνας)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ρητορική παράδοση και ιταλική μουσική δημιουργία (16ος-21ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δ/Υ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλίας)/ Ελληνική - Αγγλική (κατ'εξαίρεση για φοιτητές Erasmus+) - Ιταλική (εξέτασης)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ILL147/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν εξοικειωθεί με το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο της κλασικής ρητορικής παράδοσης
- έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές έννοιες, αρχές και επί μέρους στοιχεία της ρητορικής τέχνης
- έχουν κατανοήσει τις κοινωνικές, πολιτικές και αισθητικές τάσεις που οδήγησαν στην αναβίωση της ρητορικής τέχνης κατά την Αναγέννηση
- έχουν κατανοήσει τα σημεία τομής της ρητορικής με τις τέχνες, γενικότερα, και τη μουσική θεωρία και πράξη, ειδικότερα, κατά την περίοδο της Αναγέννησης
- έχουν εξασκηθεί μέσα από μελέτες περίπτωσης στον εντοπισμό φιλολογικών, καλλιτεχνικών και μουσικών εφαρμογών των ρητορικών θεωριών
- έχουν εκτεθεί στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία γύρω από τα παραπάνω θέματα και εξασκηθεί στην κριτική ανάλυση των έργων αυτών
- έχουν εκτεθεί και εξασκηθεί σε βασικά μεθοδολογικά ζητήματα έρευνας— αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας, κριτική αξιολόγηση και αντιπαραβολή τους, συνθετική αποτύπωση ερευνητικών απόψεων, συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εξοικείωση με την ελληνόγλωσση και διεθνή βιβλιογραφία
- Στοχευμένη αναζήτηση δόκιμης βιβλιογραφίας
- Εξοικείωση στη διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων
- Ανάδειξη του αναστοχασμού ως σταδίου της ερευνητικής διαδικασίας
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εξοικείωση με ακαδημαϊκή δεοντολογία και καλές ακαδημαϊκές πρακτικές
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από τις αρχές του 16ου αιώνα ο Ανθρωπισμός καθιερώθηκε ως κυρίαρχος τρόπος σκέψης σε όλη την Ευρώπη. Ανάμεσα στα πέντε πεδία μελέτης των ανθρωπιστικών σπουδών — γραμματική, ρητορική, ποίηση, ιστορία και ηθική φιλοσοφία— η ρητορική αποτέλεσε τον σημαντικότερο συνδεδετικό κρίκο και η θεωρία και ορολογία της δημιούργησαν πρότυπα που επεκτάθηκαν στις εικαστικές και παραστατικές τέχνες. Από τον 16ο μέχρι τον 18ο αιώνα η ρητορική καθιερώθηκε ως η βάση της εκπαίδευσης στον Δυτικό κόσμο και χρησιμοποιήθηκε σαν μεταγλώσσα τόσο για την ίδια τη γλώσσα όσο και για τις τέχνες, μεταξύ των οποίων και η μουσική. Η σύγκλιση ρητορικής και μουσικής, παρ' όλο που πρωτοεμφανίζεται ήδη από τον 15ο αιώνα, γίνεται στενότερη μετά τα μέσα του 16ου αιώνα, όπως μαρτυρούν οι μουσικό-θεωρητικές πηγές που προέρχονται από την Ιταλία και τη Γερμανία. Έτσι η ανθρωπιστική έμφαση στον «λόγο» και στη δύναμή του να συγκινεί τα ακροατήρια μεταλαμπαδεύεται στο χώρο της μουσικής δημιουργίας όχι μόνο στην περιοχή της Ιταλικής χερσονήσου αλλά και στον Βορρά. Σύμφωνα με τους ουμανιστές του 16ου αιώνα, η μουσική έχει το πλεονέκτημα να ενδυναμώνει την αποτελεσματικότητα του λόγου. Ο συνθέτης έτσι μετατρέπεται σε έναν μουσικό ρήτορα και η μουσική σε ποιητική τέχνη, δηλαδή μια τέχνη που έχει σκοπό την εκφραστική απόδοση των νοημάτων και συναισθημάτων ενός ποιητικού κειμένου μέσα από τη μουσική δημιουργία. Παρά το γεγονός ότι στα τέλη του 18ου αιώνα με την αποδυνάμωση της ίδιας της ρητορικής από τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα σηματοδοτείται και η αποδυνάμωση της μουσικό-ρητορικής παράδοσης, αρχές που έχουν τις ρίζες τους στην ρητορική τέχνη συνεχίζουν να αποτελούν κατευθυντήριες δυνάμεις για τη μουσική δημιουργία. Μέσα από το μάθημα οι φοιτητές θα έρθουν κατ' αρχήν σε επαφή με τις βασικές έννοιες και αρχές της ελληνορωμαϊκής ρητορικής παράδοσης, ειδικά εκείνες που μπορούν να έχουν εφαρμογή στις τέχνες γενικότερα και στη μουσική ειδικότερα. Στη

συνέχεια οι μεταβαλλόμενες όψεις και μεταμορφώσεις της μουσικο-ρητορικής σύγκλισης θα διερευνηθούν σε μια ευρεία γκάμα ιταλικών μουσικών συνθέσεων από τα τέλη του 16ου αιώνα έως τις μέρες μας και σε αντιπαραβολή με αντίστοιχες εκφράσεις στο χώρο των εικαστικών τεχνών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Σεμιναριακές διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο και διαδραστική διδασκαλία.</p> <p>Διαλογική-διερευνητική μέθοδος</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p><i>Μέσα στην αίθουσα:</i> internet, streaming, βάσεις δεδομένων, ψηφιακές πηγές των ανθρωπιστικών επιστημών, video, power point</p> <p><i>Επικοινωνία με φοιτητές:</i> διάφορες λειτουργίες μέσω eclass (syllabus, αναγνώσματα, links, ανακοινώσεις, υπενθυμίσεις, αλληλογραφία, υποβολή εργασιών και ασκήσεων)</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμιναριακές διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>117</td> </tr> <tr> <td>Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Σεμιναριακές διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	117	Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)	80	Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)	14	Σύνολο Μαθήματος	250	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Σεμιναριακές διαλέξεις	39													
Μελέτη βιβλιογραφίας	117													
Εργασία (διερεύνηση βιβλιογραφίας και συγγραφή)	80													
Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία)	14													
Σύνολο Μαθήματος	250													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Αξιολόγηση και επιμερισμός βαθμολογίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% παρουσία, προετοιμασία και συμμετοχή στη συζήτηση γύρω από τα αναγνώσματα • 70% Εργασία (20% παρουσίαση και 50% τελικό κείμενο). Η βαθμολογία της εργασίας γίνεται με βάση την ακόλουθη κλίμακα (σε σύνολο 100 μονάδων): <ul style="list-style-type: none"> ○ Περιεχόμενο-εμβάθυνση: 60 ○ Δομή, έκταση: 20 ○ Συνοχή-Έκφραση: 10 ○ Βιβλιογραφία/Υποσημειώσεις: 10 													

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Με το πέρας της εξεταστικής περιόδου οι φοιτητές λαμβάνουν γραπτή ανατροφοδότηση επί της εργασίας.</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική-ιταλική-αγγλική</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης συμπεριλαμβάνονται στο syllabus του μαθήματος που αναρτάται στο eclass την 1η εβδομάδα των μαθημάτων</p>
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ—ΕΠΙΛΟΓΗ

- George Kennedy, *Ιστορία της Κλασικής Ρητορικής (Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής)*, μεταφρ. Νίκος Νικολούδης, Αθήνα 2014 (μεταφρ. του *A New History of Classical Rhetoric*, 1994)
- Laurent Pernot, *Η ρητορική στην αρχαιότητα*, μετφρ. Ξανθίπη Τσελέντη, Αθήνα 2005 (μετφρ. του *La rhétorique dans l'antiquité*, 2000)
- Brian Vickers, *In Defense of Rhetoric*, Oxford 1988
- Brian Vickers, "An Outline of Classical Rhetoric," στο *In Defense of Rhetoric*
- Paul O. Kristeller, "Rhetoric in Medieval and Renaissance Culture," στο *Renaissance Thought and the Arts*, Princeton 1990
- Brian Vickers, "The Expressive Function of Rhetorical Figures," στο *In Defense of Rhetoric*
- *Silva Rhetoricae: The Forest of Rhetoric*: <http://rhetoric.byu.edu/>
- Harold Bloom, *Η αγωνία της επίδρασης: μια θεωρία για την ποίηση*, Αθήνα 1989
- Ezio Raimondi, *Poesia come retorica* (Florence, 1980)
- Brian Vickers, "Figures of Rhetoric/Figures of Music?" *Rhetorica* 2/1 (1984)
- Βασιλική Κουτσομπίνα, «Σχέσεις μεταξύ μουσικής και ρητορικής στις μουσικο-θεωρητικές πηγές του 15ου και 16ου αιώνα: αναδρομή στις πρώτες μαρτυρίες», στο Ιωάννης Φούλιας, Πέτρος Βούβαρης, Κώστας Καρδάμης και Κώστας Χάρδας (επιμ.), 7ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Μουσική, λόγος και τέχνες» (Κέρκυρα, 30 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 2015), Θεσσαλονίκη 2016
- Dean Mace, "Pietro Bembo and the Literary Origins of the Italian Madrigal," *Musical Quarterly*, Vol. 55 (1969), 65-86
- Judy Tarling, *The Weapons of Rhetoric: A Guide for Musicians and Audiences*, St Adams 2004
- Gerard LeCoat, *The Rhetoric of the Arts, 1550-1650*, Bern 1975
- Leon Battista Alberti, *Περί ζωγραφικής*, Αθήνα 1994
- Ελένη-Νικολέττα Μαυριδοπούλου, «Ars, artifex, artificium: η συμβολή του Κοϊντιλιανού στη σύνδεση των τεχνών με τη ρητορική τέχνη», Διπλωματική εργασία ΕΚΠΑ 2016
- Jan Bremmer και Herman Roodenburg (επιμ.), *A Cultural History of Gesture: from Antiquity to the Present Day*, Oxford 1991

- Moshe Barasch, *Giotto and the Language of Gesture*, Cambridge 1987
- John Spencer, "Ut Rhetorica Pictura: A Study in Quattrocento Theory of Painting," *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, Vol. 20, No. 1/2 (1957): 26-44
- Paolo Alei, "As if we were present at the event itself": the Representation of Violence in Raphael and Titian's Heroic Painting," *Artibus et Historiae*, Vol. 32, No. 64, Special issue on the quincennial of Giorgio Vasari's birth (1511-2011) (2011): 221-242
- D. S. Mayfield, επιμ., *Rhetoric and Drama*, De Gruyter, 2017. Περιλαμβάνει το "The castrato as a rhetorical figure" και "Family, City or State and Theatre: Carlo Gozzi and the Rhetoric of Conservatism" online ελεύθερη πρόσβαση <https://www.degruyter.com/viewbooktoc/product/474072>
- Ann Dessler, "Il novello Orfeo' Farinelli: Vocal profile, aesthetics, rhetoric," PhD Diss. University of Glasgow, 2014 online ελεύθερη πρόσβαση
- Ian Dickson, "Orality and Rhetoric in Scelsi's Music," *Twentieth-Century Music* 6, no. 1 (2009): 23-41
- Sergio Lanza, "Rhetorical Figures and 20th-Century Music: A Survey on Micronarrativity" (<http://www.academia.edu/14827361>)
- Michael Hicks, "Text, Music, and Meaning in the Third Movement of Luciano Berio's Sinfonia," *Perspectives of New Music*, Vol. 20, No. 1/2 (Autumn 1981 - Summer 1982): 199-224

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

5. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1000	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
		30	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, Ειδίκευσης γενικών γνώσεων, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής ολοκλήρωση $\frac{3}{4}$ των διδαχθέντων μαθημάτων Α΄, Β΄ και Γ΄ εξαμήνου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική ή Ιταλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Σκοπός της εκπόνησης της ΜΔΕ είναι η εξοικείωση του φοιτητή/ της φοιτήτριας με την ερευνητική διαδικασία και η εμβάθυνση στα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ.
 Η ΜΔΕ στοχεύει να αναπτυχθούν από τον φοιτητή/τη φοιτήτρια δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες, και πρωτότυπες ιδέες στη μελέτη των ελληνοϊταλικών αλληλεπιδράσεων υπό ιστορική, φιλολογική και πολιτισμική οπτική.

Με την ολοκλήρωση της ΜΔΕ ο/ η φοιτητής/τρια αναμένεται να έχει :

- Μελετήσει τη σχετική με το θέμα του/της ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία
- Εντοπίσει και επεξεργαστεί υλικό κάθε είδους σχετικό με το θέμα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις πρωτογενείς πηγές
- Εξοικειωθεί με τη διαδικασία της επιστημονικής έρευνας με άξονα το θέμα που έχει επιλεγεί
- Αναπτύξει γόνιμο ερευνητικό προβληματισμό και επιστημονικές πρωτοβουλίες
- Αξιοποιήσει δημιουργικά την υπάρχουσα βιβλιογραφία
- Εξοικειωθεί με τον διεθνή επιστημονικό διάλογο
- Εμβαθύνει στη μελέτη του θέματος που έχει επιλεγεί
- Προχωρήσει σε πρωτότυπες θεωρήσεις και ερμηνείες βασισμένος/η στην προϋπάρχουσα έρευνα
- Παρουσιάσει τμήμα της έρευνάς του/της ή της πορείας της σε επιστημονικά συνέδρια ή ημερίδες
- Επεξεργαστεί και διαμορφώσει το τελικό κείμενο της εργασίας του/της

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Οι Γενικές Ικανότητες τις οποίες κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής/φοιτήτρια θα αποκομίσει από τη ΜΔΕ συνοψίζονται ως εξής:

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, ακολουθώντας

τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας.

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Στοχευμένη αναζήτηση ξενόγλωσσας και ελληνόγλωσσας δόκιμης βιβλιογραφίας
- Ευχερής χρήση ξενόγλωσσας και ελληνόγλωσσας βιβλιογραφίας
- Σύνθεση επιστημονικής εργασίας με υψηλό βαθμό εμπάθυνας στο γνωστικό αντικείμενο

7. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΔΕ

Το αντικείμενο της ΜΔΕ πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα, να είναι πρωτότυπο και να εντάσσεται στα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ. Η γλώσσα συγγραφής της μπορεί να είναι η ελληνική ή η ιταλική. Η εργασία πρέπει να είναι αρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Πίνακα περιεχομένων
- Πίνακα συντομογραφιών, εφόσον χρησιμοποιούνται συντομογραφίες
- Εισαγωγή
- Κύριο μέρος, διαρθρωμένο σε επιμέρους κεφάλαια
- Συμπεράσματα
- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα (αν κριθεί σκόπιμο)
- Περίληψη στα ελληνικά και στα αγγλικά (100-250 λέξεις)

Η **Εισαγωγή** έχει σκοπό να κατατοπίσει τον/την αναγνώστη/τρια για τα κύρια σημεία και τον στόχο της εργασίας και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Το αντικείμενο της εργασίας και το επιστημονικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται.

Απαραίτητη είναι η αναφορά σε προϋπάρχουσες σχετικές εργασίες και έρευνες καθώς και η κριτική προσέγγισή τους, ώστε να καταφανούν αφενός οι λόγοι επιλογής του θέματος, αφετέρου η πρωτοτυπία της και η αναγκαιότητα υλοποίησης της συγκεκριμένης έρευνας.

β) Τον σκοπό και τα ερευνητικά ερωτήματα/υποθέσεις εργασίας.

γ) Τη μεθοδολογία της εργασίας (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα, αρχειακή μελέτη, φιλολογική προσέγγιση, θεωρητικά ή άλλα κείμενα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ως οδηγία).

δ) Τη βασική διάρθρωση της εργασίας (τα επί μέρους θέματα που θα αναπτυχθούν στα κεφάλαια του κύριου μέρους της εργασίας).

Στον **κύριο κορμό** της εργασίας αναπτύσσεται το θέμα σε επιμέρους κεφάλαια, ο αριθμός και η δομή των οποίων εξαρτώνται από το αντικείμενο της εργασίας. Τα κεφάλαια εστιάζονται σε συγκεκριμένα σημεία, που είναι αναγκαία για την άρτια και πλήρη προσέγγιση του θέματος. Περιλαμβάνει ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, κριτική ανάλυση και συνθετική θεώρηση των διαθέσιμων θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων, ανάλυση

της μεθοδολογίας της έρευνας, καθώς και ανάλυση των δεδομένων και των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί.

Στο **Συμπέρασμα** συνοψίζονται τα βασικά σημεία και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των κεφαλαίων του κύριου σώματος της εργασίας. Επιπλέον, είναι δυνατό να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματική έρευνα στη συγκεκριμένη θεματική περιοχή.

Στη **Βιβλιογραφία** περιλαμβάνονται όλα τα έργα (χειρόγραφα και έντυπες πρωτογενείς πηγές, λεξικά, μονογραφίες, , συλλογικοί τόμοι, μελέτες, άρθρα, πρακτικά συνεδρίων, κ.λπ.) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας. Η παράθεση γίνεται σύμφωνα με το σύστημα βιβλιογραφικής αναφοράς που έχει προσδιοριστεί από τον επόπτη.

Παραρτήματα (αν υπάρχουν).

Η διπλωματική εργασία πρέπει να είναι προϊόν προσωπικής έρευνας και μόχθου και να αξιοποιεί δημιουργικά και με επιστημονικό τρόπο την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με το επιλεγμένο θέμα. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία (έντυπη ή διαδικτυακή) πρέπει να είναι σαφείς και σχολαστικές. Δεν είναι επιτρεπτό να αναπαράγονται, είτε αυτολεξεί είτε σε παράφραση, ιδέες αντλημένες από άλλες μελέτες ή κείμενα, χωρίς να αποδίδονται στην πηγή τους. Όταν συμβαίνει αυτό, η διπλωματική εργασία αποτελεί προϊόν λογοκλοπής.

8. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση βιβλιογραφικών ηλεκτρονικών πηγών για την ανεύρεση βιβλιογραφίας/ Αξιοποίηση των ψηφιακών πηγών για τις ανθρωπιστικές επιστήμες</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διερεύνηση και μελέτη βιβλιογραφίας</p>	<p>300</p>
	<p>Ατομικές συμβουλευτικές συναντήσεις</p>	<p>30</p>
	<p>Συγγραφή της διπλωματικής εργασίας</p>	<p>400</p>
	<p>Προετοιμασία για την προφορική υποστήριξη της εργασίας</p>	<p>20</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>750</p>

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με την εξέταση και τη βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή. Απαιτείται προφορική υποστήριξη της εργασίας ενώπιον της Επιτροπής</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--